

واحد مطالعات آماری و راهبردی دبیرخانه
انجمن صنایع نساجی ایران

مروری بر وضعیت صنایع

نساجی و پوشاک ترکیه و مراودات

تجاری این کشور با ایران

تهیه، تنظیم و گردآوری: ساناز اصلاح

 @aiti.org.ir

 09129583657

 t.me/aiti1395

 www.aiti.org.ir

 26200196

 info@aiti.org.ir

پاییز ۱۴۰۲

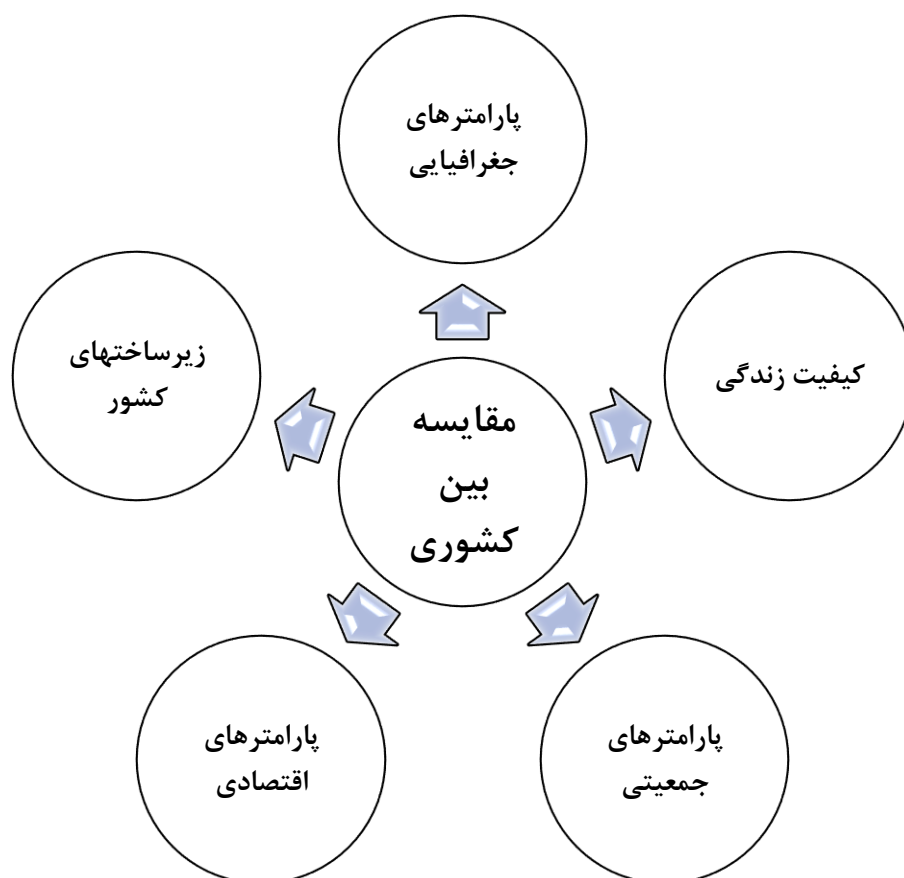
استفاده از مطالب این جزوه با ذکر مأخذ بلامانع است

فهرست مطالب

۴.....	مقدمه
۵.....	اطلاعات کلی و جغرافیایی
۵.....	اطلاعات جمعیتی
۵.....	اطلاعات اقتصادی
۷.....	مقایسه جغرافیایی ایران و ترکیه
۸.....	مقایسه جمعیتی
۸.....	مقایسه کیفیت زندگی
۹.....	مقایسه اقتصادی
۹.....	مقایسه نرخ تورم ترکیه و ایران بین سال‌های ۱۹۸۷ تا ۲۰۲۲ و پیش‌بینی این نرخ طی سال‌های ۲۰۲۲ تا ۲۰۲۸
۹.....	ایران
۹.....	ترکیه
۱۰.....	مقایسه تولید ناخالص داخلی، سرانه تولید ناخالص داخلی و نرخ رشد اقتصادی (تغییرات سالیانه سرانه تولید ناخالص داخلی) در ایران و ترکیه بر حسب دلار آمریکا
۱۲.....	مقایسه سهم بخش‌های مختلف اقتصادی از GDP در کشورهای ایران و ترکیه
۱۳.....	مقایسه تعداد شاغلین و نرخ بیکاری در ایران و ترکیه
۱۴.....	مقایسه تراز تجاری کشورهای ایران و ترکیه طی سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۲
۱۵.....	مقایسه واردات و صادرات ایران و ترکیه به تفکیک اقلام و کشور
۱۵.....	نقش صادرات و واردات در توسعه اقتصادی کشورهای ترکیه و ایران
۱۸.....	صادرات ایران به تفکیک نوع محصول و کشور مقصد صادرات
۱۹.....	سهم ارزش صادرات ایران نسبت به تولید ناخالص داخلی طی سال‌های ۱۹۶۰ تا ۲۰۲۲
۱۹.....	صادرات ترکیه به تفکیک نوع محصول و کشور مقصد صادرات
۲۱.....	مقایسه روند صادرات کالاهای غیر نفتی ایران و ترکیه
۲۳.....	واردات ایران به تفکیک نوع محصول و کشور مبدأ واردات
۲۴.....	واردات ترکیه به تفکیک نوع محصول و کشور مبدأ واردات
۲۵.....	مقایسه روند واردات کالاهای غیر نفتی ایران و ترکیه
۲۶.....	مقایسه صنایع نساجی و پوشاک ترکیه و ایران
۲۷.....	مروری بر وضعیت صنعت نساجی (تأمین مواد اولیه، ریسندگی، بافندگی و فرش ماشینی) کشور ترکیه
۳۷.....	مواد اولیه
۳۷.....	پنبه

سیاست‌های دولت ترکیه جهت بهبود صنعت پنبه.....	۴۰
وضعیت تولید پنبه در ایران در مقایسه با ترکیه.....	۴۰
تولید انواع الیاف و نخ در ترکیه و ایران.....	۴۱
وضعیت جهانی ماشین آلات نساجی.....	۵۲
ماشین آلات نساجی در ترکیه و ایران.....	۵۳
فرش ماشینی.....	۶۱
واردات انواع کفپوش به ترکیه.....	۶۵
مراودات انواع کفپوش بین ایران و ترکیه.....	۶۵
مروری بر وضعیت حوزه پوشاک ترکیه.....	۶۶
استانبول: خانه مد.....	۶۷
صادرات پوشاک ترکیه.....	۶۸
صادرات پوشاک ایران.....	۷۳
گزیده نتایج آماری استخراج شده از وبسایت داده استاتیسنا در حوزه درآمدزایی بازار پوشاک ترکیه.....	۷۶
برندهای مطرح حوزه مد و پوشاک ترکیه.....	۷۸
منابع.....	۸۳

در گزارش پیش رو به بررسی مقایسه‌ای جایگاه دو کشور ایران و ترکیه در جهان از لحاظ پارامترهای اقتصادی، جمعیتی، جغرافیایی، کیفیت زندگی و در نهایت جایگاه جهانی صنعت نساجی دو کشور پرداخته شده است. به برخی از نقاط قوت و ضعف هر دو کشور از نظر پارامترهای مختلف اشاره شده و سعی شده به تحلیل وضعیت فعلی و پیش‌بینی وضعیت در سال‌های آتی پرداخته شود.

اطلاعات کلی و جغرافیایی

کشور	ایران	ترکیه
موقعیت جغرافیایی	جنوب آسیا	غرب آسیا
مساحت	۱,۷۴۵,۱۵۰ کیلومتر مربع	۷۸۵,۳۵۰ کیلومتر مربع
زبان رسمی	فارسی	ترکی
نوع حکومت	جمهوری اسلامی	جمهوری پارلمانی
پایتخت	تهران	آنکارا
تاریخ استقلال کشور	۱۵۰۱	۱۹۲۳

منبع: worlddata.info

اطلاعات جمعیتی

کشور	ایران	ترکیه
جمعیت	۸۸,۵۵۱,۰۰۰	۸۵,۳۴۱,۰۰۰
تعداد ساکنان بر کیلومتر مربع	۵۰/۷	۱۰۸/۷
میانگین سنی (سال)	۳۱/۷	۳۲/۲
نرخ مهاجرت	۰/۳۰ (%)	۱/۵۳ (%)
امید به زندگی مردان (سال)	۷۱	۷۳
امید به زندگی زنان (سال)	۷۷	۷۹
نرخ تولد	۱۳/۷۰ (%)	۱۴/۶۵ (%)
نرخ مرگ و میر	۶/۴۴ (%)	۶/۴۰ (%)

منبع: worlddata.info

اطلاعات اقتصادی

کشور	ایران	ترکیه
واحد ارزی	ریال ایرانی	لیر ترکیه
نرخ بیکاری (%)	۱۱	۱۰
نرخ تورم (%)	۴۳/۳۹	۷۲/۳۱
نسبت بدهی دولت به تولید ناخالص داخلی (%)	۴۲/۴۰	۳۷/۹۱
شاخص هزینه زندگی	۷۵	۶۴

نکته: آمار ارائه شده مربوط به سال ۲۰۲۲ می باشد.

شماتیکی از نقاط قوت کشور ایران در مقایسه با ترکیه

شماتیکی از برخی نقاط قوت ترکیه در مقایسه با ایران

— داده‌های آماری هر دو شماتیک از وب سایت <https://versus.com> استخراج شده است. آخرین بروزرسانی اطلاعات مربوط به سال ۲۰۲۲ می‌باشد.

مقایسه جغرافیایی ایران و ترکیه

ایران کشوری بین خلیج فارس و دریای خزر واقع شده است. مساحت این سرزمین ۱,۷۴۵,۱۵۰ کیلومتر مربع (۶۷۳,۸۰۶ مایل مربع) و کل خط ساحلی آن ۲,۴۴۰ کیلومتر (۱,۵۱۶,۱ مایل) است. مساحت آن تقریباً ۲/۵ برابر تگزاس است؛ بنابراین ایران یکی از بزرگ‌ترین کشورهای قاره آسیا و هجدهمین کشور بزرگ جهان است. بخش قابل توجهی از ساکنان کشورمان ایران (۷۷٪) در مناطق شهری سکونت دارند. یک دهم ساکنان پایتخت ایران یعنی تهران، به تنهایی زندگی می‌کنند.

بلندترین قله ایران (دماوند)، ۵۶۲۵ متر ارتفاع دارد. این کشور دارای ۴۵ جزیره در دریاهای آزاد است. ایران دارای مرزهای ملی مستقیم با هفت کشور همسایه افغانستان، ارمنستان، آذربایجان، عراق، پاکستان، ترکیه و ترکمنستان می‌باشد. فاصله بین شهر نیویورک و پایتخت تهران حدود ۹,۸۷۰ کیلومتر (۶,۱۳۳ مایل) است. مهم‌ترین شهرهای ایران، تهران، مشهد، اصفهان، کرج، شیراز، تبریز و قم هستند.

آب و هوای ایران نیمه‌گرمسیری است، بنابراین نسبت به اکثر مناطق آمریکا یا اروپای مرکزی بسیار گرم و خشک‌تر است. فقط در چند ماه سرد سال میزان باران‌ها کمی بیشتر می‌شود. بسته به فصل، در ماه‌های گرم سال، میانگین دمای روز بین ۱۳ تا ۳۹ درجه متغیر است. در برخی از مناطق کشور دمای هوا تا ۴۸ درجه سانتی‌گراد نیز افزایش می‌یابد. در ماه‌های سرد سال و بسته به منطقه، دمای هوا به طور میانگین در ماه به ۳ درجه سانتیگراد نیز کاهش می‌یابد [۴].

ترکیه کشوری است که بین دریای مدیترانه و دریای سیاه واقع شده است. مساحت این سرزمین ۷۸۵,۳۵۰ کیلومتر مربع (۳۰۳,۲۲۵ مایل مربع) و کل خط ساحلی آن ۷۲۰۰ کیلومتر (۴,۴۷۳/۹ مایل) است. مساحت این سرزمین تقریباً ۱/۱۳ برابر مساحت تگزاس تشکیل می‌باشد. بنابراین ترکیه نیز یکی از بزرگ‌ترین کشورهای آسیا و سی و هفتمین کشور بزرگ جهان است. سهم قابل توجهی از ساکنان (۷۷٪) به جمعیت شهری تعلق دارند. در استانبول، از هر شش نفر یک نفر تنها زندگی می‌کند.

ترکیه در ارتفاع ۱,۱۳۲ متری از سطح دریا نسبتاً واقع شده است. بلندترین قله آن کوه (آارات) ۵,۱۳۷ متر ارتفاع دارد. این کشور حدود ۵۰۰ جزیره نیمه خالی از سکنه دارد. دارای مرزهای ملی مستقیم با هشت کشور همسایه ارمنستان، آذربایجان، بلغارستان، گرجستان، یونان، ایران، عراق و سوریه می‌باشد. فاصله بین شهر نیویورک و پایتخت ترکیه (آنکارا) حدود ۸,۴۰۰ کیلومتر (۵,۲۲۰ مایل) است. مهم‌ترین شهرهای این کشور آنکارا (پایتخت)، استانبول، بوسرا، ازمیر، غازیانتپ^۱، آدنا، کنیا، آنتالیا و دیاربکر^۲ می‌باشند. بخش اعظم ترکیه بین دریای مدیترانه و دریای سیاه واقع شده، به این معنی که آب و هوای کرانه‌ای از هر سو این کشور را تحت تأثیر قرار می‌دهد [۴].

^۱ Gaziantep

^۲ Diyarbakir

مقایسه جمعیتی

بر اساس آخرین آمار دریافتی از جمعیت ایران ۸۸،۵۵۱،۰۰۰ نفر است. تراکم جمعیت در ایران ۵۰/۷۴ نفر در هر کیلومتر مربع می‌باشد. تراکم جمعیت نشان دهنده میزان پراکندگی یا نزدیکی ساکنان مقیم در یک منطقه است. شهرها یا کشورهایی با تراکم جمعیت بالا را می‌توان پرجمعیت در نظر گرفت و در صورت عدم توسعه یافتگی زیرساخت‌ها تراکم بالای جمعیت می‌تواند مشکل ساز شود.

امید به زندگی جمعیت مردان ۷۱/۲ سال و در جمعیت زنان ۷۶/۸ سال است. نرخ تولد ۱۳/۷ درصد نرخ مرگ و میر ۶/۴ درصد می‌باشد. نسبت ترکیب جمعیت مردان به زنان ۵۰/۵ به ۴۹/۵ درصد می‌باشد.

بر اساس آخرین آمار دریافتی از جمعیت ترکیه ۸۵،۳۴۱،۰۰۰ نفر است. تراکم جمعیت در ترکیه ۱۰۸/۷ نفر در هر کیلومتر مربع می‌باشد. امید به زندگی جمعیت مردان ۷۳ سال و در جمعیت زنان ۷۹/۱ سال است. نرخ زاد و ولد ۱۴/۷ درصد، نرخ مرگ و میر ۶/۴ درصد می‌باشد. نسبت ترکیب جمعیت مردان به زنان ۵۰/۱ به ۴۹/۹ درصد می‌باشد.

مقایسه کیفیت زندگی

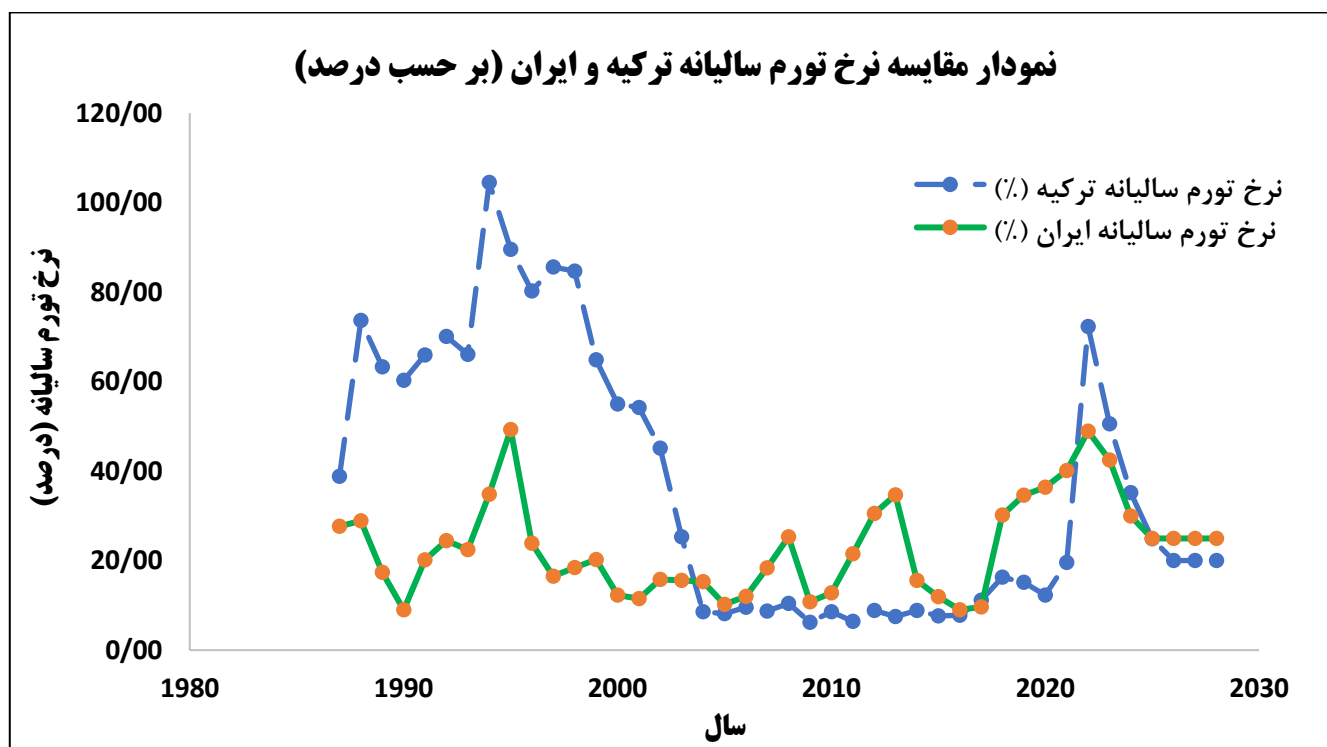
مردم در کشورهای توسعه یافته به رفاه اقتصادی دست یافته‌اند ولی ممکن است احساس نکنند که زندگیشان از کیفیت مطلوبی برخوردار است. پس، رشد شاخص تولید ناخالص داخلی (GDP) که معرف رشد اقتصادی است، بتنهایی نمی‌تواند معیار بهبود کیفیت زندگی مردم تلقی شود. ازین رو، برای نخستین بار، در سال ۲۰۰۵ میلادی، واحد اطلاعاتی اکونومیست (EIU)، شاخص اقتصادی و اجتماعی جدیدی را به منظور رتبه‌بندی کشورهای جهان ارائه کرد. این معیار رتبه‌بندی کشورها را شاخص کیفیت زندگی (QLI)، نام‌گذاری کرده‌اند. اجزای تشکیل دهنده شاخص کیفیت زندگی (اقتصاد، زیرساخت‌های حکومتی، شرایط آب و هوایی، سلامتی، امنیت شغلی، برابری جنسیتی، زندگی خانوادگی و اجتماعی) بر این موضوع تأکید دارند که اگر چه اقتصاد در بهبود سطح زندگی نقش بسزایی دارد ولی شرط کافی برای ارتقای کیفی زندگی محسوب نمی‌شود و شروط دیگری نیز برای ارتقای این شاخص در زندگی افراد لازم است. عدد بالاتر این شاخص نشان دهنده کیفیت زندگی بالاتر در هر کشور است. طبق آخرین رتبه‌بندی انجام شده بین کشورها در سال ۲۰۲۲، ایران و ترکیه به ترتیب با شاخص کیفیت زندگی ۵/۳ و ۶/۲^۳ دارای رتبه منطقه‌ای ۱۵ و ۴ در خاورمیانه و رتبه جهانی ۸۸ و ۵۰ می‌باشند. کشورهای سوئیس، دانمارک، هلند، فنلاند، استرالیا، ایسلند، آلمان، اتریش، نیوزیلند و نروژ در صدر این رتبه‌بندی جهانی قرار دارند [۸].

شاخص توسعه انسانی یا توسعه یافتگی (HDI) نیز از دیگر شاخص‌های تعیین کننده سطح کیفیت زندگی انسان‌ها در کشورهای مختلف جهان است. ایران با شاخص توسعه یافتگی (HDI) ۰/۷۷۴ و قرار گرفتن در رتبه ۷۶ جزء کشورهایی با شاخص توسعه انسانی بالا بحساب می‌آید. ترکیه با شاخص توسعه یافتگی ۰/۸۳۸ و رتبه ۴۸ جزء کشورهای با شاخص HDI بسیار بالا می‌باشد.

عواملی از جمله سطح سواد، طول عمر، میزان هزینه برای تحصیلات، نرخ زاد و ولد و مرگ و میر، درصد افراد چاق، صرف هزینه و یا اختصاص بودجه به خدمات بهداشتی و درمانی، نرخ بیکاری و تورم، برخورداری اقشار مختلف جامعه از خدمات آموزشی و فرهنگی و مشارکت در عرصه‌های مختلف اجتماعی، تعیین کننده میزان توسعه یافتگی در هر کشوری هستند. برای مثال امید به زندگی افراد در ترکیه حدوداً یک سال از امید به زندگی انسان‌ها در ایران بیشتر است. سطح سواد در ترکیه طبق آمارهای سال ۲۰۱۶ حدود ۱۳ درصد از ایران بیشتر است. اما در نقطه مقابل نرخ چاقی و مرگ میر نوزادان و تعداد افراد زیر خط فقر در ترکیه بیشتر از ایران است.

^۳ شاخص کیفیت زندگی از ۱۰ محاسبه می‌شود.

مقایسه نرخ تورم ترکیه و ایران بین سال‌های ۱۹۸۷ تا ۲۰۲۲ و پیش‌بینی این نرخ طی سال‌های ۲۰۲۲ تا ۲۰۲۸

Source: Statista ۲۰۲۲

ایران

نرخ تورم ایران در سال ۲۰۱۹ به شدت افزایش یافت و به ۳۴/۶۲ درصد رسید و پیش‌بینی می‌شد که قبل از شروع به کاهش تدریجی، ۱۴ درصد دیگر نیز افزایش یابد. با توجه به تحریم‌های اخیر آمریکا در خصوص توافق هسته‌ای، این عدد هم پیامدهای سیاسی و هم اقتصادی دارد. تورم بالا منجر به نرخ بهره بالا می‌شود که منجر به وام‌گیری کمتر می‌شود. وام‌گیری کمتر به معنای سرمایه‌گذاری کمتر است که رشد اقتصادی را کند می‌کند. این رشد کندتر اغلب منجر به تورم بالاتر می‌شود، چیزی که اقتصاددانان آن را مارپیچ تورمی می‌نامند. به این ترتیب، ایران تا زمانیکه تورم به نرخ‌های قابل کنترل بازگردد؛ جهت دستیابی به رشد تولید ناخالص داخلی قابل توجه، با مشکلاتی مواجه خواهد بود.

ترکیه

در سال ۲۰۲۲، متوسط نرخ تورم سالیانه در ترکیه در مقایسه با سال قبل حدود ۷۲/۳۱ درصد بود. با رشد مداوم تولید ناخالص داخلی (GDP) و نتیجتاً افزایش سهم از تولید ناخالص داخلی جهانی متناسب با برابری قدرت خرید، اقتصاد ترکیه یکی از بزرگ‌ترین اقتصادهای جهان است. تخمین زده می‌شود تا سال ۲۰۳۰، ترکیه یکی از کشورهای با بالاترین تولید ناخالص داخلی در سراسر جهان باشد.

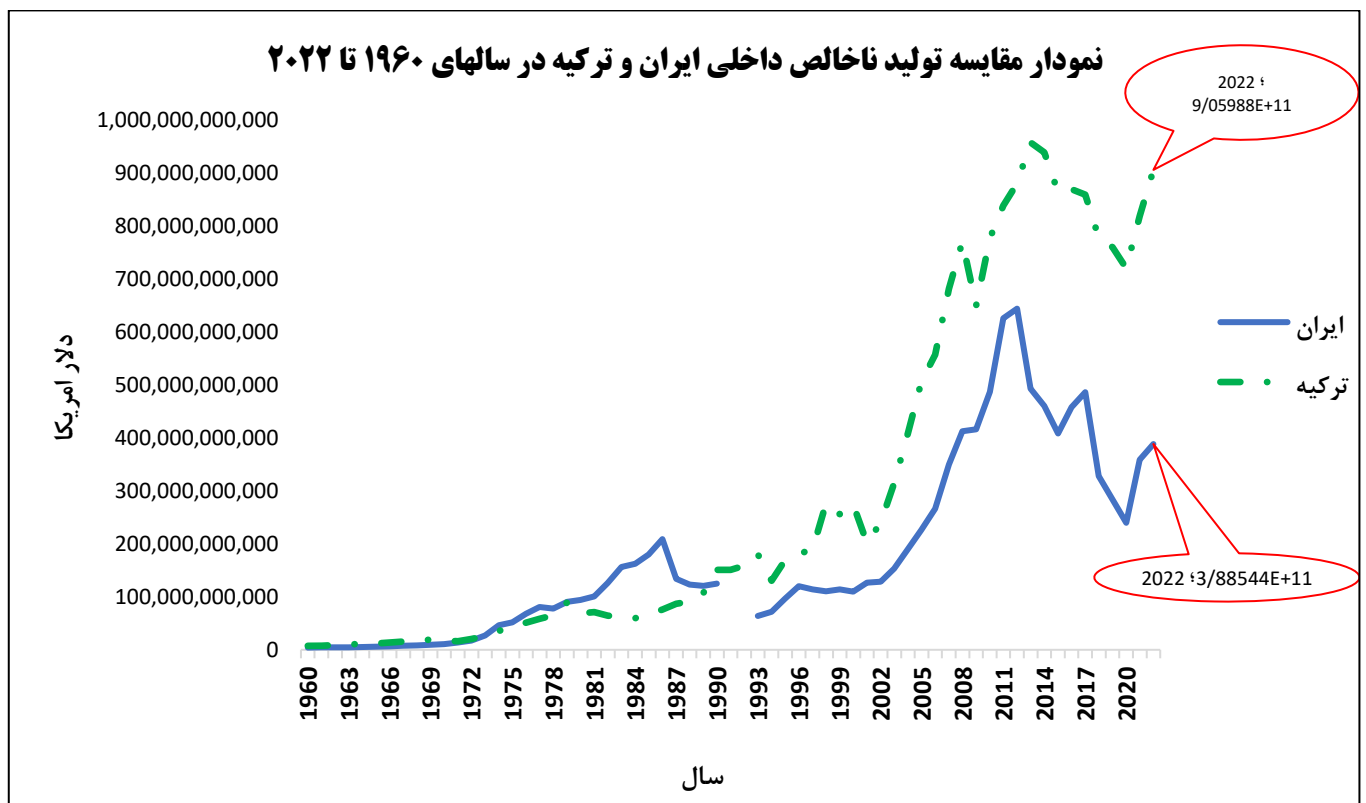
ارقام واردات کالا و صادرات نیز در حال افزایش است؛ با این حال تراز تجاری ترکیه چند سالی است که با یک روند نزولی در محدوده منفی قرار دارد که نشان دهنده کسری تجاری جدی یا به عبارت دیگر عدم تعادل بین صادرات و هزینه‌های واردات است. عبارتی ارزش کالاهایی که ترکیه وارد می‌کند بسیار بیشتر از ارزش کالاهای صادراتی است.

مقایسه تولید ناخالص داخلی، سرانه تولید ناخالص داخلی و نرخ رشد اقتصادی (تغییرات سالیانه سرانه تولید ناخالص داخلی)

داخلی) در ایران و ترکیه بر حسب دلار آمریکا

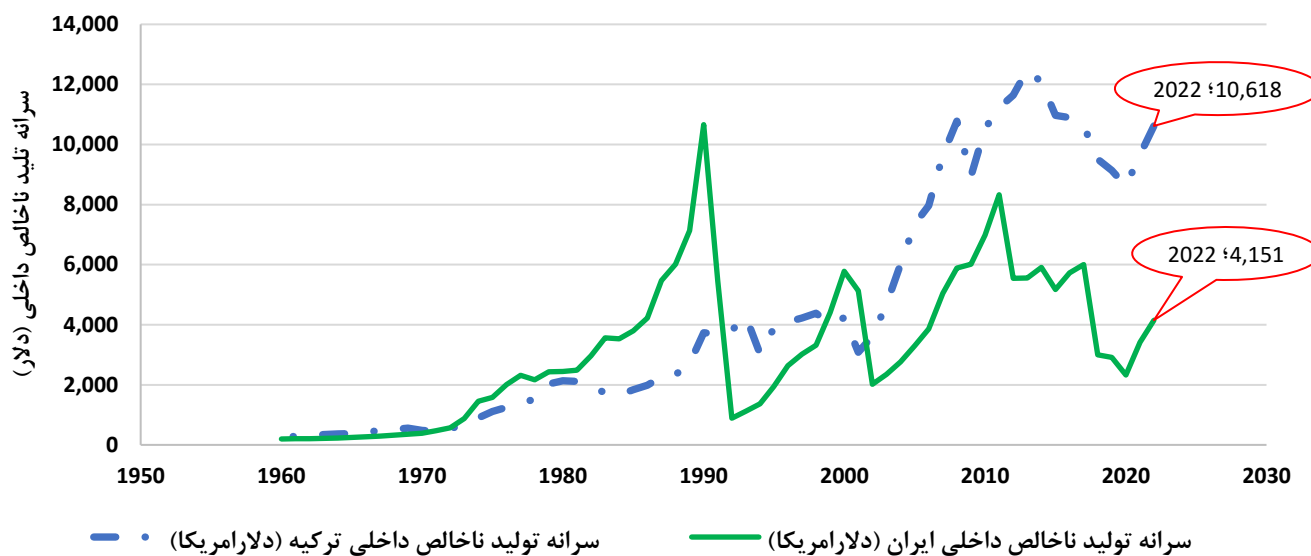
تولید ناخالص داخلی عبارت است از ارزش کل کالاها و خدمات تولید شده در یک کشور در طول یک سال. تولید ناخالص داخلی، یا به اختصار GDP، شاخص مهمی برای نشان دادن قدرت اقتصادی یک کشور به حساب می آید. بر اساس داده‌های بانک جهانی داده در سال ۲۰۲۲، تولید ناخالص داخلی ترکیه حدود ۹۰۵/۵۳ میلیارد دلار آمریکا (در مقایسه با ۳۸۸/۵۴ میلیارد دلار تولید ناخالص داخلی ایران در این سال) بود. بنابراین اقتصاد ایران از ترکیه بالغ بر ۵۰۰ میلیارد دلار عقب افتاده است. این شاخص، ایده‌ای از وضعیت اقتصادی و استانداردهای زندگی یک کشور به دست می‌دهد. هر چه تولید ناخالص داخلی یک کشور بالاتر و باثبات‌تر باشد، وضعیت اقتصادی آن کشور بهتر است. از آنجاییکه تولید ناخالص داخلی به طور مستمر در سراسر جهان اندازه‌گیری می‌شود، مقایسه بین کشوری را امکان‌پذیر و موثق می‌سازد. بر اساس آمار تولید ناخالص داخلی ۱۹۳ کشور، ایران و ترکیه به ترتیب در جایگاه‌های ۲۲ و ۱۱ ام قرار گرفته‌اند.

تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری بر اساس تولید ناخالص داخلی به پول ملی تبدیل شده به دلار آمریکا با استفاده از نرخ ارز بازار (میانگین سالانه) تعریف می‌شود. پیش‌بینی می‌شود که تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری در ایران بین سال‌های ۲۰۲۳ تا ۲۰۲۸ در مجموع حدود ۹۸ میلیارد دلار آمریکا (حدود ۲۶٪) افزایش یابد.

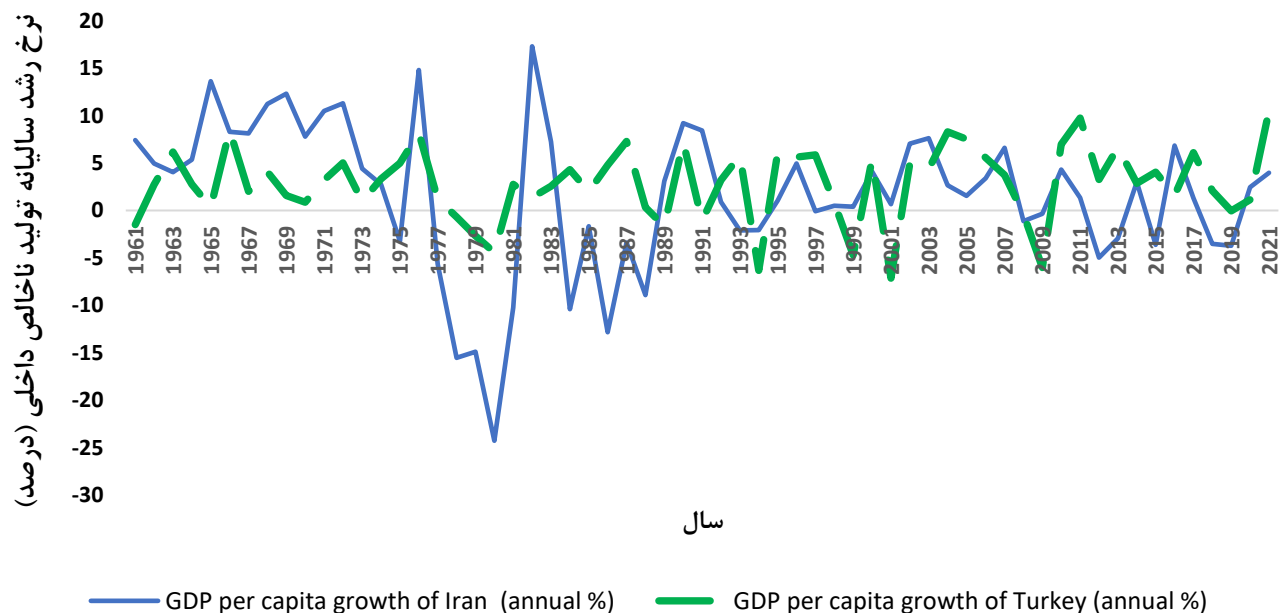
منبع: بانک جهانی اطلاعات (data.worldbank.org)

نمودار مقایسه ای سرانه تولید ناخالص داخلی ایران و ترکیه (بر حسب دلار)

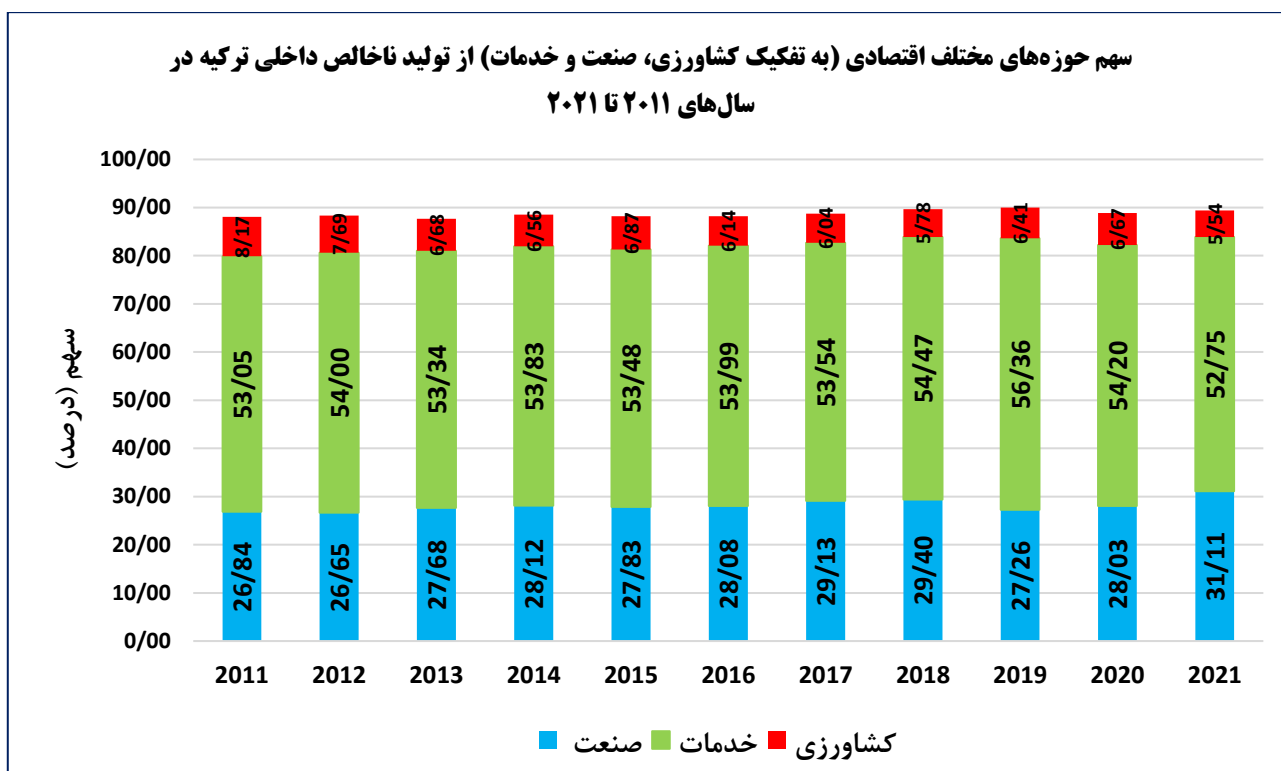
منبع: بانک جهانی اطلاعات (data.worldbank.org)

مقایسه رشد اقتصادی دو کشور ایران و ترکیه در سال‌های ۱۹۶۰ تا ۲۰۲۱

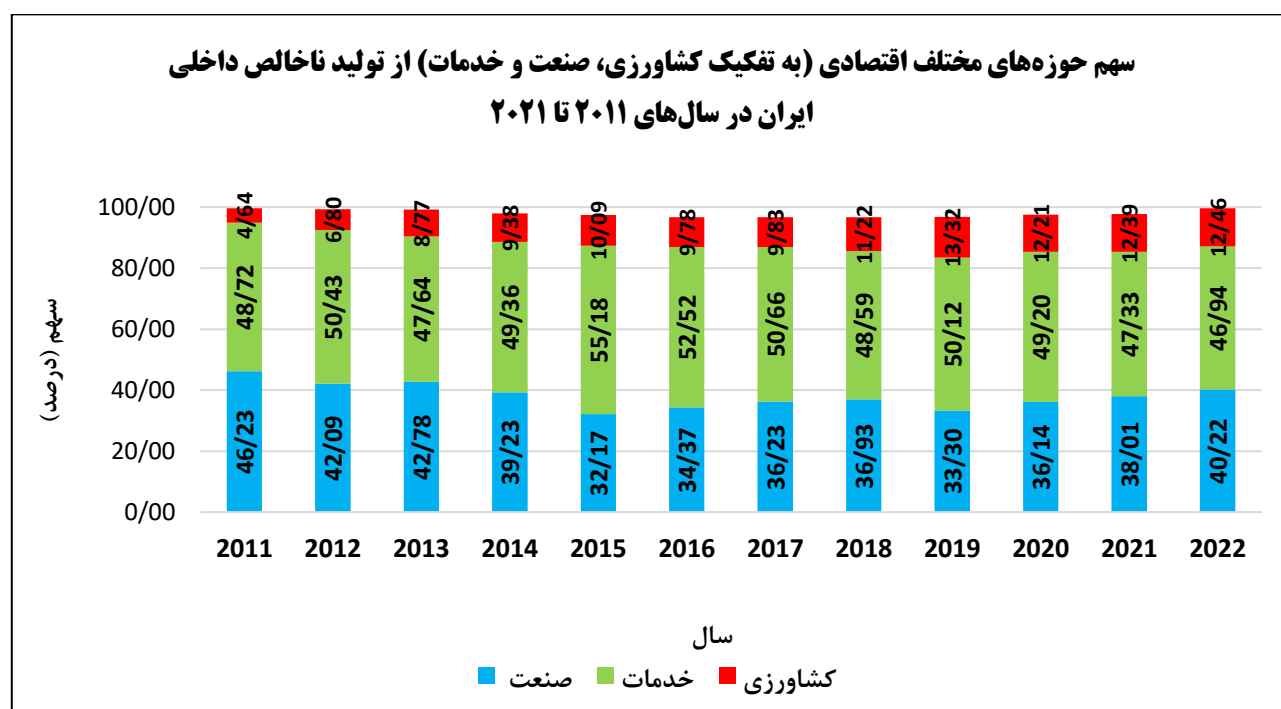

منبع: بانک جهانی اطلاعات و OECD

مقایسه سهم بخش‌های مختلف اقتصادی از GDP در کشورهای ایران و ترکیه

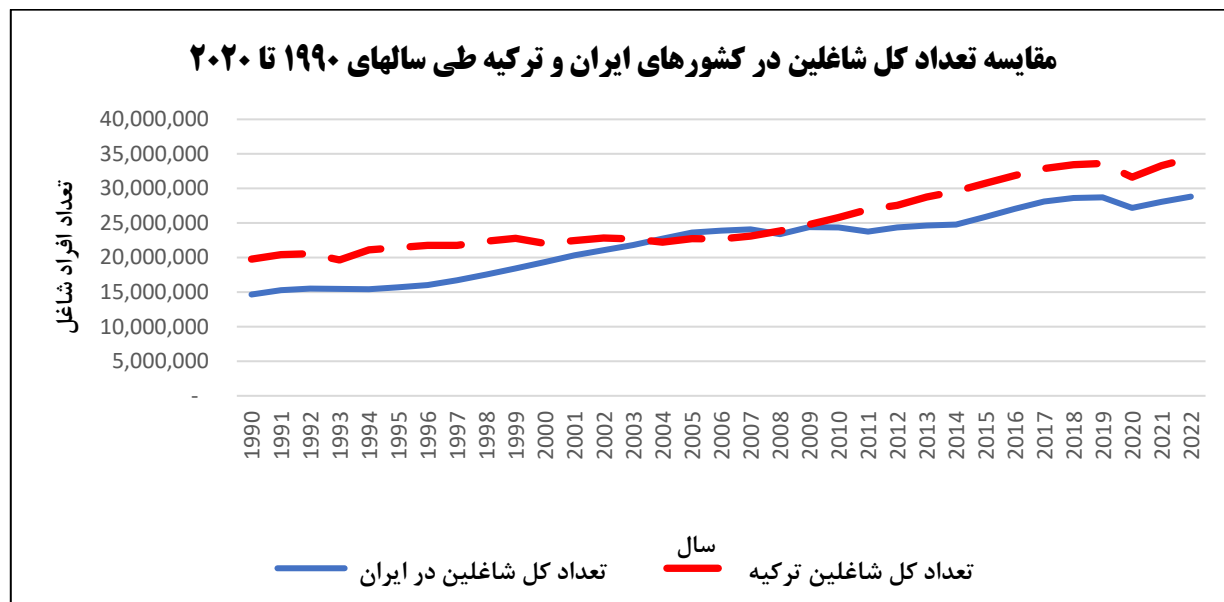
منبع: Statista 2023

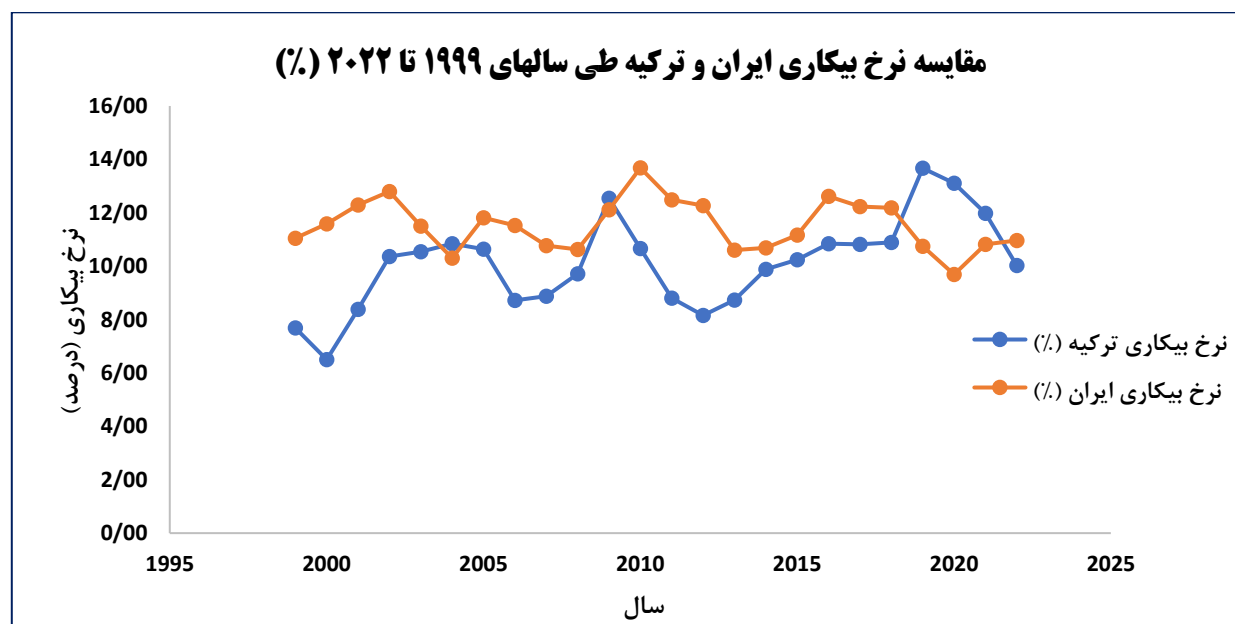
منبع: <https://tradingeconomics.com/iran>

مقایسه تعداد شاغلین و نرخ بیکاری در ایران و ترکیه

نرخ بیکاری در ترکیه در ماه می ۲۰۲۳ از ۱۰ درصد کاهش یافته و در ماه جاری به ۹/۵ درصد رسیده که کمترین میزان از سال ۲۰۱۴ تاکنون بوده است. تعداد بیکاران با ۱۹۳ هزار نفر کاهش به ۳,۳۲۸ میلیون نفر و تعداد شاغلان با افزایش ۶۳ هزار نفری به ۳۱ میلیون و ۷۱۶ هزار نفر رسید. از نظر جنسیت، نرخ بیکاری مردان ۷/۷ درصد و زنان بیشتر از ۱۳ درصد می‌باشد. نرخ مشارکت نیروی کار از ۵۳/۹ درصد در آوریل به ۵۳/۶ درصد کاهش یافته در حالیکه نرخ اشتغال بدون تغییر در ۴۸/۵ درصد ثابت مانده است. در عین حال، نرخ بیکاری جوانان برای افراد ۱۵ تا ۲۴ ساله با ۱/۶ درصد کاهش به ۱۷ درصد رسیده است.

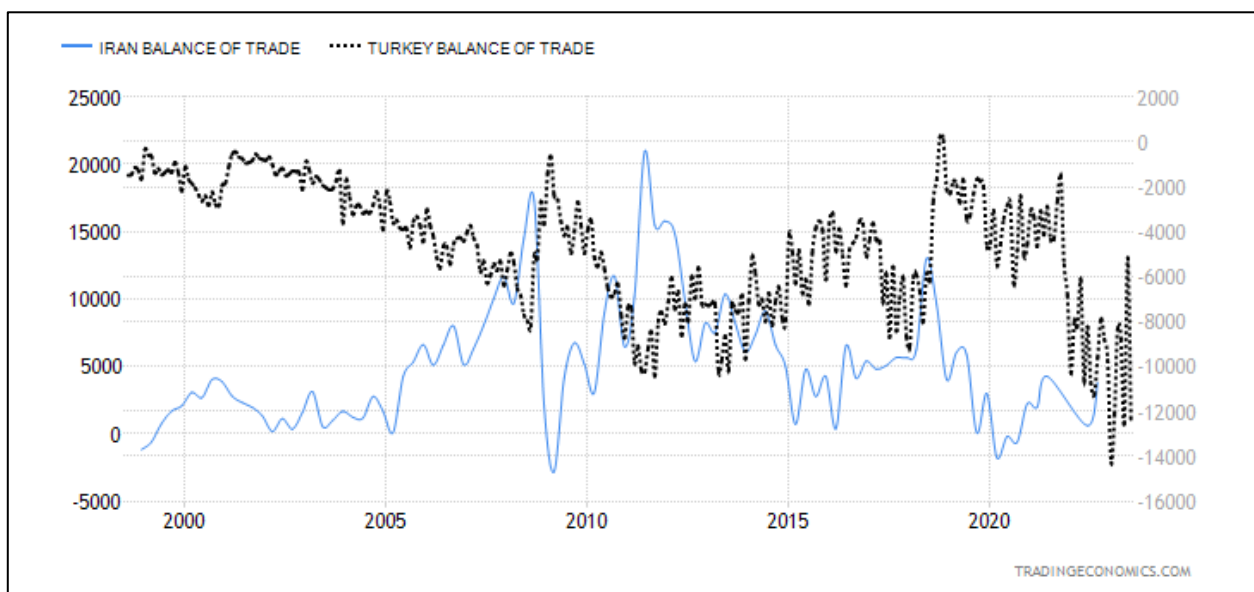

منبع: <https://tradingeconomics.com/iran>

منبع: <https://tradingeconomics.com/iran>

مقایسه تراز تجاری کشورهای ایران و ترکیه طی سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۲

منبع: <https://tradingeconomics.com/iran> (داده‌های دریافتی از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران)

طبق آخرین آمار بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، در فصل سوم سال ۲۰۲۲ ایران دارای تراز تجاری مثبت یا مازاد تجاری ۳۸۱۳ میلیون دلار آمریکا بوده است. ایران از سال ۱۹۹۹ به دلیل افزایش صادرات نفت و گاز طبیعی (با سهم ۸۲ درصدی از کل صادرات) مازاد تجاری را ثبت کرده است.

با این حال، تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل که در ژوئن ۲۰۱۲ تمدید شد، تأثیر منفی بر تجارت خارجی ایران داشته و عمده واردات ایران عبارتند از: ماشین‌آلات غیر برقی، آهن و فولاد و مواد شیمیایی و محصولات مرتبط. شریک تجاری اصلی ایران، چین است (۳۶ درصد کل صادرات و ۳۴ درصد واردات). سایر شرکای ایران عبارتند از: ترکیه، امارات متحده عربی و عراق.

بر اساس برآوردهای اولیه وزارت بازرگانی ترکیه، کسری تجاری ترکیه در ژوئیه ۲۰۲۳ با ۱۶ درصد افزایش نسبت به مدت مشابه سال قبل به ۱۲/۴ میلیارد دلار رسید که از ۱۰/۷ میلیارد دلار در ماه مشابه سال قبل به آن رسید. صادرات با افزایش ۸/۴ درصدی به ۲۰/۱ میلیارد دلار رسید که ناشی از تولید (۹۳ درصد) بود. در عین حال، واردات ۱۱/۱ درصد افزایش یافته و به ۳۲/۵ میلیارد دلار رسید که عمدتاً ناشی از افزایش خرید طلا بود. بزرگ‌ترین شریک صادرکننده به ترکیه، آلمان با محموله‌هایی به ارزش ۱/۷ میلیارد دلار بوده در حالیکه بزرگ‌ترین واردکننده از ترکیه کشور چین با محموله‌هایی به ارزش ۴/۶ میلیارد دلار می‌باشد.

نقش صادرات و واردات در توسعه اقتصادی کشورهای ترکیه و ایران

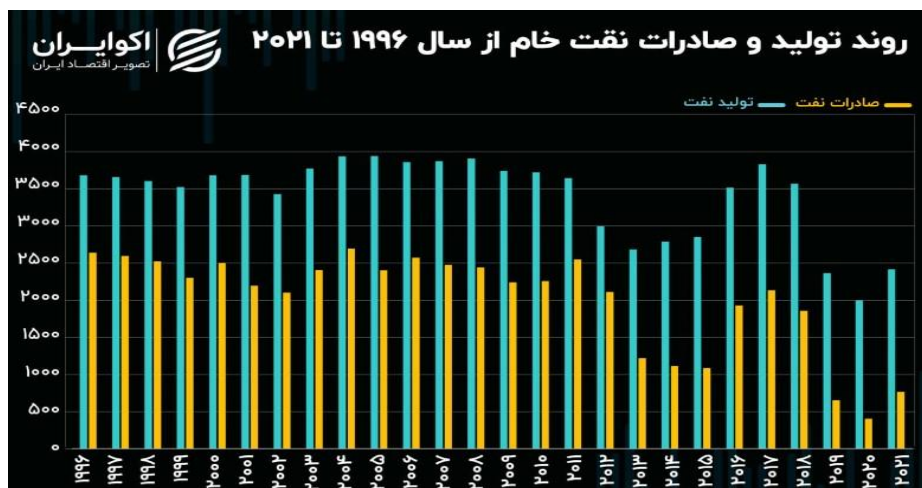
روابط اقتصادی و تجاری بین مناطق و کشورها در رشد اقتصادی و سطح رفاه آن‌ها بسیار مؤثر است. در صورت شکل‌گیری روابط تجاری، امکان به‌کارگیری بهینه عوامل تولید و ظرفیت‌های موجود در بخش‌های مختلف اقتصاد یک کشور فراهم می‌شود و در اثر آن با ارتقاء بهره‌وری کل عوامل تولید، سطح تولید ناخالص داخلی افزایش می‌یابد.

اهمیت و نقش صادرات در رشد اقتصادی برهیچ کس پوشیده نیست. رشد اقتصادی خوب در یک کشور به دلیل اینکه راه‌حل بسیاری از معضلات اقتصادی از جمله فقر، بیکاری، تورم و توزیع نامناسب درآمدها تلقی می‌شود؛ به‌عنوان یک هدف سیاستی مهم مورد نظر دولت‌ها بوده و اهمیت این شاخص به اندازه‌ای است که امروزه به‌عنوان نشانه‌ای از قدرت کشورها تلقی می‌شود. دستیابی به نرخ رشد اقتصادی بالاتر، متضمن به‌کارگیری سیاست‌های مناسب اقتصادی است که یکی از بخش‌های اصلی این سیاست‌ها را سیاست‌های تجاری تشکیل می‌دهد.

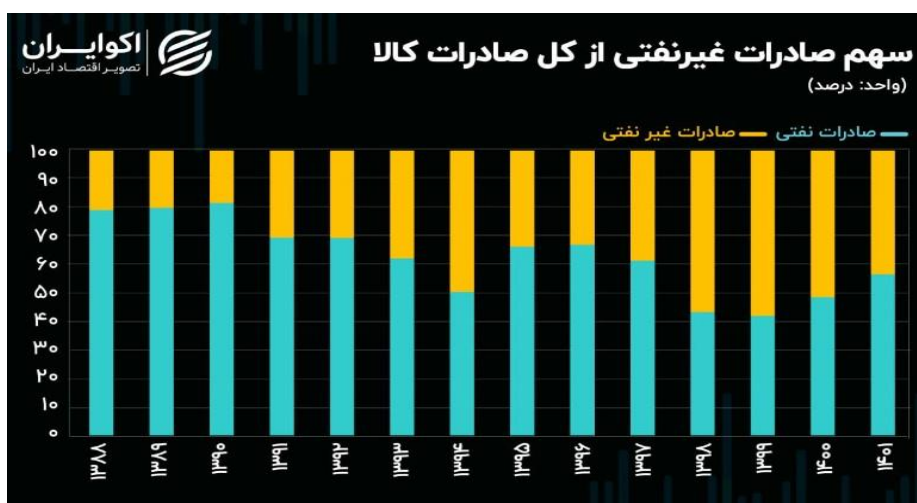
همانطور که می‌دانیم اقتصاد ایران در چند دهه اخیر نفت محور بوده و به علت بی‌ثباتی اقتصاد ایران در اثر نوسانات میزان فروش جهانی نفت ایران که ناشی از اتخاذ سیاست‌های کلان اقتصادی، تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران و .. می‌باشد؛ فعالان اقتصادی به سمت تشویق صادرکنندگان به صادرات کالاهای غیر نفتی روی آورده‌اند. یکی از دلایلی که ترکیه توانسته وضعیت اقتصادی بهتری نسبت به ایران داشته باشد، استوار بودن اقتصاد این کشور بر مردم و فعالیت‌های اقتصادی آن‌ها است. این در حالیست که در ایران، اقتصاد بر صادرات مواد خام و اولیه تمرکز دارد.

با این رویه ترکیه در صنایع پایین دستی مانند پوشاک و نساجی و حتی لوازم خانگی و بخش گردشگری رشد خوبی را تجربه کرده است. توجه به بخش‌های خصوصی نیز از دیگر دلایلی است که باعث شده ترکیه در سال‌های قبل از کرونا یا ده سال اخیر، رشد اقتصادی بهتری نسبت به ایران را تجربه کند.

نفت از دهه ۱۹۲۰ کالایی استراتژیک برای اقتصاد ایران بوده و از آن زمان اقتصاد ایران با تغییرات میزان فروش و قیمت نفت دچار بی‌ثباتی و نوسان شده است. تولید نفت در سال ۱۹۷۴ میلادی با ۶ میلیون بشکه در روز به اوج خود رسید، پس از وقوع انقلاب اسلامی و آغاز جنگ تحمیلی در سال ۱۹۸۰ تولید و صادرات نفت کاهش چشمگیری پیدا کرد و تا سال ۱۹۸۸ صادرات نفت ایران همچنان با افت و خیزهایی همراه بود تا اینکه در سال ۱۹۸۹ و پس از پایان جنگ ایران و عراق، صادرات نفت ایران از مرز دو میلیون بشکه عبور کرد. پس از آن میانگین صادرات نفت ایران به طرز قابل توجهی رشد پیدا کرده و در نهایت سال ۲۰۰۴ به بیشترین مقدار خود طی چهار دهه (تولید تقریباً ۴ میلیون بشکه در روز و میانگین صادرات روزانه دو میلیون و ۶۸۴ هزار بشکه) اخیر رسید. آمارها حاکی از آن است که در این دوره بالاترین درآمد نفتی تاریخ ایران به وقوع پیوست و ایران توانست بیش از ۶۱۸ میلیارد دلار نفت در بازارهای جهانی به فروش برساند. این رونق نفتی اما ادامه‌دار نبود و ایران با اولین تحریم گسترده نفتی روبرو شد. با اعمال تحریم‌های نفتی از سوی آمریکا و اتحادیه اروپا، صادرات نفت در ایران از دو میلیون و ۵۳۷ هزار بشکه در روز در سال ۲۰۱۱ به حدود یک میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۱۵ رسید. پس از احیای برجام در سال ۲۰۱۵، فروش نفت ایران در بازارهای جهانی بار دیگر از سر گرفته شد. آمارها نشان می‌دهد که در سال ۲۰۱۶ صادرات نفت ایران با افزایش ۷۸ درصدی به نزدیک دو میلیون بشکه در روز رسید. خروج ترامپ از برجام در سال ۲۰۱۸ بار دیگر تحریم‌های نفتی علیه ایران را رقم زد و صادرات نفت در سال ۲۰۱۹ با افت چشمگیری به ۶۵۱ هزار بشکه در روز رسید. این کاهش تا جایی ادامه یافت که در سال ۲۰۲۰ و همزمان با شیوع ویروس کرونا، تولید نفت به یک میلیون و ۹۸۸ هزار بشکه و صادرات آن به ۴۰۴ هزار بشکه در روز رسید؛ یعنی کمترین مقدار حداقل از سال ۱۹۸۰. وضعیت صادرات نفت در ادامه کمی بهبود یافت و ایران در سال ۲۰۲۱، روزانه ۷۶۳ هزار بشکه نفت صادر کرده است. در نمودارهای ذیل روند تغییرات تولید، صادرات و سهم صادرات نفتی از کل صادرات ایران طی سال‌های اخیر نشان داده شده است [۱۲].

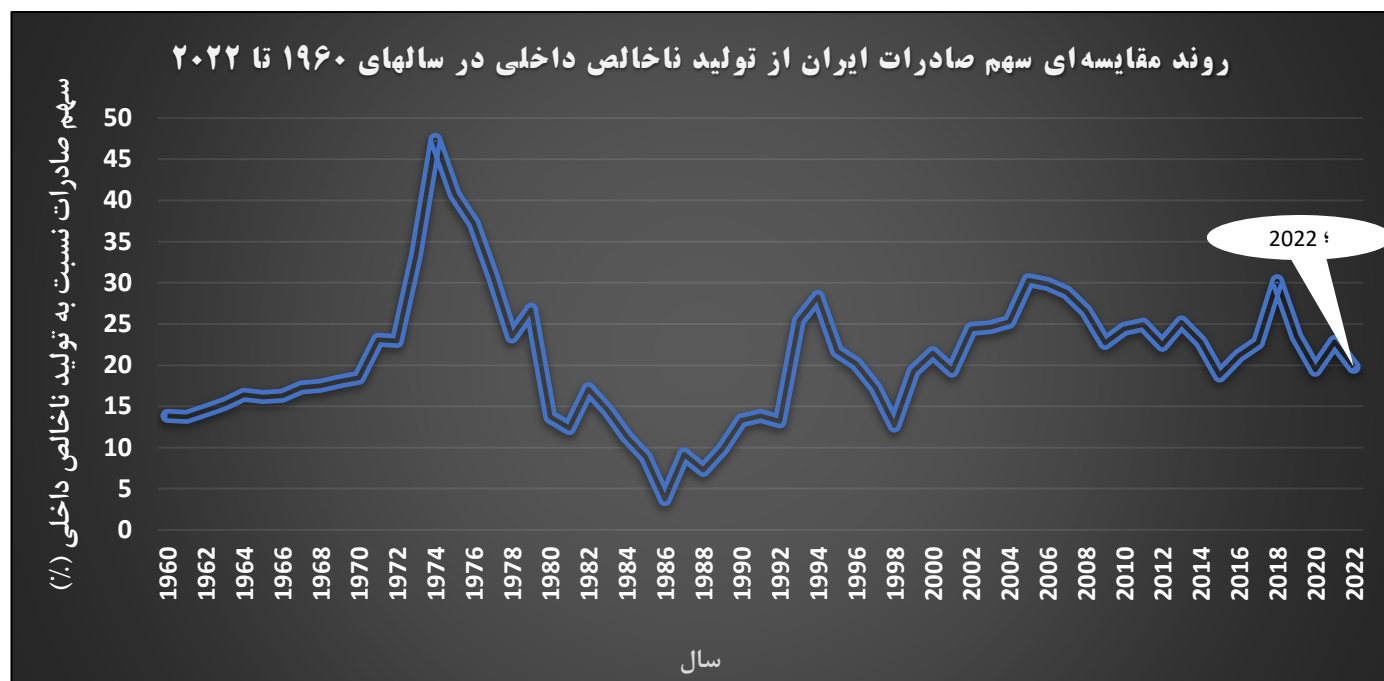
منبع: وبسایت خبری اکوایران

منبع: وبسایت خبری اکوایران

سهم ارزش صادرات ایران نسبت به تولید ناخالص داخلی طی سال‌های ۱۹۶۰ تا ۲۰۲۲

در شکل ذیل نمودار سهم صادرات ایران از تولید ناخالص داخلی بر حسب درصد نشان داده شده است. همانطور که ملاحظه می‌کنید طی ۱۰ سال اخیر بیشترین نسبت مربوط به سال ۲۰۱۸ و برابر با ۳۰/۲ درصد بوده است.

منبع: داده‌های بانک جهانی اطلاعات و سایت OECD (۲۰۲۲) <http://www.worldbank.org>

صادرات ترکیه به تفکیک نوع محصول و کشور مقصد صادرات

ترکیه در سال ۲۰۲۲ به ارزش ۲۵۴/۲ میلیارد دلار کالا به سراسر جهان صادر کرد. این میزان نشان دهنده افزایش ۵۱/۴ درصدی نسبت به ۱۶۷/۹ میلیارد دلاری ارزش صادرات در سال ۲۰۱۸ بوده است. همچنین ارزش کلی صادرات ترکیه نسبت به سال ۲۰۲۱، ۱۲/۸ درصد افزایش یافته است. بر اساس میانگین نرخ ارز سال ۲۰۲۱، ارزش لیر ترکیه نسبت به دلار آمریکا از سال ۲۰۱۸ به میزان ۸۳/۳ درصد کاهش یافته و بصورت سالیانه از سال ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۱، ۲۶/۳ درصد کاهش یافت. پول رایج ضعیف‌تر ترکیه باعث می‌شود که صادرات آن با دلار قوی‌تر برای خریداران بین‌المللی هزینه کمتری داشته باشد.

بزرگ‌ترین محصولات صادراتی ترکیه در سال ۲۰۲۲ روغن‌های نفتی تصفیه شده، خودروها، جواهرات، قطعات یا لوازم جانبی خودرو و کامیون‌ها بودند. مجموعاً، صادرات این اقلام ۱۶/۸ درصد از کل صادرات از ترکیه را تشکیل می‌دهند. این درصد نسبتاً پایین نشان دهنده تنوع گسترده کالاهای صادراتی است.

به نقل از پایگاه اطلاعاتی استاتیستا، ترکیه به ارزش ۲۶ میلیارد دلار خودرو و قطعات خودرو (به استثنای وسایل نقلیه راه آهن یا تراموا) در سال ۲۰۲۲، صادر کرد که این گروه کالای صادراتی بزرگ‌ترین گروه کالایی (غیرنفتی) است که این کشور در آن سال به سراسر جهان صادر کرده است. در میان کالاهای با بالاترین ارزش، بویلرها، ماشین‌آلات و تجهیزات مکانیکی نیز وجود داشتند که صادرات آن‌ها حدود ۲۰/۸ میلیارد دلار آمریکا بوده است.

حدود ۵۳ درصد از محصولات صادر شده از ترکیه توسط کشورهای آلمان (۸/۴ درصد)، ایالات متحده آمریکا (۶/۷ درصد)، عراق (۵/۴)، بریتانیا (۵/۱)، ایتالیا (۴/۹)، اسپانیا (۳/۸)، فرانسه (۳/۸)، روسیه (۳/۷)، هلند (۳/۲)، اسرائیل (۲/۸)، رومانی (۲/۸) و لهستان (۲/۲) خریداری شده است. از منظر قاره ای، ۵۵/۱ درصد از صادرات ترکیه به کشورهای اروپایی و ۲۵/۱ درصد به واردکنندگان آسیایی و ۹/۵ درصد به کشورهای آفریقایی فروخته شده است.

صادرات کشور ترکیه به تفکیک اقلام صادراتی در سال ۲۰۲۲

Vehicles Other Than Railway, Tramway 11%	Iron and Steel 5.8%	Articles of Iron or... 4.1%	Furniture, Lighting Signs,... 2.1%	Edible Fruits, Nuts, Peel of Citrus Fruit, Melons 1.9%	Salt, Sulphur, Earth, Stone, Plaster, Lime and... 1.5%	Rubbers 1.5%	Inorganic Chemicals, Precious Metal Compound, Isotope 1.4%	Animal, Vegetable Fats and Oils, Cleavage Products 1.4%				
	Electrical, Electronic... 5.4%	Pearls, Precious Stones,... 4.0%	Vegetable, Fruit, Nut Food Preparations 1.2%	Cotton 0.89%	Ores Slag and Ash 0.88%	Edible Vegetables and Certain Roots and Tubers 0.83%	Stone, Plaster, Cement, Asbestos, Mica or... 0.82%	Knitted or Crocheted Fabric 0.81%	Aircraft, Spacecraft 0.78%			
Plastics 4.6%			Articles of Apparel, Not Knit or Crocheted 3.3%	Paper and Paperboard Articles of Pulp, Paper and Board 1.1%	Manmade Staple Fibers 0.77%	Ships, Boats, and Other Floating Structures 0.71%	Glass and Glassware 0.64%	Optical, Photo, Technical, Medical Apparatus 0.63%	Fish Crustaceans, Molluscs, Aquatic Invertebrates 0.61%	Tanning, Dyeing Extracts, Tannins, Dextrines, Pigments 0.58%	0.56%	
	Machinery, Nuclear Reactors, Boilers 8.9%	Articles of Apparel, Knit or Crocheted 4.3%		Aluminum 2.6%	Carpets and Other Textile Floor Coverings 1.1%	Milling Products, Malt, Starches, Brins, Wheat, Gluten 0.75%	Miscellaneous Articles of Base Metal 0.54%	Residues, Wastes of Food Industry, Animal... 0.45%	Meat and Edible Meat Offal 0.45%	Arms and Ammunition Parts and Accessories 0.45%	0.44%	0.44%
Mineral Fuels, Oils, Distillation Products 6.5%			Copper 1.0%		Ceramic... 0.73%	Other Made Textile Articles, Sets, Worn Clothing 1.1%	Pharmaceutical Products 0.75%	Organic Chemicals 0.53%	Sugars and Sugar Confectionary 0.42%	Cocoa and Cocoa Preparations 0.37%	Oil Seed, Chicago, Fruit, Grain Seed... 0.33%	Cereals 0.28%
	Cereal, Flour, Starch, Milk Preparations and Products 1.0%	Wood and Articles of Wood, Wood Charcoal 0.71%		Essential Oils, Perfumes, Cosmetics, Toiletries 0.53%		Manmade Filaments 0.74%	Miscellaneous Edible Preparations 0.41%	Fertilizers 0.39%	Beverages... 0.22%	Articles of... 0.17%	Special Woven... 0.17%	0.28%

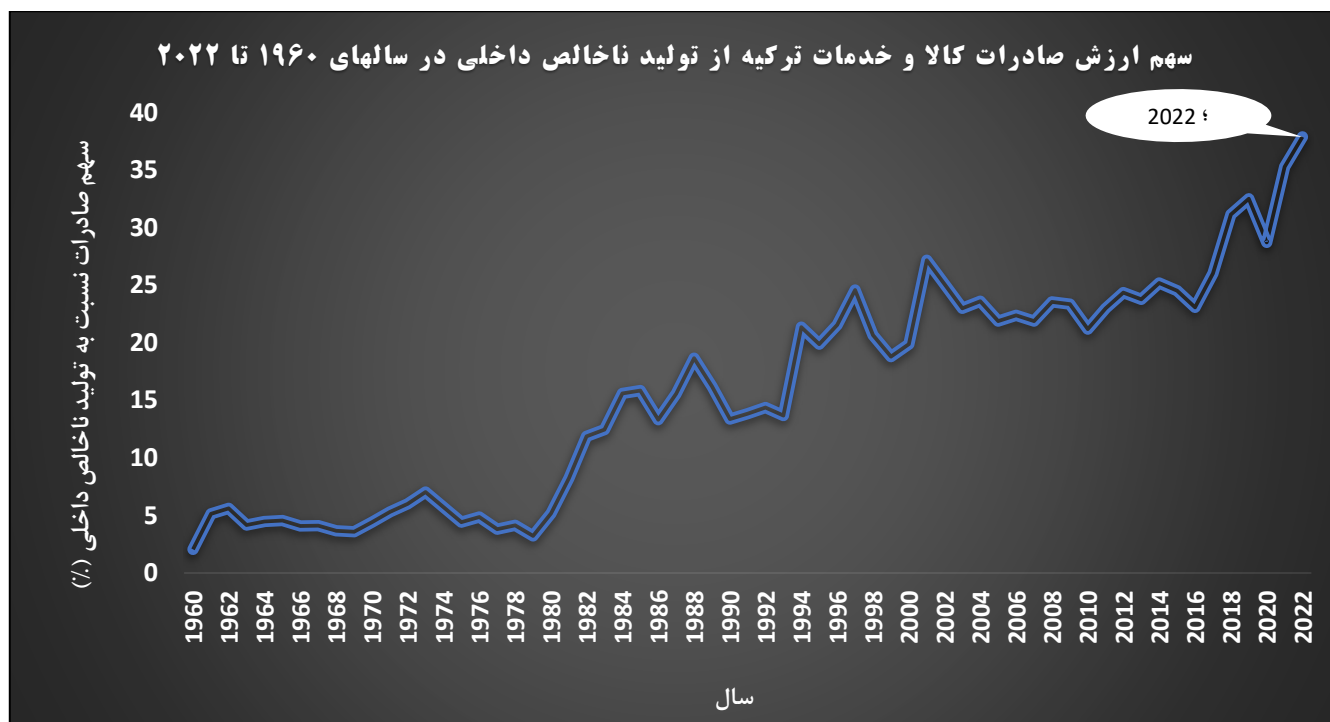
منبع: <https://comtrade.tradingeconomics.com/>

صادرات کشور ترکیه به تفکیک کشورهای مقصد صادراتی در سال ۲۰۲۲

Germany 8.4%	United Kingdom 5.1%	Russia 3.7%	United Arab Emirates 2.1%	Morocco 1.2%	Iran 1.2%	Ukraine 1.2%	Libya 1.1%	Lebanon 1.1%	Azerbaijan 0.99%	Serbia 0.97%					
	Italy 4.9%	Netherlands 3.2%	Belgium 1.9%	Georgia 0.95%	Slovenia 0.70%	South Africa 0.68%	Sweden 0.67%	India 0.65%	Kazakhstan 0.64%	Hungary 0.63%	Tunisia 0.61%				
Spain 3.8%			Israel 2.8%	Bulgaria 1.9%	Syria 0.88%	Portugal 0.59%	Mexico 0.43%	South Korea 0.42%	Saudi Arabia 0.41%	Brazil 0.40%	Albania 0.39%	Jordan 0.38%	Australia 0.38%		
	France 3.8%	Romania 2.8%		Egypt 1.8%	Cyprus 0.84%	Qatar 0.59%	Denmark 0.38%	Hong Kong 0.43%	Malta 0.41%	Pakistan 0.39%	Nigeria 0.38%	Slovakia 0.38%			
Iraq 5.4%			Poland 2.1%		Greece 1.3%	Algeria 0.82%	Algeria 0.82%	Norway 0.55%	Denmark 0.38%	Norway 0.34%	Moldova 0.32%	Malaysia 0.32%	Oman 0.30%	Sudan 0.30%	Ghana 0.30%
						Czech Republic 0.75%	Switzerland 0.53%	Croatia 0.28%	Senegal 0.25%	Senegal 0.25%	Senegal 0.25%	Senegal 0.25%	Senegal 0.25%	Senegal 0.25%	Senegal 0.25%
			Greece 1.3%	Canada 0.75%	Belarus 0.45%	Finland 0.28%	Lithuania 0.22%	Finland 0.22%	Finland 0.22%	Finland 0.22%	Finland 0.22%	Finland 0.22%	Finland 0.22%	Finland 0.22%	Finland 0.22%
			China 1.3%	Uzbekistan 0.44%	Turkmenistan 0.28%	Macedonia 0.22%	Bangladesh 0.22%	Macedonia 0.22%	Macedonia 0.22%	Macedonia 0.22%	Macedonia 0.22%	Macedonia 0.22%	Macedonia 0.22%	Macedonia 0.22%	Macedonia 0.22%
				Yemen 0.74%	Yemen 0.74%	Yemen 0.74%	Yemen 0.74%	Yemen 0.74%	Yemen 0.74%	Yemen 0.74%	Yemen 0.74%	Yemen 0.74%	Yemen 0.74%	Yemen 0.74%	Yemen 0.74%
				Austria 0.70%	Ireland 0.43%	Ireland 0.43%	Ireland 0.43%	Ireland 0.43%	Ireland 0.43%	Ireland 0.43%	Ireland 0.43%	Ireland 0.43%	Ireland 0.43%	Ireland 0.43%	Ireland 0.43%

منبع: <https://comtrade.tradingeconomics.com/>

نسبت ارزش صادرات کالاهای غیر نفتی ترکیه به تولید ناخالص داخلی کشور ترکیه مدام در حال افزایش بوده بطوریکه در سال ۲۰۲۲ این نسبت به حدود ۳۸ درصد رسیده است.

منبع: داده‌های بانک جهانی اطلاعات و OECD (۲۰۲۲) <http://www.worldbank.org>

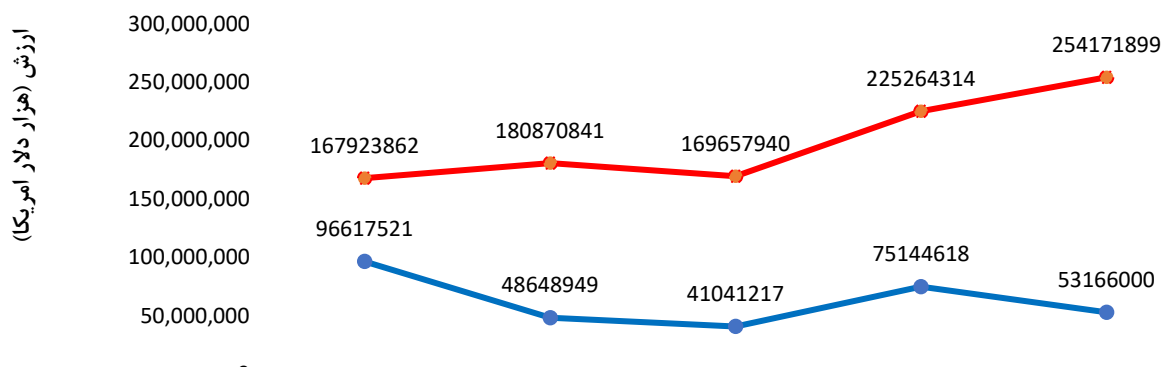
مقایسه روند صادرات کالاهای غیر نفتی ایران و ترکیه

نمودار مقایسه‌ای ارزش صادرات کالاهای غیر نفتی ایران و ترکیه در شکل ذیل نشان داده شده است. همانطور که ملاحظه می‌شود؛ ارزش سالیانه صادرات ترکیه طی سال‌های اخیر همواره بالغ بر ۴ برابر ارزش سالیانه کل صادرات ایران بوده و در سال ۲۰۲۲ این اختلاف بیشتر و صادرات ترکیه به ارزش ۲۵۴ میلیارد دلار حدود ۵ برابر صادرات ایران به ارزش ۵۳ میلیارد دلار می‌باشد.

جالب است بدانیم که یکی از باارزش‌ترین حوزه‌های صادراتی کالاهای غیر نفتی در هر دو کشور ترکیه و ایران مربوط به گروه «فلزات معمولی و مصنوعات آن» به ترتیب با ارزش ۳۶ میلیارد دلار و ۹/۸ میلیارد دلار بوده که ارزش صادرات ترکیه در این گروه کالاها ۳/۷ برابر ایران است. نکته قابل توجه در رابطه با صادرات فلزات و مصنوعات آن‌ها این است که معادن مرتبط با استخراج مواد خام فلزی در ایران بیشتر از ترکیه است و ارزش بهای صادرات ترکیه در این زمینه می‌تواند ناشی از صادرات محصولات فلزی با ارزش افزوده بالاتر باشد [۶].

ارزیابی روند صادرات این دو کشور نشان از توان بالای صادرات ترکیه در گروه‌های کالایی گوناگون با ایران دارد، همچنین بازارهای صادراتی این کشور در وضعیت مناسب‌تری نسبت به ایران است. نوسانات بالا و غیرواقعی بودن نرخ ارز، اعمال ممنوعیت‌ها و محدودیت‌های صادراتی همراه با عدم امکان تأمین نهاده‌های مورد نیاز برای تولید موجب شده تا امکان تولید کالاهایی با کیفیت مناسب برای عرضه به بازارهای جهانی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی برای ایران فراهم نباشد و این امر عقب‌ماندگی ایران در حوزه صادرات کالایی نسبت به ترکیه را به همراه داشته است.

نمودار مقایسه‌ای روند صادرات کالاهای غیر نفتی ایران و ترکیه بین سالهای ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲

	2018	2019	2020	2021	2022
ارزش صادرات جهانی ایران (هزار دلار)	96617521	48648949	41041217	75144618	53166000
ارزش صادرات جهانی ترکیه (هزار دلار)	167923862	180870841	169657940	225264314	254171899

• با بررسی کشورهای مطرح در صادرات نساجی و مواد خام ترکیه در بازه زمانی ژانویه تا مارس ۲۰۲۳، ایتالیا جایگاه اول خود را حفظ کرد. صادرات به ایتالیا در این مدت با کاهش ۳۳/۵ درصدی به ارزش تقریبی ۲۴۰/۴ میلیون دلار رسید. در این بازه زمانی دومین و سومین کشور با بیشترین صادرات نساجی و مواد اولیه ترکیه به ترتیب آلمان (۲۱۰/۷ میلیون دلار با کاهش ۱۹/۷ درصدی به دوره مشابه سال قبل) و آمریکا (۱۶۲/۳ میلیون دلار با کاهش ۲۴/۹ درصدی نسبت به دوره مشابه سال قبل) بوده است. در بین ۱۰ کشور اولی که ترکیه بیشترین صادرات نساجی و مواد اولیه را در بازه زمانی ژانویه تا مارس ۲۰۲۳ به آن‌ها داشته است، کشوری که بیشترین افزایش صادرات، را داشته ایران با ۱۵/۸ درصد افزایش بوده است. **بعبارتی واردات نساجی و پوشاک ایران از ترکیه در این مدت ۱۵/۸ درصد افزایش یافته است [۱۶].**

• با تحلیل صادرات ژانویه تا مارس ۲۰۲۳ بخش نساجی و مواد اولیه ترکیه بر اساس گروه‌های کالایی، مهم‌ترین گروه کالایی، گروه محصولات پارچه‌های تار-پودی با سهم ۲۱/۴ درصدی بودند. در این بازه زمانی که صادرات پارچه‌های تار-پودی با کاهش ۳/۲ درصدی به ۶۳۷/۱ میلیون دلار رسید. بر اساس زیرگروه‌های مورد بررسی، مهم‌ترین زیرگروه پارچه‌های تار-پودی، پارچه‌های بافته شده از نخ‌های سینتتیک با سهم ۴۰/۵ درصد و ارزش صادرات حدود ۲۵۸ میلیون دلار بود. در همین مدت، صادرات منسوجات فنی دومین گروه کالایی صادراتی با ۳/۵ درصد کاهش به ۵۷۰/۶ میلیون دلار رسید. صادرات نخ رتبه سوم را به خود اختصاص داده و در همین بازه زمانی با ۲۴/۷ درصد کاهش به ۵۲۹ میلیون دلار رسید. صادرات پارچه‌های کشفاف از ژانویه تا مارس ۲۰۲۳ با افزایش ۳/۲ درصدی به ۵۰۲/۷ میلیون دلار رسیده و این درحالیست که صادرات منسوجات خانگی با ۱۳ درصد کاهش به ۴۷۶/۳ میلیون دلار رسیده است. در بازه زمانی مشابه سال قبل، در صادرات منسوجات خانگی بر اساس زیر گروه‌های مورد بررسی، مهم‌ترین زیرگروه حوله و دستمال نظافتی با سهم ۳۰/۹ درصد بود. صادرات حوله و پارچه نظافتی ترکیه در سال جاری با ۲۰/۹ درصد کاهش به ۱۴۷/۳ میلیون دلار رسید [۱۶].

واردات ایران به تفکیک نوع محصول و کشور مبدأ واردات

بیشترین اقلام وارداتی ایران در سال ۲۰۲۲ مربوط به گروه‌های ماشین‌آلات و راکتورهای هسته‌ای، بویلرها و تجهیزات الکترونیکی می‌باشد که این اقلام عمدتاً از کشورهای چین، امارات متحده عربی، هند، ترکیه و آلمان به ایران وارد می‌شوند.

واردات ایران به تفکیک اقلام وارداتی در سال ۲۰۲۲

Machinery, Nuclear Reactors, Boilers	Electrical, Electronic Equipment	Vehicles Other Than Railway, Tramway	Iron and...	Animal, Vegetable Fats and Oils, Cleavage Products	Paper and Paperboard, Articles of Pulp, Paper and Board	Miscellaneous Chemical Products
		3.7%				
		Oil Seed, Oleagious Fruits, Grain, Seed, Fruits	2.9%	2.6%	2.2%	2.0%
	8.9%		Meat and Edible Meat...	Manmade Staple Fibers	Wood and Articles of Wood, Wood Charcoal	Mineral Fuels, Oils, Distillation Products
			3.7%	1.9%		Edible Fruits, Nuts, Peel of Citrus Fruit,...
		Optical, Photo, Technical, Medical Apparatus	1.9%	1.1%	0.97%	0.96%
			Residues, Wastes of Food Industry, Animal Fodder	Essential Oils, Perfumes, Cosmetics, Toiletries	Dairy Products, Eggs, Honey, Edible...	Aluminum
19%	Commodities Not Specified According to Kind		3.4%	0.86%	0.71%	0.67%
		Organic...	1.8%	0.55%	0.50%	0.30%
	6.6%		Rubbers	Miscellaneous Edible Preparations	Fertilizers	0.29%
			1.6%	0.53%	Cotton	0.29%
		Plastics	1.2%	0.53%	0.43%	0.20%
	Pharmaceutical Products		1.1%	0.53%	0.35%	0.25%
11%			Inorganic Chemicals, Precious Metal Compound, Isotope	Manmade Filaments	Furnish, Lighting Sign...	0.24%
			1.1%	0.53%	0.32%	0.23%
				0.51%	0.31%	

منبع: <https://comtrade.tradingeconomics.com/>

واردات ایران به تفکیک کشورهای مبدأ واردات

China	India	Switzerland	South Korea	Russia	Italy
	6.5%	5.1%	5.0%	3.3%	2.8%
	Turkey	United...	Singapore	Belgium	Sweden
		2.7%	2.1%	0.96%	0.83%
25%	6.3%	Netherlands	Austria	Oman	Denmark
		2.6%	1.4%	0.66%	0.58%
United Arab Emirates	Germany	Brazil	Japan	Hong Kong	Finland
		1.2%	1.1%	0.35%	0.31%
	6.0%	France	Spain	Indonesia	Ireland
		2.6%	1.0%	0.32%	0.28%
14%				0.31%	0.28%
				0.31%	0.28%

منبع: <https://comtrade.tradingeconomics.com/>

واردات ترکیه به تفکیک نوع محصول و کشور مبدأ واردات

عمده اقلام وارداتی به کشور ترکیه روغن‌ها و سوخت‌های معدنی و بعد از آن بویلرها و راکتورهای هسته‌ای و همچنین آهن و فولاد بوده و کشورهای اصلی واردکننده اقلام وارداتی به ترکیه به ترتیب روسیه، چین، آلمان، سوئیس و ایالات متحده در سال ۲۰۲۲ بوده‌اند.

واردات کشور ترکیه به تفکیک اقلام وارداتی در سال ۲۰۲۲

Mineral Fuels, Oils, Distillation Products	Iron and Steel	Plastics	Vehicles Other Than Railway, Tramway	Organic Chemicals	Aluminum
27%	7.8%	5.2%	4.9%	3.1%	2.1%
Machinery, Nuclear Reactors, Boilers	Pearls, Precious Stones, Metals, Coins	Copper	Rubbers	Inorganic Chemicals, Precious Metal Compound, Isotope	Aircraft, Spacecraft
9.5%	6.4%	1.5%	1.1%	0.96%	0.92%
	Electrical, Electronic Equipment	Cereals	Animal, Vegetable Fats and Oils, Cleaveage Products	Tanning, Dyeing Extracts, Tannins, Derivatives, Pigments	Essential Oils, Perfumes, Cosmetics, Toiletries
	5.9%	1.5%	1.1%	0.76%	0.43%
		Optical, Photo, Technical, Medical Apparatus	Paper and Paperboard, Articles of Pulp, Paper and Board	Pulp of Wood, Fibrous Cellulosic Material, Waste	Articles of...
		1.4%	1.1%	0.68%	0.30%
		Cotton	Articles of Iron or Steel	Manmade Staple Fibers	Foodstuffs...
		1.3%	1.0%	0.62%	0.18%
		Pharmaceutical Products	Miscellaneous Chemical Products	Ores Slag and Ash	Edible...
		1.3%	0.97%	0.50%	0.17%
				0.48%	0.16%

منبع: <https://comtrade.tradingeconomics.com/>

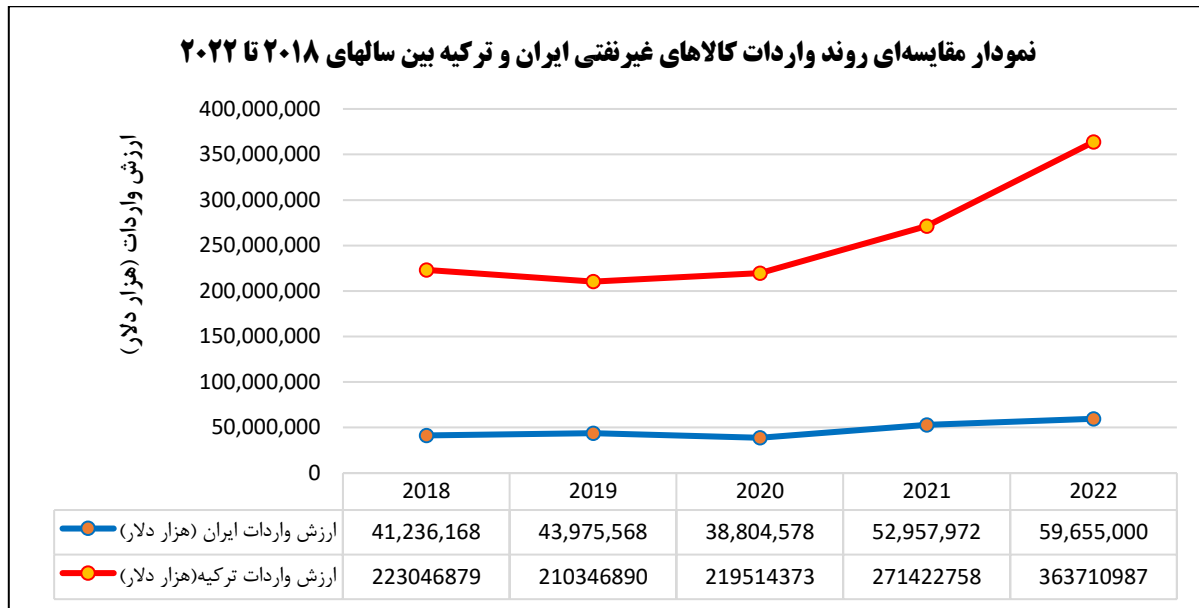
واردات کشور ترکیه به تفکیک کشور مبدأ واردات در سال ۲۰۲۲

Russia	Germany	India	Brazil	Japan	Netherlands	United Arab Emirates	Ukraine	Belgium
18%	7.4%	3.3%	1.5%	1.4%	1.4%	1.4%	1.4%	1.4%
China	Switzerland	France	Poland	Czech Republic	Indonesia	Bulgaria	Egypt	Colombia
13%	4.7%	2.9%	1.3%	0.89%	0.85%	0.82%	0.78%	0.75%
	United States	South...	Malaysia	Sweden	Uzbekistan	Australia	South Africa	Oman
	4.7%	2.8%	1.3%	0.67%	0.51%	0.50%	0.48%	0.48%
	Italy	Spain	Saudi Arabia	Greece	Algeria	Norway	Morocco	Ireland
	4.3%	2.1%	1.3%	0.67%	0.42%	0.32%	0.31%	0.30%
		United Kingdom	Kazakhstan	Vietnam	Portugal	Georgia	Azerbaijan	Serbia
		1.8%	1.1%	0.63%	0.41%	0.27%	0.26%	0.28%
			Iran	Austria	Canada	Denmark	Libya	Chile
			1.0%	0.60%	0.39%	0.39%	0.23%	0.23%
			Romania	Thailand	Mexico	Venezuela	Bahrain	Belarus
			1.0%	0.59%	0.38%	0.34%	0.34%	0.34%
				Hungary	Slovakia	Qatar	Kuwait	Syria
				0.57%	0.34%	0.34%	0.34%	0.34%

منبع: <https://comtrade.tradingeconomics.com/>

مقایسه روند واردات کالاهای غیر نفتی ایران و ترکیه

طبق آخرین گزارش داده‌های وبسایت تجارت جهانی (ITC) میزان واردات ترکیه در سال ۲۰۲۲ با ۳۴ درصد افزایش، به ۳۶۴ میلیارد و ۳۹۵ میلیون دلار رسیده است. به این ترتیب حجم تجارت خارجی ترکیه در این سال با حدود ۲۵ درصد افزایش نسبت به سال قبل، به ۶۱۸ میلیارد و ۶۰۵ میلیون دلار رسیده است. نسبت صادرات به واردات ترکیه در سال ۲۰۲۱، حدود ۸۳ درصد بود که در سال ۲۰۲۲ به ۶۹/۹ درصد کاهش یافته است (وزارت بازرگانی و موسسه آمار ترکیه و داده‌های تجارت خارجی این کشور در سال ۲۰۲۲). نمودار ذیل نشان‌دهنده ارزش بالغ بر ۶ برابری واردات کالاهای غیر نفتی ترکیه نسبت به ایران در سال ۲۰۲۲ می‌باشد.

منبع: داده‌های تجارت جهانی (www.trademap.org)

مقایسه صنایع نساجی و پوشاک ترکیه و ایران

صنایع نساجی و پوشاک یکی از بزرگ‌ترین و پربازده‌ترین بخش‌های اقتصاد ترکیه بوده و دارای سهم ۷ درصدی از تولید ناخالص داخلی این کشور می‌باشد. این صنعت برای افراد زیادی بویژه در نواحی روستایی که کارخانجات نساجی در آن‌ها مستقر هستند؛ اشتغالزایی کرده است. همچنین برای کشاورزان و تولیدکنندگان مواد اولیه مصرفی این صنعت درآمدزایی می‌کند.

صنعت نساجی دارای سابقه‌ای طولانی در کشور ترکیه است. این پیشینه به دوران امپراطوری عثمانی برمی‌گردد. در آن زمان این صنعت متحول شده و به یکی از مهم‌ترین صنایع کشور ترکیه تبدیل شد. این صنعت با ایجاد اشتغال و درآمدزایی از میزان فقر کاهش داده و استانداردهای زندگی شهروندان را بهبود بخشیده است.

حدود ۲۰،۰۰۰ تولیدکننده نساجی و ۵۲۰۰۰ تولیدکننده پوشاک در کشور ترکیه حضور دارند. بازگشت سرمایه این دو گروه از تولیدکنندگان به ترتیب حدود ۳۰ میلیارد یورو و ۲۲ میلیارد یورو می‌باشد.

این صنعت همچنین نقشی اساسی در بازار صادراتی کشور ترکیه ایفا می‌کند. بطوریکه ترکیه بعد از چین و بنگلادش سومین صادرکننده بزرگ منسوجات و پوشاک در جهان می‌باشد. صادرات حاصل از صنعت نساجی ۳/۹ درصد از ارزش کل صادرات ترکیه را تشکیل می‌دهد. ارزش محصولات نساجی و پوشاک ترکیه به طور چشمگیری در حال رشد می‌باشد؛ بطوریکه ارزش صادرات این اقلام نسبت به سال ۲۰۰۰ حدود دو برابر شده است. انواع مختلف منسوجات و پوشاک ترک هر ساله به کشورهای آلمان، بریتانیا، اسپانیا، ایتالیا و برخی کشورهای دیگر صادر می‌شود.

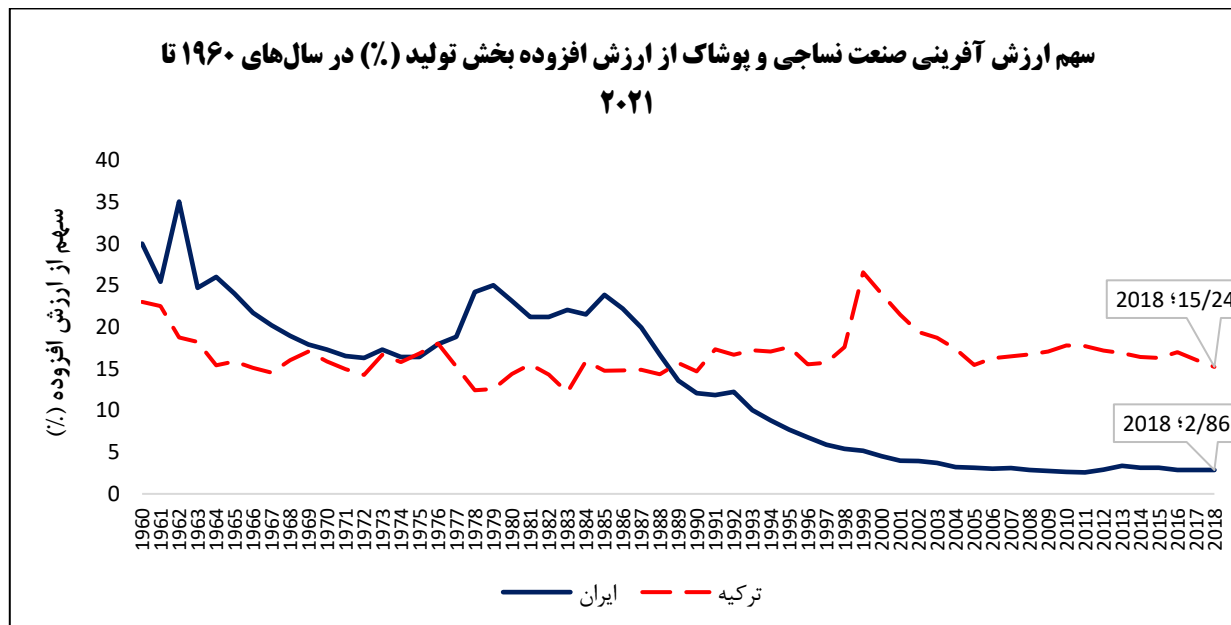
ترکیه صنعت نساجی و پوشاک تکامل یافته با ظرفیت تولید متنوعی دارد. این کشور یکی از تولیدکنندگان اصلی پنبه، پشم، الیاف سینتتیک بوده و در زمینه تولید پارچه سابقه درخشانی دارد. این کشور همچنین یکی از تولیدکنندگان بارز البسه از جمله پوشاک رسمی و البسه راحتی می‌باشد. همچنین در بازارهای بین‌المللی در زمینه تولید انواع البسه با کیفیت و البسه خانگی بخوبی شناخته شده است. این صنعت در ترکیه توسط شبکه‌ای قوی از تولیدکنندگان، تأمین‌کنندگان و توزیع‌کنندگان و همچنین زیرساخت‌های جامع و سیستم‌های لجستیکی پشتیبانی می‌شود. این صنعت همچنین از طریق سیاست‌ها و مشوق‌های دولتی که موجب جذب سرمایه‌گذار می‌شود؛ توسط دولت حمایت می‌شود.

با این حال، فرصت‌هایی نیز برای ادامه رشد این صنعت در آینده وجود دارد. یکی از فرصت‌های اصلی صنعت نساجی و پوشاک افزایش تقاضای جهانی برای محصولات پایدار و سازگار با محیط زیست است. این صنعت می‌تواند بر تولید محصولات پایدار و سازگار با محیط زیست تمرکز کند و در بازار جهانی رقابت‌پذیر باشد کند.

علیرغم اهمیت صنعت نساجی و پوشاک برای اقتصاد ترکیه، این بخش نیز در سال‌های اخیر با چالش‌هایی روبرو بوده است. این صنعت تحت تأثیر بحران‌های اقتصادی جهانی قرار گرفته که منجر به کاهش تقاضا برای محصولات نساجی و پوشاک شده است. علاوه بر این، این صنعت با رقابت سایر کشورهای نظیر چین، بنگلادش و ویتنام نیز مواجه است [۸].

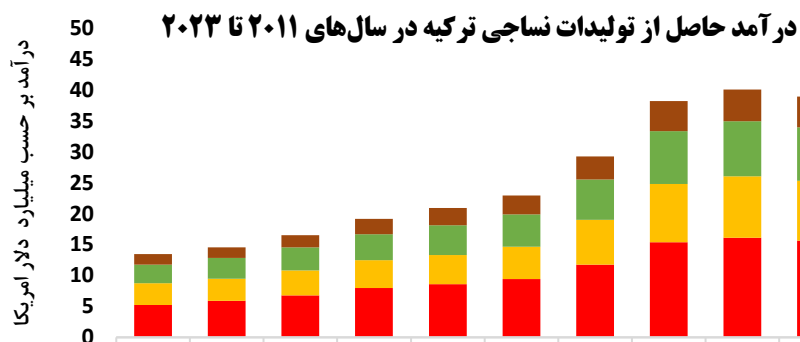
یکی دیگر از فرصت‌های این صنعت، افزایش محبوبیت تجارت الکترونیک است. با افزایش روزافزون افرادی که به صورت آنلاین خرید می‌کنند، شرکت‌های نساجی و پوشاک می‌توانند از طریق پلتفرم‌های آنلاین به مشتریان خود دسترسی پیدا کنند. این امر می‌تواند به آن‌ها کمک کرده تا فروش خود را افزایش داده و پایگاه مشتریان خود را گسترش دهند. محبوبیت فزاینده تجارت الکترونیک همچنین فرصتی را برای شرکت‌های نساجی و پوشاک فراهم می‌کند تا به بازارهای جهانی جدید دست یابند.

مقایسه سهم ارزش افزوده صنعت نساجی و پوشاک کشورهای ترکیه و ایران نسبت به ارزش افزوده بخش تولید این دو کشور در نمودارهای ذیل نشان داده شده است. در این نمودار جایگاه بالاتر صنعت نساجی و پوشاک ترکیه از اقتصاد این کشور در مقایسه با ایران نشان داده شده است.

مروری بر وضعیت صنعت نساجی (تأمین مواد اولیه، ریسندگی، بافندگی و فرش ماشینی) کشور ترکیه

صنعت نساجی سهم مهمی در اقتصاد ترکیه داشته و بالغ بر ۱۳ درصد از کل صادرات این کشور را در سال ۲۰۲۲ به خود اختصاص داده است. در ادامه سعی شده به مهم‌ترین بخش‌های صنعت نساجی ترکیه از نظر میزان تولید ارزش افزوده و صادرات برای این کشور پرداخته شود. در شکل زیر نمودار سهم حوزه‌های مختلف صنعت نساجی از درآمدزایی کل این صنعت طی سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۳ نشان داده شده است. (آمار سال‌های ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳ پیش‌بینی آماری می‌باشند). چنانچه ملاحظه می‌شود؛ بعد از تولید سایر منسوجات (از جمله فرش، موکت، منسوجات بی بافت و ...) درآمدزایی بالایی از حوزه بافندگی تار یودی حاصل شده است. طبق پیش‌بینی درآمد حاصل از حوزه نساجی کشور ترکیه ۴۴/۸ میلیارد دلار آمریکا در سال ۲۰۲۳ می‌باشد.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
تکمیل منسوجات	1/69	1/69	1/99	2/45	2/79	3/06	3/74	4/89	5/12	4/96	5/16	5/4	5/7
آماده سازی و ریسندگی الیاف نساجی	3/04	3/35	3/73	4/19	4/8	5/22	6/51	8/51	8/91	8/65	8/99	9/41	9/94
بافتندگی تار و پودی	3/5	3/58	4/04	4/55	4/69	5/25	7/24	9/46	9/96	9/7	10/11	10/59	11/2
تولید سایر منسوجات	5/25	5/92	6/79	7/96	8/63	9/44	11/79	15/38	16/1	15/63	16/24	16/99	17/94

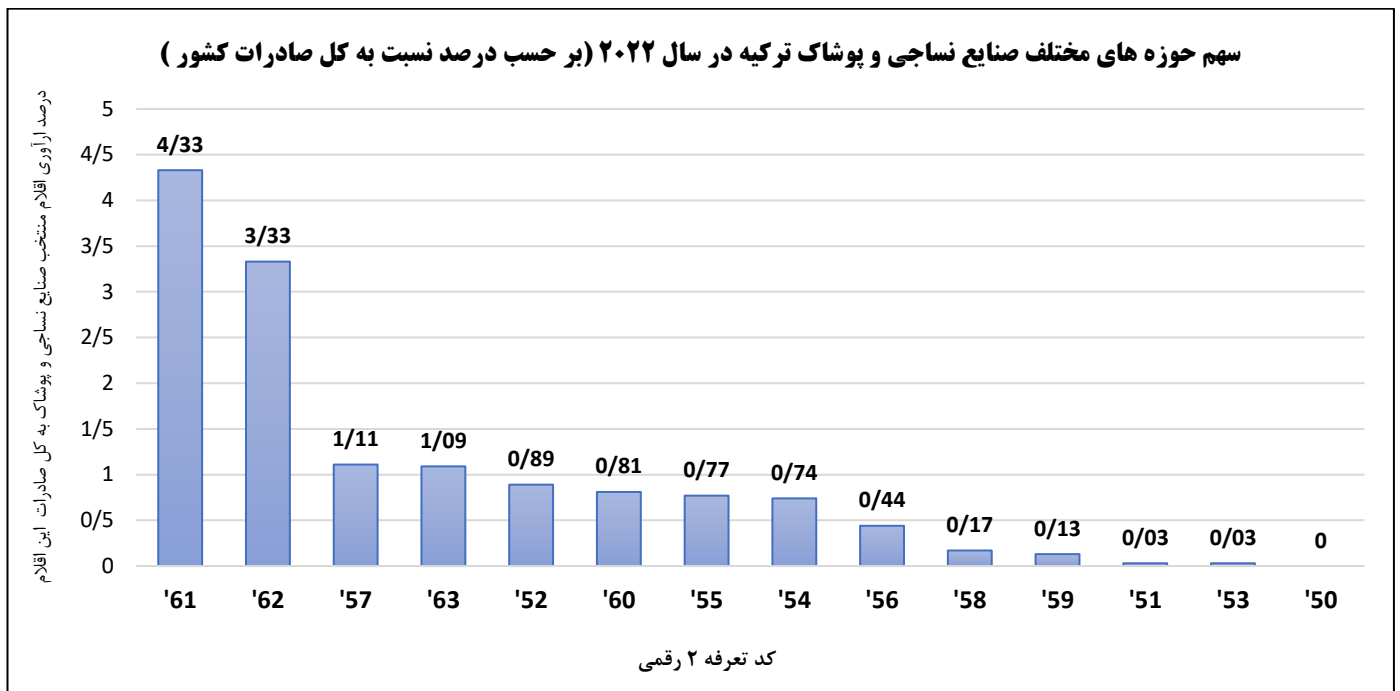
منبع: وب سایت اطلاعاتی www.statista.com

صادرات صنعت نساجی و پوشاک ترکیه در سال ۲۰۲۲ با ۲/۲۶ درصد افزایش نسبت به سال ۲۰۲۱ به ۳۴/۸۵ میلیارد دلار آمریکا رسیده است. در جدول زیر صادرات صنایع نساجی و پوشاک ترکیه به تفکیک فصول مربوط به اقلام این صنایع در طول سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ نشان داده شده است. همانطور که در این جدول ملاحظه می‌شود، به ترتیب صادرات فصول ۶۱، ۶۲ و ۵۷ و ۵۲ مربوط به البسه غیرکشباف و کشباف، انواع کفیوش و پنبه و کالاهای نساجی پنبه‌ای بیشترین سهم را در ارزآوری صادراتی صنایع نساجی و پوشاک این کشور به خود اختصاص داده‌اند که در ادامه با جزئیات بیشتری به این حوزه‌ها پرداخته خواهد شد.

ارزش صادرات اقلام منتخب صنایع نساجی ترکیه طی سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ به تفکیک فصول ۵۰ تا ۶۳ (بر حسب هزار دلار آمریکا)

فصل	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	درصد تغییر سالانه ۲۰۲۱- ۲۰۲۲	بیشترین واردکننده
۵۰	۲.۶۶۱	۳.۱۵۶	۹.۰۹۴	۵.۹۲۴	۱.۶۷۸	-۷۱,۶۷٪	چین (۱۵٪)
۵۱	۱۵۴.۰۸۰	۹۴.۰۴۸	۶۸.۰۴۳	۸۷.۸۶۹	۸۸.۶۸۰	۰,۹۲٪	آلمان (۱۲/۵٪)
۵۲	۱.۸۲۶.۸۳۳	۱.۷۳۲.۴۴۲	۱.۴۶۳.۴۵۱	۲.۲۶۵.۸۰۶	۲.۲۶۳.۹۸۹	-۰,۰۸٪	ایتالیا (۱۳/۸٪)
۵۳	۴۴.۴۹۹	۴۸.۷۱۷	۴۵.۱۳۸	۶۵.۴۱۹	۶۵.۷۱۴	۰,۴۵٪	اسپانیا (۱۵٪)
۵۴	۱.۶۱۴.۰۷۸	۱.۵۲۰.۸۸۱	۱.۳۳۳.۵۲۱	۱.۸۷۱.۷۰۶	۱.۸۸۳.۵۰۲	۰,۶۳٪	ایالات متحده امریکا (۹/۳٪)
۵۵	۱.۱۵۹.۷۵۲	۱.۰۵۶.۵۹۲	۸۹۳.۸۹۲	۱.۳۴۹.۹۲۹	۱.۵۲۵.۱۶۷	۱۲,۹۸٪	اسپانیا (۱۲٪)
۵۶	۷۹۲.۵۷۵	۸۱۴.۹۹۰	۹۵۵.۷۵۸	۱.۰۷۳.۴۸۰	۱.۱۲۶.۸۳۷	۴,۹۷٪	ایالات متحده امریکا (۱۰٪)
۵۷	<u>۲.۲۶۴.۲۷۵</u>	<u>۲.۵۵۳.۹۰۰</u>	<u>۲.۶۲۱.۰۴۵</u>	<u>۳.۲۴۰.۳۱۴</u>	<u>۲.۸۱۹.۵۱۷</u>	-۱۲,۹۹٪	ایالات متحده امریکا (۳۰٪)
۵۸	۴۵۴.۸۲۹	۴۱۶.۸۲۲	۳۷۸.۷۵۴	۴۶۴.۲۹۷	۴۴۳.۹۹۶	-۴,۳۷٪	بلاروس (۹/۴٪)
۵۹	۳۱۴.۸۱۴	۲۹۷.۷۱۷	۲۵۶.۵۷۲	۳۰۸.۱۶۲	۳۳۵.۴۸۵	۸,۸۷٪	بریتانیا (۹/۴٪)
۶۰	۱.۵۳۵.۴۵۰	۱.۵۴۶.۴۲۳	۱.۵۱۰.۳۷۳	۲.۱۵۶.۷۶۴	۲.۰۵۲.۴۲۰	-۴,۸۴٪	بلاروس (۱۴/۲٪)
۶۱	<u>۹.۰۴۳.۱۱۱</u>	<u>۹.۲۰۶.۹۳۹</u>	<u>۸.۳۸۷.۷۲۳</u>	<u>۱۰.۷۸۴.۰۷۰</u>	<u>۱۱.۰۱۱.۴۷۲</u>	۲,۱۱٪	آلمان (۲۰/۲٪)
۶۲	<u>۶.۲۶۲.۴۵۴</u>	<u>۶.۸۷۴.۰۰۰</u>	<u>۶.۶۰۰.۵۸۵</u>	<u>۷.۵۱۵.۵۰۱</u>	<u>۸.۴۶۴.۹۰۰</u>	۱۲,۶۳٪	اسپانیا (۱۶/۷٪)
۶۳	۲.۰۵۲.۴۹۷	۲.۱۱۴.۷۰۵	۲.۵۲۱.۴۸۶	۲.۸۹۵.۱۱۸	۲.۷۷۱.۶۱۴	-۴,۲۷٪	آلمان (۱۹/۱٪)
مجموع ارزش صادرات نساجی و پوشاک ترکیه	۲۷.۵۲۱.۹۰۸	۲۸.۲۸۱.۳۳۲	۲۷.۰۴۵.۴۳۵	۳۴.۰۸۴.۳۵۹	۳۴.۸۵۴.۹۷۱	۲,۲۶٪	

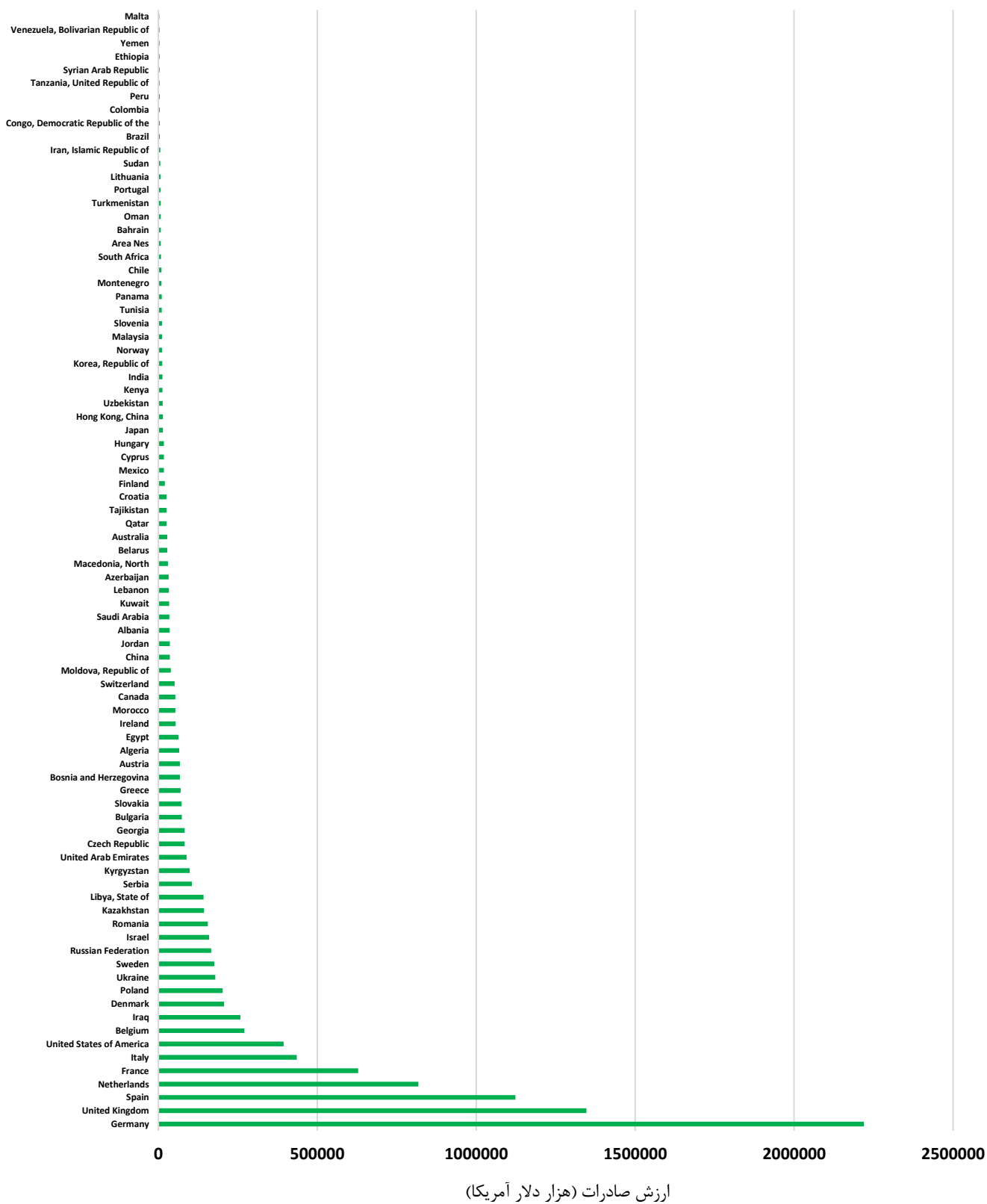
منبع: سایت تجارت جهانی ITC

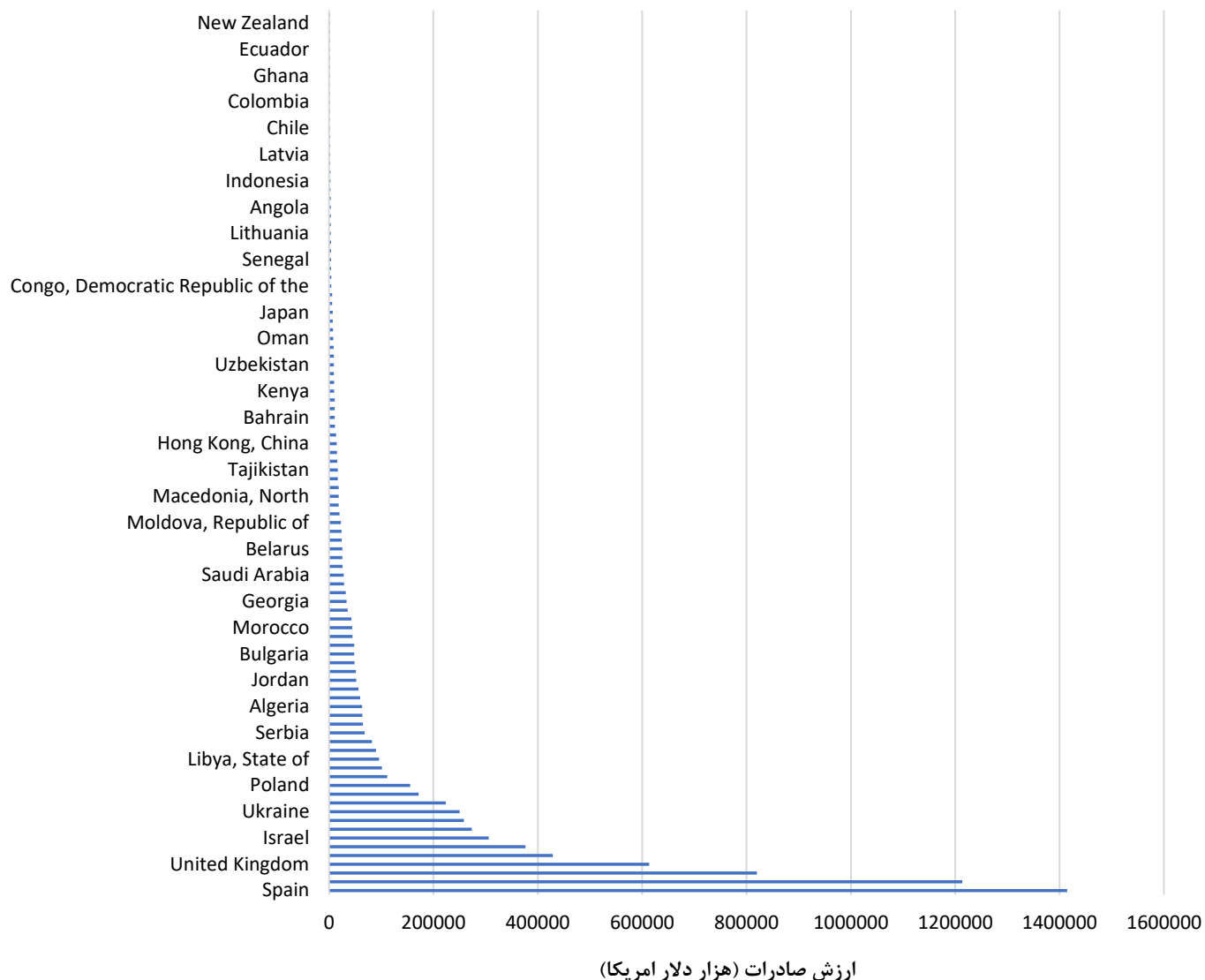
منبع: سایت تجارت جهانی ITC

طبق نمودارهای ذیل و آمار استخراج شده از سایت تجارت جهانی (ITC)، البسه غیرکشباف یا قلاب باف زیر مجموعه فصل ۶۱ عمدتاً به کشورهای آلمان، بریتانیا، اسپانیا، هلند، فرانسه، ایتالیا، ایالات متحده آمریکا، بلژیک و عراق صادر شده است. به همین ترتیب کشورهای مقصد صادراتی پوشاک کشباف یا قلاب باف ترکیه (فصل ۶۲) در سال ۲۰۲۲ به ترتیب کشورهای اسپانیا، آلمان، هلند، بریتانیا، ایالات متحده، فرانسه، دانمارک و ایتالیا بوده‌اند. کشورهای مقصد صادرات انواع کفیوش (فصل ۵۷) ترکیه نیز به ترتیب کشورهای ایالات متحده آمریکا، عراق، بریتانیا، آلمان، امارات متحده عرب، عربستان سعودی، لیبی و قزاقستان بودند.

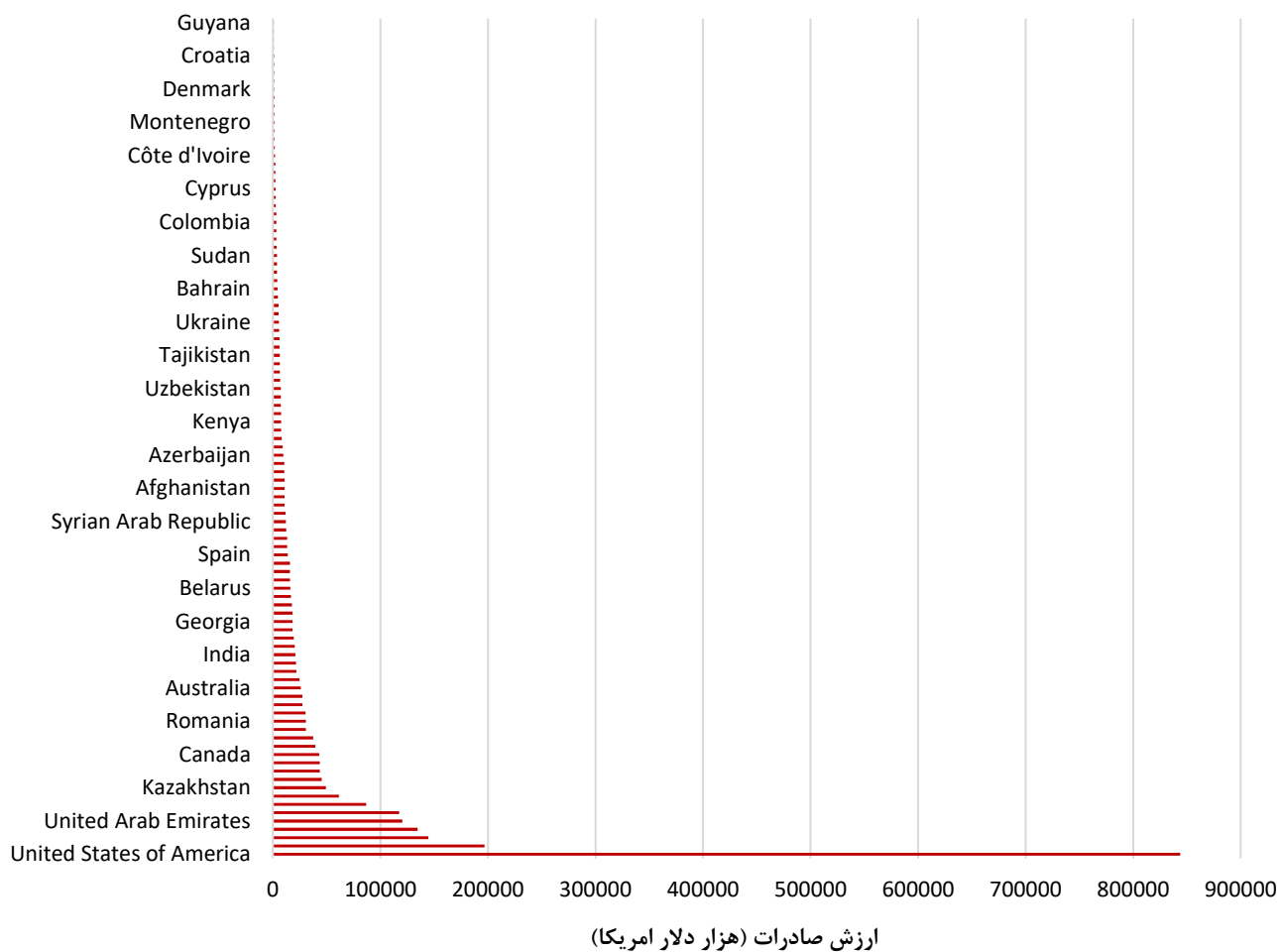
کشورهای مقصد صادرات پوشاک غیرکشباف یا قلاب باف ترکیه (فصل ۶۱) در سال ۲۰۲۲ نسبت به ارزش صادرات

کشورهای مقصد صادرات پوشاک کشفاف یا قلاب باف ترکیه (فصل ۶۲) در سال ۲۰۲۲ نسبت به ارزش صادرات

کشورهای مقصد صادرات کفپوش‌های نساجی ترکیه (فصل ۶۲) در سال ۲۰۲۲ نسبت به ارزش صادرات

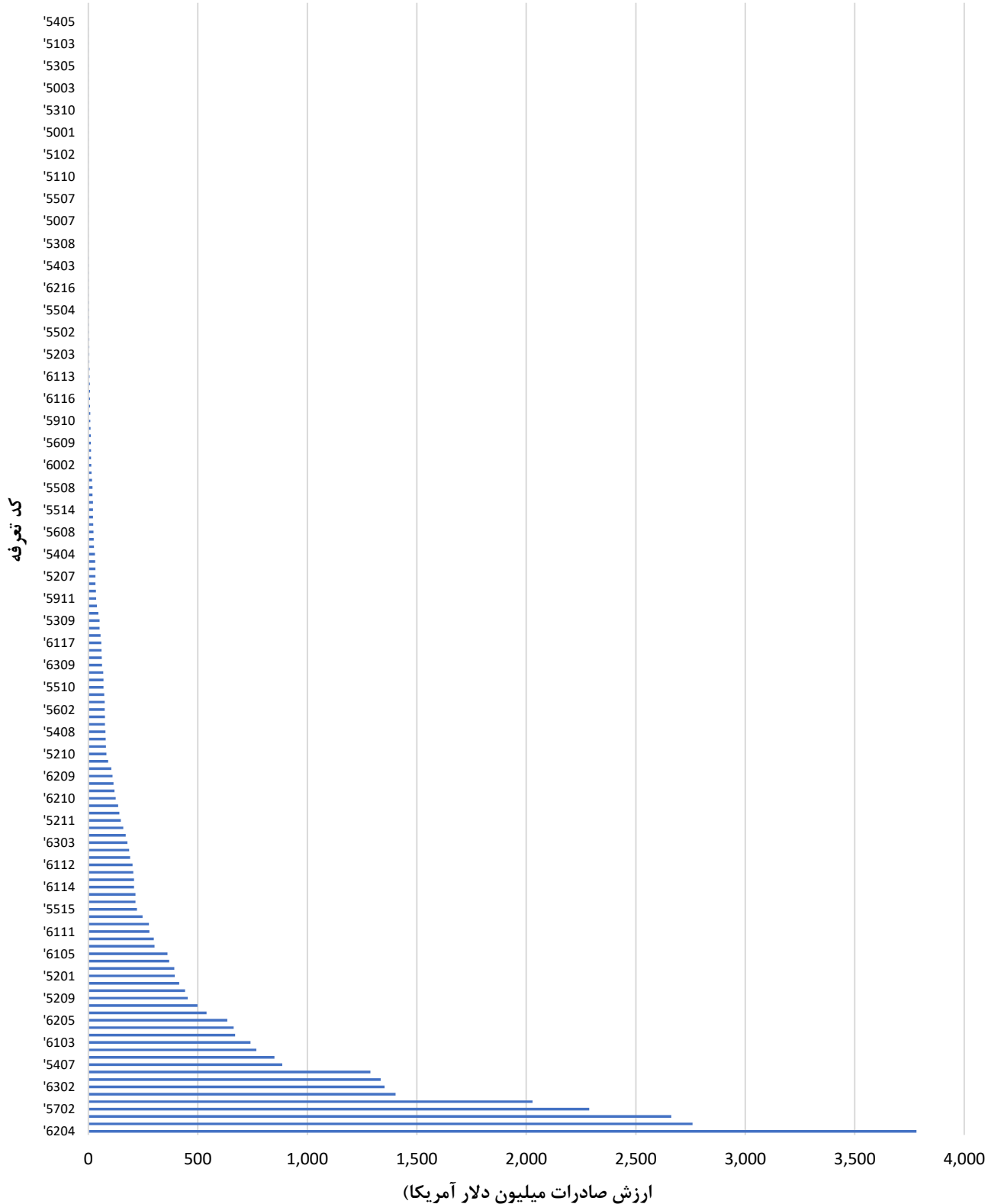
در ادامه به بررسی برترین کالاهای صادراتی صنایع نساجی و پوشاک ترکیه از نظر ارزش دلاری میزان صادرات به تفکیک کد تعرفه ۴ رقمی در سال ۲۰۲۲ پرداخته می‌شود. همانطور که ملاحظه می‌شود بخش‌های پوشاک بویژه پوشاک زنانه غیر کشباف، فرش ماشینی، منسوجات خانگی، پارچه‌های کشباف یا قلاب باف و نخ‌های فیلامنتی سینتتیک بیشترین ارزش را در حوزه صادرات صنایع نساجی به خود اختصاص داده‌اند.

ارزش صادرات ۲۰ کالای برتر صنایع نساجی و پوشاک ترکیه در سال ۲۰۲۲ به تفکیک کد تعرفه ۴ رقمی (بر حسب میلیون دلار آمریکا)

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	ارزش صادرات (میلیون دلار آمریکا)
۱	۶۲۰۴	لباس به صورت دست، به صورت مجموعه، ژاکت، ژاکت ورزشی، دامن، دامن شلواری و ... زنانه یا دخترانه غیر کشباف یا قلاب باف	۳,۷۸۲
۲	۶۱۰۹	تی شرت، زیرپوش چسبان و همانند، کشباف یا قلاب باف	۲,۷۶۰
۳	۶۱۱۰	پیراهن یقه اسکی، پولور، کاردیگان، جلیقه‌ها و اشیای همانند، کشباف یا قلاب باف	۲,۶۶۲
۴	۵۷۰۲	فرش و سایر کفپوش‌ها از مواد نسجی، بافته شده، منگوله باف نشده	۲,۲۸۷
۵	۶۲۰۳	لباس به صورت دست، به صورت مجموعه، ژاکت، ژاکت ورزشی، شلوار و ... مردانه یا پسرانه غیر کشباف	۲,۰۲۹
۶	۶۱۰۴	لباس به صورت دست، به صورت مجموعه، ژاکت، ژاکت ورزشی، پیراهن بلند و ...، زنانه یا دخترانه کشباف یا قلاب باف	۱,۴۰۳
۷	۶۳۰۲	منسوجات خانگی	۱,۳۵۳
۸	۶۱۱۵	جوراب شلواری، جوراب‌های زنانه و ...	۱,۳۳۵
۹	۶۰۰۶	سایر پارچه‌های کشباف یا قلاب باف	۱,۲۸۸
۱۰	۵۴۰۷	پارچه‌های تار و پودباف از نخ فیلامنتی	۸۸۵
۱۱	۵۴۰۲	نخ فیلامنتی سینتتیک	۸۵۰
۱۲	۵۶۰۳	منسوجات بی بافت، حتی آغشته و اندوده	۷۶۷
۱۳	۶۱۰۳	لباس به صورت دست، به صورت مجموعه، ژاکت، ژاکت ورزشی، شلوار و ... مردانه یا پسرانه کشباف	۷۴۱
۱۴	۵۲۰۵	نخ پنبه ای (دارای حداقل ۸۵ درصد وزنی پنبه)	۶۷۰
۱۵	۶۲۰۶	پیراهن، بلوز، شمیز دخترانه یا زنانه غیر کشباف	۶۶۳
۱۶	۶۲۰۵	پیراهن مردانه یا پسرانه غیر کشباف	۶۳۵
۱۷	۶۰۰۴	پارچه‌های کشباف یا قلاب باف پهنای بیشتر از ۳۰ سانتی متر دارای ۵ درصد نخ کشش پذیر	۵۴۰
۱۸	۵۵۰۹	نخ از الیاف استیپل سینتتیک به جز نخ دوخت	۴۹۸
۱۹	۵۲۰۹	پارچه‌های بافته شده پنبه ای با بیش از ۸۵٪ پنبه	۴۵۴
۲۰	۵۷۰۳	فرش و سایر کفپوش‌های نساجی، تافتینگ، سوزنی و ...	۴۴۲

منبع: سایت تجارت جهانی IT

صادرات اقلام منتخب صنایع نساجی و پوشاک ترکیه به تفکیک کد تعرفه ۴ رقمی در سال ۲۰۲۲ (میلیون دلار آمریکا)

منبع: سایت تجارت جهانی ITC

ارزش واردات اقلام منتخب صنایع نساجی ترکیه طی سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ به تفکیک فصول ۵۰ تا ۶۳ (بر حسب هزار دلار امریکا)

فصل	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	نرخ رشد سالیانه (۲۰۲۱-۲۰۲۲)	بزرگترین صادرکننده (%)
۵۰	۳۲.۸۱۵	۳۱.۲۷۲	۲۰.۹۱۶	۱۹.۳۸۷	۲۵.۶۲۳	۳۲,۱۷٪	چین (۷۵٪)
۵۱	۲۸۵.۱۱۷	۲۷۹.۶۴۱	۲۰۴.۲۷۰	۲۲۳.۵۶۰	۳۳۴.۵۴۸	۴۹,۶۵٪	ایتالیا (۴۹٪)
۵۲	۲,۵۰۸,۵۰۰	۲,۶۲۹,۳۱۳	۲,۵۴۳,۳۳۱	۳,۷۱۴,۹۲۸	۴,۸۴۲,۰۱۴	۳۰,۳۴٪	ایالات متحده امریکا (۲۴٪)
۵۳	۲۶۳.۳۱۵	۳۱۶.۰۲۰	۳۵۹.۶۶۶	۳۵۵.۳۹۴	۳۸۱.۸۶۹	۷,۴۵٪	بنگلادش (۵۷,۷٪)
۵۴	۲,۱۶۰,۲۹۵	۲,۲۸۰,۴۲۶	۱,۸۰۱,۲۸۴	۲,۲۶۸,۶۳۴	۲,۸۸۲,۱۲۲	۲۷,۰۴٪	چین (۳۶٪)
۵۵	۲,۰۱۶,۴۳۶	۱,۸۸۱,۴۰۳	۱,۳۰۹,۰۸۱	۱,۶۹۲,۵۲۴	۲,۲۵۶,۱۳۶	۳۳,۳۰٪	چین (۲۱٪)
۵۶	۳۴۶,۵۸۴	۳۴۵,۴۴۰	۴۱۶,۲۸۱	۳۹۳,۸۱۹	۴۲۶,۰۵۸	۸,۱۹٪	چین (۱۸,۶٪)
۵۷	۵۳۰,۷۵	۵۸,۲۳۲	۴۳,۶۸۲	۵۶,۸۷۶	۷۵,۸۵۷	۳۳,۳۷٪	هلند (۲۶٪)
۵۸	۱۹۴,۱۹۷	۲۲۹,۰۰۶	۱۳۱,۱۱۵	۱۴۵,۴۸۶	۱۸۹,۲۶۱	۳۰,۰۹٪	چین (۴۹٪)
۵۹	۳۵۹,۰۶۷	۳۹۸,۴۳۷	۳۷۶,۹۹۶	۴۴۵,۰۹۶	۵۴۸,۴۲۰	۲۳,۲۱٪	چین (۴۶,۶٪)
۶۰	۴۰۲,۳۲۷	۴۰۳,۹۳۹	۳۴۴,۶۵۰	۴۲۸,۶۶۱	۵۲۱,۶۱۲	۲۱,۶۸٪	چین (۴۱,۲٪)
۶۱	۶۲۱,۳۰۴	۶۱۷,۵۴۲	۵۴۳,۹۶۰	۶۹۲,۴۶۸	۱,۰۷۹,۲۴۶	۵۵,۸۵٪	چین (۱۸,۵٪)
۶۲	۱,۰۶۸,۹۲۵	۹۱۴,۳۱۴	۷۴۹,۰۳۵	۸۰۷,۸۹۴	۱,۲۹۵,۹۰۸	۶۰,۴۱٪	چین (۲۱,۵٪)
۶۳	۱۶۲,۳۶۶	۱۸۱,۵۷۴	۲۲۰,۶۴۹	۲۳۷,۹۵۷	۲۳۸,۹۸۲	۰,۴۳٪	چین (۲۱,۷٪)

با توجه به حجم بالای واردات فصل ۵۲ (مربوط به پنبه و کالاهای نساجی پنبه‌ای)، در ادامه به جدول ارزش واردات فصل ۵۲ به تفکیک کد تعرفه ۴ رقمی پرداخته شده است. همینطور که ملاحظه می‌شود؛ عمده واردات ترکیه در فصل ۵۲ مربوط به واردات الیاف پنبه تحت ردیف تعرفه ۵۲۰۱ بوده که حاکی از نیاز کشور به ترکیه جهت تأمین نیاز داخلی می‌باشد. بعبارت دیگر با اینکه ترکیه یکی از تولیدکنندگان اصلی الیاف پنبه در جهان است، برای تأمین نیاز داخلی خود بالاخص در حوزه پنبه مورد نیاز صنعت پوشاک همچنان به واردات متکی است.

ارزش واردات اقلام مربوط به فصل پنبه ترکیه در طول سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲

کد تعرفه	شرح تعرفه	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۵۲۰۱	پنبه کارد و شانه نشده	۱,۳۹۵,۵۹۰	۱,۵۸۵,۸۰۷	۱,۶۵۲,۶۴۰	۲,۴۱۳,۴۹۳	۳,۲۰۶,۶۵۴
۵۲۰۲	ضایعات پنبه	۱۲,۳۵۳	۱۱,۴۱۲	۱۸,۷۴۰	۶۰,۰۳۷	۴۴,۴۲۳
۵۲۰۳	پنبه کارده شده یا شانه شده	۴۶۳	۱۰۰	۷۵۴	۵۷۵	۷۵۰
۵۲۰۴	نخ دوخت پنبه‌ای آماده شده یا نشده برای خرده فروشی	۲,۱۳۸	۱,۴۱۶	۱,۰۲۲	۲,۱۰۲	۲,۰۷۷
۵۲۰۵	نخ پنبه به جز نخ دوخت (حاوی بیش از ۸۵٪ وزنی پنبه)	۴۷۵,۷۴۰	۵۱۶,۰۵۹	۴۸۰,۳۵۹	۷۷۳,۷۴۰	۱,۰۱۴,۱۵۶
۵۲۰۶	نخ پنبه به جز نخ دوخت (حاوی کمتر از ۸۵٪ وزنی پنبه)	۶۹,۳۷۵	۴۶,۲۳۳	۲۸,۸۷۹	۲۷,۲۰۸	۴۰,۳۲۹
۵۲۰۷	نخ پنبه برای خرده فروشی به جز نخ دوخت	۲,۵۱۳	۲,۵۸۵	۳,۰۴۰	۳,۲۷۴	۲,۱۲۴
۵۲۰۸	پارچه های بافته شده پنبه‌ای با گرماژ کمتر از ۲۰۰	۱۵۳,۱۳۹	۱۵۶,۹۱۳	۱۱۹,۰۹۵	۱۲۸,۰۲۸	۱۹۳,۶۰۳
۵۲۰۹	پارچه های بافته شده پنبه‌ای با گرماژ بیشتر از ۲۰۰	۳۲۷,۰۶۴	۲۳۱,۱۹۱	۱۸۵,۱۴۱	۲۴۵,۷۵۸	۲۳۹,۰۸۲
۵۲۱۰	سایر پارچه های تاروپود باف از پنبه، سفید نشده، غیر مذکور در جای دیگر کمتر از ۸۵٪ پنبه، که عمدتاً یا منحصراً با الیاف سنتتیک یا مصنوعی مخلوط شده اند بوزن هر مترمربع ۲۰۰ گرم یا کمتر	۱۹,۲۸۳	۱۷,۷۵۵	۱۱,۷۱۲	۱۹,۲۹۶	۴۱,۴۰۵
۵۲۱۱	سایر پارچه های تاروپود باف از پنبه، رنگریزی شده، غیر مذکور در جای دیگر، با کمتر از ۸۵٪ پنبه، که عمدتاً ... مترمربع بیش از ۲۰۰ گرم	۴۴,۳۴۴	۵۲,۹۴۸	۳۸,۰۱۱	۳۶,۰۳۰	۴۸,۴۶۳
۵۲۱۲	پارچه پنبه ای مخلوط با رنگهای مختلف	۶,۴۹۸	۶,۸۹۵	۳,۹۳۸	۵,۳۸۷	۸,۹۴۹

مواد اولیه

پنبه

ترکیه هفتمین تولیدکننده بزرگ پنبه و سومین صادرکننده بزرگ پوشاک پنبه‌ای در جهان است. طبق آخرین آمار گزارش شده در سایت تجارت جهانی که مربوط به سال ۲۰۲۲ می‌باشد؛ کشورهای چین، هند، امریکا، برزیل، استرالیا، پاکستان و ازبکستان کشورهای سرآمد از نظر میزان تولید و سطح زیر کشت پنبه بوده‌اند. اراضی مناسب ترکیه برای کشت پنبه در حوالی نواحی مدیترانه‌ای و اژه‌ای و تاحدی آناتولی جنوب شرقی واقع شده است. با وجود اراضی محدود در مقایسه با کشورهای پیشرو در تولید پنبه در جهان، ترکیه دارای شرایط محیط زیستی مناسبی بعنوان یک مزیت در منطقه بوده بطوریکه کشت پنبه قرن‌هاست که توسط کشاورزان این کشور در حال انجام است. در حال حاضر بیشتر پنبه تولید شده در کشور ترکیه از نوع آپلند بوده که ثابت شده خصوصیات لینت^۴ این نوع پنبه برای اکثر کاربردها مناسب می‌باشد (گزارش شماره ۳ بخش مطالعات راهبردی انجمن صنایع نساجی ایران).

صنعت پنبه یکی از عناصر اصلی صنعت نساجی ترکیه است. ترکیه همیشه به عنوان یکی از تولیدکنندگان پوشاک با کیفیت شناخته می‌شود؛ اما آنچه که اغلب فراموش می‌شود این است که کشوری که شرق (آسیا) و غرب (اروپا) جهان را بهم پیوند زده؛ نقش مهمی در عرصه تولیدات پنبه‌ای نیز ایفا می‌کند. ترکیه یکی از صادرکنندگان مهم پنبه و کالاهای پنبه‌ای به اتحادیه اروپا (EU) بوده و صنعت پنبه شاکله اصلی صنعت منسوجات و پوشاک این کشور است.

^۴ Lint

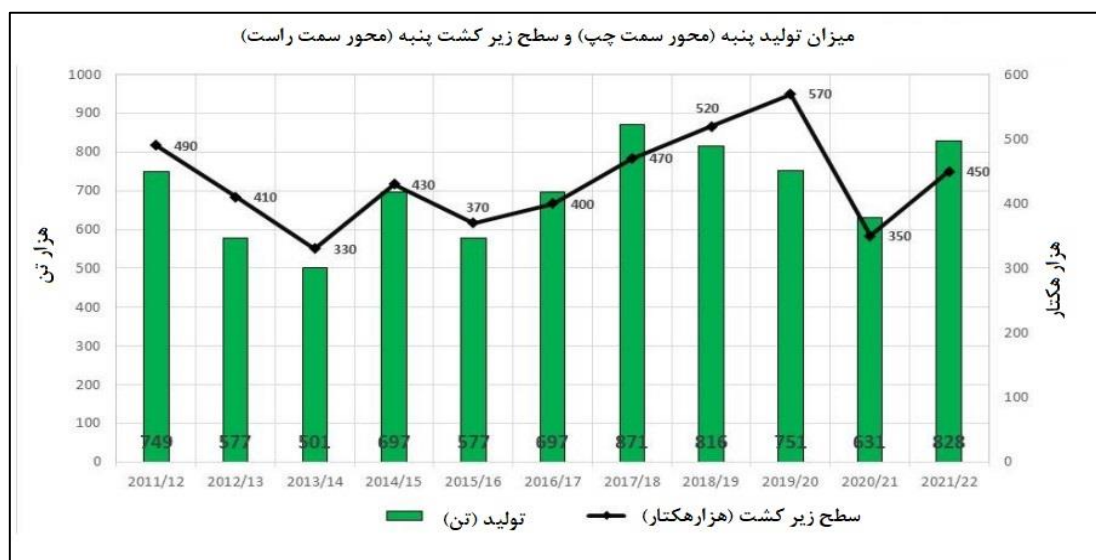

ترکیه همچنین تأمین‌کننده اصلی پنبه و محصولات پنبه‌ای برای **اتحادیه اروپا** است. پنبه سهم قابل توجهی در رشد و توسعه صنعت نساجی ترکیه ایفا می‌کند. این کشور به صادرات، سرمایه‌گذاری‌های خارجی و اشتغال در صنعت نساجی و پوشاک کشور ترکیه کمک کرده است. علاوه بر این، ترکیه به دلیل توسعه مداوم فناوری‌های نوین و گسترش امکانات تولید در این کشور، واردکننده اصلی پنبه با کیفیت آمریکایی است.

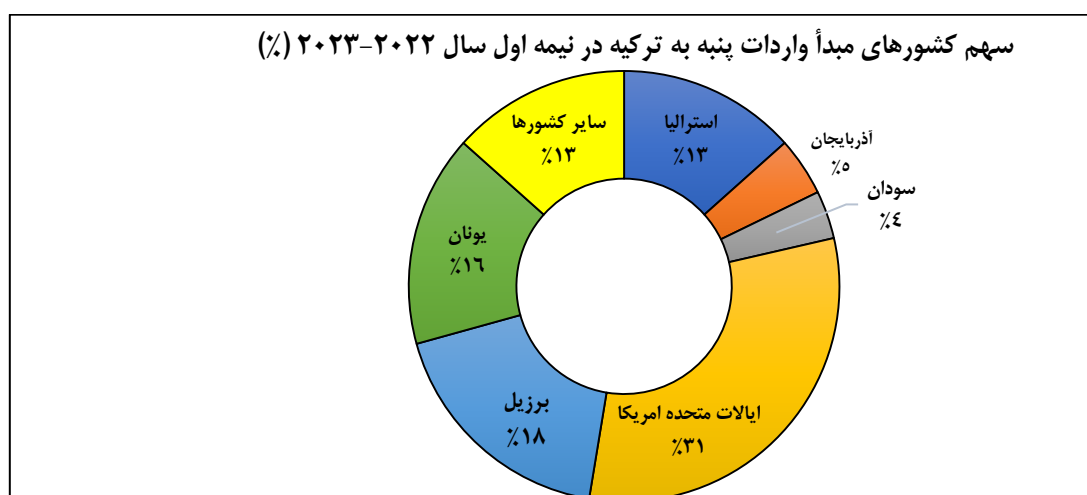
ترکیه موقعیت جغرافیایی مناسبی در میان اروپا، و آسیا و از طریق دریای مدیترانه با آفریقا دارد. درحالیکه بخش تولید در استان‌های داخلی و آسیایی ترکیه به سرعت در حال رشد است؛ استانبول با مراکز خرید متعدد و حضور برندهای ترک و خارجی در حال تبدیل شدن به پایتخت مد جدید در کنار شهرهای پاریس، میلان، نیویورک و لندن است. **مناطق چوکوروا، اژه و ناحیه آناتولی جنوب شرقی GAP سه منطقه اصلی کشت پنبه در ترکیه می‌باشند.** در حوالی **آناتلیا** نیز تا حدی کشت پنبه صورت می‌پذیرد. پنبه اژه نسبت به سایر نواحی دارای کیفیت بالاتری بوده و تولیدکنندگان نساجی آن را ترجیح می‌دهند.

سطح زیر کشت و میزان تولید پنبه در طی سال ۲۰۱۸ تا ۲۰۱۹ به ترتیب به ۵۲۵،۰۰۰ هکتار و ۸۰۶،۰۰۰ تن کاهش یافت (بدلایی از قبیل بارندگی بیش از حد و سردی هوا). بطوریکه بارندگی شدید در حین فصل برداشت پنبه بر راندمان برداشت پنبه نواحی آناتولی جنوب شرقی تأثیرات منفی گذاشت. ازین‌رو کشاورزان در این فصل تولید و درآمد کمتری از کشت پنبه بدست آوردند. همچنین افزایش قیمت کود و مواد شیمیایی کشاورزان را ناچار به استفاده کمتر از این مواد در فصل کشت پنبه کرده که قطعاً بر کیفیت و بازده کشت پنبه اثرگذار بود. طی سال ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۰، سطح زیر کشت و تولید محصول در این کشور به ترتیب به ۵۴۰،۰۰۰ هکتار و ۸۹۳،۰۰۰ تن رسید. تولیدکنندگان پنبه در مناطق اژه و چوکوروا بازگشت سرمایه بالایی را دریافت کردند. اما تولیدکنندگان پنبه در منطقه GAP به دلیل برداشت دیر هنگام و باران شدید در ماه‌های زمستان، هیچ جایگزینی برای کاشت پنبه در این فصل ندارند. این شرایط برای کاشت هر محصول دیگری مناسب نیست. تولیدکنندگان پنبه منطقه GAP به دلیل پایین آمدن کیفیت محصولشان، برداشت دیر هنگام و افت ارزش لیر ترکیه برگشت سرمایه کمتری را در این فصل تجربه کردند. با این فرضیه که کشاورزان در پاسخ به قیمت‌های بالای پنبه، باید پنبه بیشتری بکارند؛ پیش‌بینی شده بود تولید پنبه ترکیه در سال بازاریابی ۲۰۲۲/۲۳ در **سطح زیر کشت ۵۱۵۰۰۰ هکتار، به ۹۲۵،۰۰۰ تن متریک (۴/۲ میلیون عدل)** افزایش یابد. همچنین انتظار می‌رفت تقاضای رو به رشد برای منسوجات و پوشاک، **مصرف داخلی پنبه در سال ۲۰۲۲/۲۳ را با ۴/۴ درصد افزایش نسبت به فصل قبل به ۱/۹ میلیون تن (۸/۷ میلیون عدل)** برساند.

اخیراً تمایل فزاینده‌ای به پنبه قابل ردیابی و پایدار^۵ وجود دارد. واردات پنبه برای همین دوره، بدون تغییر نسبت به سال قبل و حدود ۱/۱۵ میلیون تن (۵/۳ میلیون عدل) برآورد شده است؛ بطوریکه ایالات متحده به‌عنوان یکی از دو تأمین‌کننده اصلی ترکیه در این سال باشد. پنبه ایالات متحده دائماً با رقابت پنبه برزیل مواجه است. طبق پیش‌بینی‌های این گزارش، ترکیه کماکان به واردات پنبه در سال‌های آتی ادامه می‌دهد [۱۵].

منبع: داده‌های رسمی وزارت کشاورزی ایالات متحده آمریکا

منبع: داده‌های رسمی وزارت کشاورزی ایالات متحده آمریکا

این پیش‌بینی همچنین فرض می‌کند که شرایط آب و هوایی معتدل‌تر در طول فصل رشد حاکم خواهد بود. «شرایط خشکسالی تجربه شده در سال گذشته با بارش باران در زمستان اخیر تا حدودی کاهش یافته است و پیش‌بینی می‌شود میزان بارندگی در بهار سال ۲۰۲۳ بهتر از سال قبل باشد. توسعه پیش‌بینی شده در سطح زیر کشت در سال ۲۳/۲۰۲۲ دومین توسعه متوالی بوده، زیرا کشاورزان به قیمت‌های با ثبات‌تر، آب و هوای بهتر و احساس اعتماد فزاینده حاصل از برداشت‌های خوب در دو سال گذشته پاسخ می‌دهند. با احیای بازارهای جهانی پس از اثرات کووید-۱۹، کشاورزان با قیمت‌های بالای پنبه تشویق می‌شوند. همانطور که در دو سال

^۵ پنبه قابل ردیابی و پایدار نامگذاری‌هایی در حوزه پایداری صنعت نساجی (کنترل نشر گازهای گلخانه‌ای ناشی از صنعت پنبه) هستند.

مروری بر وضعیت صنایع نساجی و پوشاک ترکیه و مراودات تجاری این کشور با ایران؛ تنظیم شده در واحد مطالعات آماری و راهبردی انجمن صنایع نساجی ایران

گذشته، کشاورزان امید داشتند که با بهبود شرایط آب و هوایی و بدون خطر هجوم آفت‌های غیرعادی، بازده عالی داشته باشند. طبق این گزارش کشاورزان همچنین با بهبود شرایط رطوبتی که به فصل کاشت ۲۳/۲۰۲۲ می‌رسد، نیز امیدوار می‌شوند.

اما برخلاف پیش‌بینی‌های انجام شده، زلزله قهرمان مرعش تا حدی معادلات را بهم زد. زمین لرزه‌های ۶ فوریه ۲۰۲۳ برای قهرمان مرعش^۶، که مرکز تولید نخ پنبه و نساجی ترکیه هستند؛ پیامدهایی به همراه داشت، اما این صنعت در حال حاضر در مسیر بهبود است. پیش‌بینی شده تولید پنبه ترکیه در سال ۲۴/۲۰۲۳ به ۷۳۵،۰۰۰ تن؛ (۳/۴ میلیون عدل) کاهش یابد. کشاورزان پنبه نتوانستند در سال ۲۳/۲۰۲۲ سود کافی برای جبران هزینه‌های اولیه به دست آورند. انتظار می‌رود در سال ۲۴/۲۰۲۳، مصرف پنبه ترکیه به ۱/۷ میلیون تن (۷/۸ میلیون عدل) کاهش یابد که دلیل آن تقاضای کمتر مصرف‌کنندگان البسه آماده در بازارهای غربی است. پیش‌بینی می‌شود؛ واردات پنبه در سال‌های ۲۴/۲۰۲۳ به ۹۰۰،۰۰۰ تن (۴/۱۳ میلیون عدل) برای مدت مشابه برسد و ایالات متحده سهم بازار خود را به عنوان تأمین‌کننده پیشرو با رقابت قوی از برزیل حفظ کند.

سیاست‌های دولت ترکیه جهت بهبود صنعت پنبه

- پروژه جنوب شرقی آناتولی یا گپ^۷: دولت ترکیه سرمایه‌گذاری زیادی در ساخت سدها، کانال‌های آبیاری و سایر طرح‌های زیرساختی کرده است. بیش از ۲۵ میلیارد دلار در سه دهه گذشته در پروژه گپ سرمایه‌گذاری شده است. مطابق با این طرح، حدود ۱/۴ میلیون هکتار زمین آبیاری و ۲۲ سد ساخته خواهد شد. حدود ۷۹ درصد پروژه‌های برق آبی و ۲۳ درصد پروژه‌های آبیاری تاکنون به اتمام رسیده‌اند. حدود ۶۵۰،۰۰۰ هکتار زمین از طریق کانال‌ها و چاه‌ها آبیاری می‌گردد. بمنظور طراحی سیستم‌های نوین آبیاری قطره‌ای و برای جلوگیری از مشکلات زیست محیطی و هدر رفت منابع آبی، مساعدت‌های مالی و فنی به کشاورزان کمک کرده تا از سیستم‌های نوین آبیاری قطره‌ای استفاده کنند. مطالعاتی نیز در مورد تبدیل سیستم‌های آبیاری سر باز به سیستم‌های بسته (به منظور جلوگیری از اتلاف آب در هنگام حمل و نقل) انجام شده است.
- ترکیه به عنوان عضوی از **Better Cotton Initiative (BCI)** در تلاش است تا شیوه‌های کشاورزی پایدار مانند استفاده حداقلی از مواد شیمیایی و آب را توسعه دهد. تولید پنبه BCI^۸ به طور مداوم در حال افزایش بوده و در سال ۲۰۱۸/۲۰۱۹ به ۵۳۰۰۰ تن رسید؛ که ۲۹ درصد نسبت به سال زراعی قبلی بیشتر بوده است. سودآوری بالاتر پنبه BCI باعث جذب کشاورزان در همه مناطق جهت تقویت تولید پنبه BCI شده و این میزان در سال ۲۰۲۲ به ۶۷۰۰۰ تن و سطح زیر کشت ۳۴،۰۰۰ هکتار رسید. هر ساله حدود ۱۰ هزار تن پنبه ارگانیک نیز در این کشور تولید می‌شود.
- دولت ترکیه برای تشویق تولید پنبه به مدت ۵ سال پی در پی پاداش‌هایی اعطا کرده و این رویه را تا سال ۲۰۱۹/۲۰۲۰ نیز ادامه داده است.

وضعیت تولید پنبه در ایران در مقایسه با ترکیه

بر اساس گزارش دفتر پنبه وزارت جهاد کشاورزی، ایران با ۹۸ هکتار سطح زیر کشت پنبه، جایگاه ۳۴ ام را در بین کشورهای تولیدکننده الیاف پنبه به خود اختصاص داده است؛ در مقایسه با ترکیه که در جایگاه ۱۵ ام قرار گرفته است. از نظر میزان تولید لینت پنبه با ۸۰ هزار تن تولید در سال ۲۰۲۲/۲۰۲۱ ایران در جایگاه ۲۶ ام جهانی قرار دارد و ترکیه جایگاه هشتم را به خود اختصاص داده است. خراسان رضوی، فارس، گلستان، اردبیل و خراسان شمالی قطب کشت پنبه در ایران هستند.

^۶ Kahramanmaraş

^۷ Güneýdođu Anadolu Projesi

^۸ Better Cotton Initiative

به موازات تحولات صنعت نساجی و پوشاک ترکیه، صنعت الیاف و نخ ترکیه نیز توسعه یافته است و در نتیجه افزایش تقاضا برای محصولات نساجی و پوشاک از بازارهای داخلی و خارجی، تولید، صادرات و سرمایه گذاری در الیاف و صنعت نخ افزایش یافته است. همانطور که پیشتر اشاره شد؛ ترکیه یکی از تولیدکنندگان مهم پنبه در جهان است؛ پنبه‌ای که ماده اولیه ضروری برای صنعت نساجی و پوشاک است. با توجه به در دسترس بودن مقادیر زیادی پنبه خام در ترکیه، صنعت نخ پنبه‌ای ترکیه پیشرفت زیادی از خود نشان داده است. امروزه ترکیه از نظر ظرفیت تولید نخ پنبه یکی از بزرگ‌ترین کشورهای جهان است. طبق آخرین گزارش‌گیری آماری از سایت تجارت جهانی ITC، ارزش صادرات نخ پنبه ترکیه در سال ۲۰۲۲، ۸۲۰ میلیون دلار بوده است.

ترکیه حجم قابل توجهی نخ پنبه را وارد و صادر می‌کند، بطوریکه ترکیه بعد از چین و بنگلادش، جایگاه سوم را در بازار جهانی واردات نخ پنبه دارد. در سال ۲۰۲۲، این کشور ۱/۰۵۷ میلیارد دلار نخ پنبه وارد کرده است؛ چراکه صنعت نساجی ترکیه یکی از بزرگ‌ترین و توسعه یافته‌ترین صنایع در منطقه است که آن را به بازاری جذاب برای تأمین‌کنندگان نخ پنبه تبدیل کرده است. صنعت نساجی ترکیه در طول سال‌ها رشد ثابتی را تجربه کرده است که ناشی از مصرف داخلی و همچنین صادرات به سایر کشورها بوده است. برای پاسخگویی به این تقاضای فزاینده، ترکیه به واردات نخ پنبه از کشورهایی مانند ایالات متحده، هند و چین متکی است. ارزش واردات نخ پنبه نشان‌دهنده نیاز کشور ترکیه به افزایش ظرفیت‌های تولید برای عرضه به بازارهای داخلی و بین‌المللی است [۱۷].

در حالیکه کشورهای آسیای مرکزی (ازبکستان، ترکمنستان، آذربایجان) و جنوب آسیا (هند، پاکستان) منابع اصلی واردات نخ پنبه ترکیه بودند، کشورهای عضو اتحادیه اروپا (EU) مقصد اصلی صادرات نخ پنبه‌ای ترکیه بوده‌اند. علاوه بر کشورهای اتحادیه اروپا، مصر، پاکستان و بنگلادش نیز مشتریان اصلی نخ پنبه ترکیه در سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ بوده‌اند.

جدول آمار صادرات نخ پنبه ترکیه تحت کد تعرفه‌های ۵۲۰۶، ۵۲۰۵، ۵۲۰۴، ۵۲۰۷ طی سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ (ارقام بر حسب هزار دلار)

کد تعرفه	شرح تعرفه	ارزش صادرات در سال ۲۰۱۸	ارزش صادرات در سال ۲۰۱۹	ارزش صادرات در سال ۲۰۲۰	ارزش صادرات در سال ۲۰۲۱	ارزش صادرات در سال ۲۰۲۲
'۵۲۰۴	نخ دوخت پنبه ، آماده شده یا نشده برای خرده فروشی	۱۵،۶۷۰	۱۹،۵۳۰	۱۶،۱۲۳	۱۱،۲۲۴	۳،۲۱۵
'۵۲۰۵	نخ پنبه بغیر از نخ دوخت حاوی بیش از ۸۵ درصد الیاف پنبه	۵۰۲،۲۰۶	۴۱۶،۴۳۶	۳۷۴،۴۵۲	۷۷۲،۶۲۰	۶۷۰،۱۱۸
'۵۲۰۶	نخ پنبه بغیر از نخ دوخت حاوی کمتر از ۸۵ درصد الیاف پنبه	۷۱،۱۸۹	۷۴،۴۹۴	۶۸،۲۵۳	۱۰۰،۶۱۲	۱۱۴،۶۵۹
'۵۲۰۷	نخ پنبه آماده شده برای خرده فروشی	۱۷،۴۵۴	۲۴،۲۵۸	۲۶،۹۹۷	۳۸،۷۹۶	۳۲،۰۱۵
	مجموع صادرات نخ پنبه ترکیه	۶۰۶،۵۱۹	۵۳۴،۷۱۸	۴۸۵،۸۲۵	۹۲۳،۲۵۲	۸۲۰،۰۰۷

جدول آمار واردات نخ پنبه ترکیه تحت کد تعرفه‌های ۵۲۰۶، ۵۲۰۵، ۵۲۰۴، ۵۲۰۷ طی سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ (ارقام بر حسب هزار دلار)

کد تعرفه	شرح تعرفه	ارزش واردات در سال ۲۰۱۸	ارزش واردات در سال ۲۰۱۹	ارزش واردات در سال ۲۰۲۰	ارزش واردات در سال ۲۰۲۱	ارزش واردات در سال ۲۰۲۲
'۵۲۰۴	نخ دوخت پنبه، آماده شده یا نشده برای خرده فروشی	۲،۱۳۸	۱،۴۱۶	۱،۰۲۲	۲،۱۰۲	۲،۰۷۷
'۵۲۰۵	نخ پنبه بغیر از نخ دوخت حاوی بیش از ۸۵ درصد الیاف پنبه	۴۷۵،۷۴۰	۵۱۶،۰۵۹	۴۸۰،۳۵۹	۷۷۳،۷۴۰	۱،۰۱۴،۱۵۶
'۵۲۰۶	نخ پنبه بغیر از نخ دوخت حاوی کمتر از ۸۵ درصد الیاف پنبه	۶۹،۳۷۵	۴۶،۲۳۳	۲۸،۸۷۹	۲۷،۲۰۸	۴۰،۳۲۹
'۵۲۰۷	نخ پنبه آماده شده برای خرده فروشی	۲،۵۱۳	۲،۵۸۵	۳،۰۴۰	۳،۲۷۴	۲،۱۲۴
	مجموع واردات نخ پنبه ترکیه	۵۴۹،۷۶۶	۵۶۶،۲۹۳	۵۱۳،۳۰۰	۸۰۶،۳۲۴	۱،۰۵۸،۶۸۶

واردات نخ دوخت پنبه‌ای به ترکیه تحت کد تعرفه ۵۲۰۴ به تفکیک ۱۵ کشور اصلی مبدأ واردات (هزار دلار آمریکا)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش واردات در سال ۲۰۲۰	ارزش واردات در سال ۲۰۲۱	ارزش واردات در سال ۲۰۲۲
	مجموع صادرات نخ دوخت پنبه به ترکیه	۱،۰۲۲	۲،۱۰۲	۲،۰۷۷
۱	مصر	۶۷۵	۱،۵۲۰	۱،۴۶۳
۲	هند	۱۱۵	۴۶۹	۲۷۵
۳	چین	۳۳	۲۳	۱۰۹
۴	پرو	۰		۸۹
۵	ایتالیا	۱۰	۲۳	۵۴
۶	فرانسه	۰	۵	۲۹
۷	یونان	۵	۱۵	۱۴
۸	پرتغال	۰		۱۴
۹	هنگاری	۱۴	۱۹	۱۲
۱۰	عربستان سعودی	۰	۲۴	۹
۱۱	جمهوری چک	۰	۰	۲
۱۲	سوئیس	۰		۲
۱۳	آلمان	۰	۱	۱
۱۴	بریتانیا	۰	۱	۱
۱۵	ایالات متحده آمریکا	۵	۰	۱

واردات نخ پنبه‌ای به ترکیه تحت کد تعرفه ۵۲۰۵ به تفکیک ۱۵ کشور اصلی مبدأ واردات (هزار دلار آمریکا)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش واردات در سال ۲۰۲۰	ارزش واردات در سال ۲۰۲۱	ارزش واردات در سال ۲۰۲۲
	مجموع صادرات نخ پنبه به ترکیه	۴۸۰،۳۵۹	۷۷۳،۷۴۰	۱،۰۱۴،۱۵۶
۱	ازبکستان	۲۰۹،۷۵۷	۴۲۹،۰۱۸	۵۵۷،۷۱۵
۲	هند	۷۰،۱۵۹	۸۳،۶۵۱	۱۸۴،۰۴۶
۳	ترکمنستان	۹۴،۳۶۹	۱۴۰،۵۵۵	۱۲۲،۹۰۲
۴	پاکستان	۳۲،۳۶۵	۲۲،۱۱۹	۴۱،۳۱۱
۵	آذربایجان	۱۲،۵۰۶	۵۰،۱۸۷	۲۸،۱۳۹
۶	مصر	۱۸،۰۶۸	۱۷،۲۲۹	۲۶،۸۵۱
۷	تاجیکستان	۱۵،۳۷۴	۱۲،۸۰۵	۱۵،۹۳۰
۸	چین	۷،۳۹۷	۶،۵۲۷	۱۳،۴۱۶
۹	ایتالیا	۲،۵۳۱	۳،۳۴۵	۶،۷۷۹
۱۰	قزاقستان	۴۳۶	۱،۷۴۸	۴،۳۰۲
۱۱	عمان	۹۰		۳،۵۴۴
۱۲	موروکو	۷۷۰	۹۱۴	۱،۹۴۰
۱۳	فرانسه	۳۵۶	۱۰،۵۵	۱،۷۷۰
۱۴	ویتنام	۸،۷۳۱	۳۰۰	۱،۵۷۷
۱۵	آلمان	۵۸۶	۷۴۸	۱،۲۶۰

واردات نخ پنبه‌ای به ترکیه تحت کد تعرفه ۵۲۰۶ به تفکیک ۱۵ کشور اصلی مبدأ واردات (هزار دلار آمریکا)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش واردات در سال ۲۰۲۰	ارزش واردات در سال ۲۰۲۱	ارزش واردات در سال ۲۰۲۲
	مجموع صادرات نخ پنبه به ترکیه	۲۸,۸۷۹	۲۷,۲۰۸	۴۰,۳۲۹
۱	پاکستان	۷,۵۴۷	۱۱,۰۷۷	۱۱,۳۰۵
۲	ویتنام	۱۲,۳۷۹	۲,۸۶۷	۹,۹۰۵
۳	هند	۳,۳۸۳	۴,۵۱۴	۷,۲۲۷
۴	مصر	۱,۳۵۹	۴,۱۰۲	۴,۹۸۸
۵	اندونزی	۳۷۰	۹۷۷	۲,۵۲۲
۶	ایتالیا	۹۶۶	۱,۹۱۷	۲,۰۲۲
۷	چین	۱,۹۷۶	۷۰۷	۷۳۹
۸	آلمان	۸۹	۱۷۹	۵۱۲
۹	ازبکستان	۱۱۰	۳	۴۹۸
۱۰	بلغارستان	۱۳۲	۳۰۰	۳۵۳
۱۱	اسپانیا	۱۷۴	۱۲۰	۱۳۹
۱۲	ایران	۰		۴۵
۱۳	پرتغال	۵۰	۸۸	۳۰
۱۴	لیتوانی	۰		۱۴
۱۵	جمهوری چک	۰	۰	۱۳

واردات نخ پنبه‌ای (آماده شده برای خرده فروشی) به ترکیه تحت کد تعرفه ۵۲۰۷ به تفکیک ۱۵ کشور اصلی مبدأ واردات (هزار دلار آمریکا)

ردیف	صادرکنندگان	ارزش واردات در سال ۲۰۲۰	ارزش واردات در سال ۲۰۲۱	ارزش واردات در سال ۲۰۲۲
	مجموع صادرات نخ پنبه به ترکیه	۳,۰۴۰	۳,۲۷۴	۲,۱۲۴
۱	فرانسه	۶۵۹	۸۰۱	۹۵۹
۲	هونگاری	۱,۹۳۰	۲,۰۵۱	۷۲۹
۳	امارات متحده عرب	۸۷	۱۰۲	۲۰۲
۴	دانمارک	-	۲۳	۵۸
۵	ایتالیا	۷	۶۲	۵۲
۶	هند	-	۱	۳۷
۷	بلغارستان	۷۹	۶۲	۳۱
۸	چین	-	۱۸	۲۱
۹	هلند	۲۸	۱۷	۱۲
۱۰	آلمان	۲۲	۲	۸
۱۱	بریتانیا	-	-	۴
۱۲	ژاپن	-	-	۲
۱۳	بلژیک	-	-	۱
۱۴	جمهوری چک	-	۱	۱
۱۵	اسلونی	-	-	۱

صادرات نخ پنبه ترکیه تحت کد تعرفه ۵۲۰۴ به تفکیک ۱۵ کشور اصلی مقصد صادرات (هزار دلار آمریکا)

ردیف	کشورهای مقصد صادرات	ارزش صادرات در سال ۲۰۲۰	ارزش صادرات در سال ۲۰۲۱	ارزش صادرات در سال ۲۰۲۲
	مجموع واردات نخ پنبه از ترکیه	۱۶,۱۲۳	۱۱,۲۲۴	۳,۲۱۵
۱	لهستان	۴۲۳	۴۹۷	۳۷۶
۲	آلمان	۵۹۵	۱,۰۸۲	۳۶۷
۳	مصر	۱۰,۸۷۹	۴,۹۵۴	۲۲۸
۴	بلاروس	۲۶۱	۴۳۷	۱۷۲
۵	اسرائیل	۱۵۱	۱۸۹	۱۶۶
۶	هونگاری	۱۱۶	۱۵۹	۱۵۹
۷	بلغارستان	۱۲۹	۱۳۸	۱۵۴
۸	هلند	۱۱۰	۸۴	۱۳۳
۹	فدراسیون روسیه	۵۱	۱۷۷	۱۲۱
۱۰	تونس	۵۹	۵۸	۱۱۱
۱۱	ایالات متحده آمریکا	۳۸	۹۳	۸۴
۱۲	فرانسه	۱۸۷	۱۹۹	۸۰
۱۳	جمهوری چک	۳۱۶	۱۱۶	۷۲
۱۴	رومانی	۵۰	۴۰	۵۷
۱۵	لیتوانی	۵۰	۷۲	۵۶

صادرات نخ پنبه ترکیه تحت کد تعرفه ۵۲۰۵ به تفکیک ۱۵ کشور اصلی مقصد صادرات (هزار دلار آمریکا)

ردیف	کشورهای مقصد صادرات	ارزش صادرات در سال ۲۰۲۰	ارزش صادرات در سال ۲۰۲۱	ارزش صادرات در سال ۲۰۲۲
	مجموع واردات نخ پنبه از ترکیه	۳۷۴,۴۵۲	۷۷۲,۶۲۰	۶۷۰,۱۱۸
۱	ایتالیا	۷۶,۷۰۷	۱۵۸,۳۷۰	۱۳۹,۲۸۴
۲	پرغال	۶۰,۳۶۴	۱۷۲,۷۱۰	۱۲۶,۹۱۲
۳	مصر	۳۶,۲۹۵	۷۳,۳۸۹	۹۱,۸۱۱
۴	موروکو	۴,۴۰۰	۱۰,۷۵۵	۵۳,۲۵۵
۵	آلمان	۲۶,۷۴۸	۳۲,۰۳۱	۳۳,۰۸۴
۶	فرانسه	۸,۶۶۴	۱۶,۹۷۱	۲۶,۴۳۳
۷	بنگلادش	۲,۸۳۲	۶۷,۶۳۹	۲۳,۱۱۱
۸	یونان	۱۳,۴۰۱	۲۲,۷۱۴	۲۱,۴۰۷
۹	بلغارستان	۱۴,۴۵۵	۲۴,۵۶۰	۲۰,۳۴۵
۱۰	اسپانیا	۱۳,۹۴۲	۱۸,۷۸۶	۱۵,۴۴۱
۱۱	پاکستان	۳۸,۳۳۰	۴۸,۱۲۹	۱۴,۹۸۶
۱۲	تونس	۶,۶۹۰	۱۰,۲۹۵	۱۳,۸۲۴
۱۳	صربستان	۶,۷۷۶	۴,۹۹۸	۱۰,۱۱۴
۱۴	فدراسیون روسیه	۲۱۸	۶۰۲	۹,۸۵۷
۱۵	جمهوری چک	۸,۰۵۰	۱۰,۷۴۹	۸,۲۸۷

صادرات نخ پنبه ترکیه تحت کد تعرفه ۵۲۰۶ به تفکیک ۱۵ کشور اصلی مقصد صادرات (هزار دلار آمریکا)

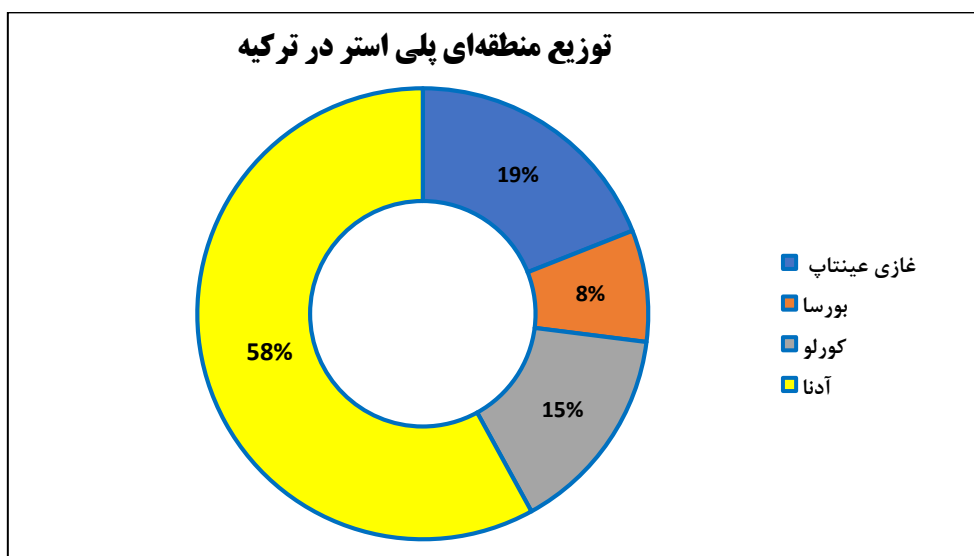
ردیف	کشورهای مقصد صادرات	ارزش صادرات در سال ۲۰۲۰	ارزش صادرات در سال ۲۰۲۱	ارزش صادرات در سال ۲۰۲۲
	مجموع واردات نخ پنبه از ترکیه	۶۸،۲۵۳	۱۰۰،۶۱۲	۱۱۴،۶۵۹
۱	ایتالیا	۷،۰۰۳	۱۶،۰۸۴	۱۹،۱۹۹
۲	الجزایر	۶،۴۹۵	۱۰،۷۲۱	۱۰،۹۴۱
۳	مصر	۵،۵۱۵	۵،۸۹۷	۷،۹۸۴
۴	اوکراین	۶،۱۲۱	۷،۶۳۵	۶،۷۱۳
۵	فدراسیون روسیه	۴،۱۸۷	۵،۱۱۵	۶،۰۵۲
۶	موروکو	۷۲۷	۲،۳۱۶	۵،۱۳۴
۷	آلمان	۳،۲۳۰	۴،۹۳۰	۴،۹۰۲
۸	اسپانیا	۷۳۵	۳،۸۳۵	۳،۸۳۲
۹	تونس	۲،۳۹۷	۳،۹۲۶	۳،۵۳۶
۱۰	اندونزی	۶۳۱	۷۷۸	۲،۹۴۳
۱۱	کلمبیا	۱،۱۰۵	۱،۰۸۳	۲،۷۸۵
۱۲	برزیل	۹۸۸	۱،۸۳۳	۲،۷۷۰
۱۳	مالتا	-		۲،۶۹۹
۱۴	پرغال	۱،۰۴۱	۱،۹۶۱	۲،۵۲۲
۱۵	بریتانیا	۱،۲۷۴	۱،۴۴۸	۲،۳۹۷

صادرات نخ پنبه ترکیه تحت کد تعرفه ۵۲۰۶ به تفکیک ۱۵ کشور اصلی مقصد صادرات (هزار دلار آمریکا)

ردیف	کشورهای مقصد صادرات	ارزش صادرات در سال ۲۰۲۰	ارزش صادرات در سال ۲۰۲۱	ارزش صادرات در سال ۲۰۲۲
	مجموع واردات نخ پنبه از ترکیه	۲۶،۹۹۷	۳۸،۷۹۶	۳۲،۰۱۵
۱	ایالات متحده آمریکا	۱۱،۹۳۵	۱۰،۲۳۵	۱۰،۲۱۹
۲	پرغال	۵۶۹	۴،۳۰۰	۳،۴۷۲
۳	بلغارستان	۱،۲۹۵	۲،۰۴۳	۱،۶۹۱
۴	آلمان	۱،۵۹۴	۲،۱۳۳	۱،۶۸۷
۵	دانمارک	۱،۰۴۰	۱،۹۲۶	۱،۴۱۹
۶	هلند	۶۷۲	۱،۱۳۴	۱،۳۶۵
۷	فرانسه	۶۲۸	۱،۵۳۶	۱،۲۹۹
۸	اسپانیا	۲۹۰	۱،۲۴۳	۱،۱۹۶
۹	بریتانیا	۷۵۵	۲،۰۳۸	۱،۰۵۵
۱۰	بلاروس	۹۲۰	۷۸۴	۸۸۷
۱۱	شیلی	۷۹۳	۲،۹۲۳	۶۸۳
۱۲	ایتالیا	۲۶۶	۳۱۴	۶۳۳
۱۳	سوریه	۳۸۵	۳۴۵	۶۲۹
۱۴	فدراسیون روسیه	۵۸۸	۵۷۵	۶۲۳
۱۵	یونان	۲۹۰	۵۲۳	۴۴۰

علاوه بر صنعت پنبه، حوزه منسوجات بشرساخت ترکیه نیز یک صنعت توسعه یافته است. امروزه ترکیه در تمامی زمینه‌های تولید و فرآوری الیاف و نخ‌های مصنوعی بسیار قوی است.

تا پایان سال ۲۰۲۲، کل ظرفیت پلی‌استر داخلی حدود ۲/۵ میلیون تن بوده که عمدتاً در چهار منطقه توزیع شده است: آدانا، غازی عینتاپ، کورلو و بورس‌ا. ایالت‌هایی که در این چهار منطقه به کانون زلزله قهرمان مرعش نزدیک‌تر بودند، عمدتاً آدانا و غازی‌تپ هستند و این دو استان دو منطقه با بیشترین توزیع ظرفیت پلی‌استر می‌باشند و به ترتیب ۵۸ درصد و ۱۹ درصد ظرفیت پلی‌استر داخلی خود را به خود اختصاص داده‌اند. یعنی ظرفیت تولید پلی‌استر ۱/۹ میلیون تن در سال در این منطقه وجود دارد.

از نظر حجم واردات، ترکیه از ژانویه تا نوامبر ۲۰۲۲ حدود ۱/۶۲ میلیون تن PTA وارد کرده است (تخمین زده می‌شود در کل سال نزدیک به ۱/۸ میلیون تن باشد). انتظار می‌رود که مصرف سالانه PTA همراه با مقدار کمی عرضه داخلی، حدود ۱/۹ میلیون تن باشد. در مورد MEG، طبق آمار گمرک کشور ترکیه، حجم واردات سالانه در سال ۲۰۲۲ بالغ بر ۷۴۴،۰۰۰ تن است که سه منبع اصلی واردات عبارتند از: آمریکا، عربستان سعودی و کویت. وابستگی به واردات MEG صد درصد است.

در ادامه به بررسی آمار صادرات و واردات گروه‌های فرعی فصل ۵۵ (الیاف سینتتیک یا مصنوعی غیریکسره و نخ و پارچه تهیه شده از این الیاف) پرداخته شده است. بر طبق داده‌های استخراج شده از سایت ITC، **ترکیه در سال ۲۰۲۲ میزان ۱/۹۴ میلیارد دلار صادرات از اقلام فصل ۵۵ انجام داده است.** این اقلام به ترتیب به کشورهای اسپانیا (۱۲٪)، ایتالیا (۱۰/۸٪)، ایران (۱۰/۳٪)، ایالات متحده (۷/۶۱٪) و آلمان (۵/۴۱٪) صادر شده است. همانطور که در جدول زیر ملاحظه می‌شود؛ بیشترین صادرات مربوط به کد تعرفه‌های ۵۵۰۳ (۱۲/۷٪ نسبت به کل اقلام فصل ۵۵) و ۵۵۰۹ (۲۵٪ نسبت به کل اقلام فصل ۵۵) الیاف استیپل سینتتیک و نخ‌های ریسیده شده از الیاف استیپل سینتتیک می‌باشد که نشان از نقطه قوت صنعت نساجی ترکیه در زمینه تولید الیاف استیپل پلی‌استر (کارد و شانه نشده آماده نشده برای ریسندگی) است. ترکیه در سال ۲۰۲۲ حدود ۲۳۳ میلیون دلار الیاف استیپل پلی‌استر (۵۵۰۳۲۰۰۰) معادل ۱۵۷،۵۰۰ تن به کشورهای مختلف از جمله، آلمان، ایتالیا، اسپانیا، اسرائیل، اسلوانی، لهستان، ایالات متحده و .. صادر کرده است. همچنین **میزان ۲/۲۵ میلیارد دلار واردات از اقلام فصل ۵۵ به ترتیب از کشورهای چین، اندونزی، هند، اتریش، جمهوری کره و مصر و ... به ترکیه انجام شده است.** بیشترین اقلام وارداتی در این بخش، کد تعرفه ۵۵۰۴۱۰۰۰ (حدود ۶۳۲ میلیون دلار و معادل حدود ۲۵۲ هزار تن) مربوط به الیاف ویسکوز ریون کارد و شانه نشده بوده است. این موضوع نشان‌دهنده مصرف بالای الیاف ویسکوز ریون در کشور ترکیه است که ناشی از قوت صنعت پوشاک و فرش ماشینی این کشور می‌باشد. همچنین واردات در زمینه الیاف استیپل پلی‌استر نیز

قابل توجه (به ارزش ۳۲۲/۵ میلیون دلار) بوده؛ بطوریکه حتی میزان ۵/۵۷ میلیون دلار معادل ۳۹۰۰ تن الیاف پلی‌استر نیز در سال ۲۰۲۲ از ایران به ترکیه صادر شده است. همانطور که در جدول صادرات ایران در حوزه الیاف بشر ساخت مشاهده می‌شود؛ به جز صادرات الیاف استیپل پلی‌استر (۵۵۰۳۲۰۰۰) که بتنهایی حدود ۴۷ میلیون دلار (از ۶۵ میلیون دلار صادرات فصل ۵۵) در سال ۲۰۲۲ ارزیابی داشته است و عمدتاً به روسیه صادر می‌شود؛ صادرات چشمگیری در این فصل اقلام وجود نداشته و کشورهای همسایه عراق و افغانستان و ترکمنستان عمده بازارهای مقصد این اقلام طی سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ بوده‌اند.

ارزش صادرات جهانی ردیف تعرفه‌های ۴ رقمی زیر مجموعه فصل ۵۵ ترکیه در طول سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ (بر حسب هزار دلار آمریکا)

کد تعرفه	شرح محصول	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	بزرگ‌ترین واردکننده (%)
۵۵۰۱	دسته الیاف از رشته‌های سینتتیک (نایلون، پلی-استر، اکریلیک، پلی پروپیلن)	۳۲۵	۱۷۳	۹۸	۴۵۲	۷۵۵	عربستان سعودی (۵۲٪)
۵۵۰۲	دسته الیاف از رشته‌های مصنوعی	۷۶۲	۲،۳۳۹	۱،۱۰۷	۵۰۶	۳،۷۱۱	مصر (۱۸/۹٪)
۵۵۰۳	الیاف استیپل سینتتیک شانه و کارد نشده، آماده نشده برای ریسندگی	۵۸،۶۸۳	۵۹،۸۹۷	۱۰۱،۹۶۶	۲۰۳،۲۰۷	۲۴۸،۰۶۳	آلمان (۱۸/۳٪)
۵۵۰۴	الیاف مصنوعی غیریکسره، حلاجی نشده شانه نزده یا آماده نشده برای ریسندگی	۵۰۹	۱،۱۱۸	۷۱۷	۳۶۴	۲،۹۹۴	فدراسیون روسیه (۳۴/۶٪)
۵۵۰۵	ضایعات نخ و الیاف استیپل بشر ساخت	۱۱،۷۵۶	۱۰،۹۰۲	۸،۹۰۱	۱۳،۲۸۴	۱۱،۳۰۰	بلژیک (۴۶/۴٪)
۵۵۰۶	الیاف سینتتیک غیریکسره	۱،۳۶۶	۱،۵۶۰	۱،۴۹۳	۲،۲۶۹	۲،۶۹۹	ایتالیا (۲۸/۵٪)
۵۵۰۷	الیاف استیپل مصنوعی کارد و شانه شده و آماده شده برای ریسندگی	۱،۶۹۹	۱،۶۴۴	۱،۱۶۹	۲،۴۷۳	۸۰۳	اسپانیا (۹۶/۳٪)
۵۵۰۸	نخ دوخت از الیاف استیپل بشرساخت، آماده شده یا نشده برای خرده فروشی	۱۴،۲۶۲	۱۱،۳۹۵	۱۰،۴۸۲	۱۳،۴۵۴	۱۹،۱۰۸	گرجستان (۲۲/۳٪)
۵۵۰۹	نخ از الیاف استیپل سینتتیک (به جز نخ دوخت)	۲۷۸،۵۲۲	۲۷۰،۵۰۵	۲۲۱،۳۱۶	۴۰۸،۶۲۸	۴۹۸،۱۰۶	ایتالیا (۱۵٪)
۵۵۱۰	نخ از الیاف استیپل مصنوعی (به جز نخ دوخت، آماده شده برای خرده فروشی)	۶۵،۳۰۱	۵۵،۰۹۴	۴۳،۸۱۱	۶۱،۸۳۲	۶۹،۶۱۶	ایتالیا (۵۲٪)
۵۵۱۱	نخ از الیاف استیپل بشر ساخت آماده شده برای خرده فروشی	۱۸۳،۴۳۳	۱۵۵،۰۷۶	۱۸۸،۲۵۳	۲۴۷،۲۱۸	۱۹۱،۱۵۳	ایالات متحده امریکا (۳۷٪)
۵۵۱۲	پارچه های بافته شده حاوی الیاف استیپل سینتتیک (بیشتر از ۸۵٪وزنی)	۳۴،۲۶۵	۳۳،۹۳۹	۲۵،۶۶۷	۳۶،۳۵۰	۳۸،۷۷۳	امارات متحده عرب (۲۸/۸٪)
۵۵۱۳	پارچه های بافته شده از مخلوط الیاف استیپل سینتتیک	۷،۰۰۱	۹،۱۸۰	۶،۷۴۹	۱۰،۲۰۴	۸،۷۸۶	آلمان (۱۴٪)
۵۵۱۴	پارچه های بافته شده حاوی الیاف استیپل سینتتیک (کمتر از ۸۵٪وزنی)	۱۹،۰۹۶	۱۷،۳۶۲	۱۱،۸۰۸	۱۵،۷۵۱	۲۱،۰۴۴	اسپانیا (۳۶/۶٪)
۵۵۱۵	پارچه های بافته شده حاوی الیاف استیپل سینتتیک (کمتر از ۸۵٪وزنی)	۲۴۹،۷۲۸	۲۱۰،۱۹۸	۱۳۳،۱۰۰	۱۵۲،۴۳۹	۲۲۱،۷۹۳	اسپانیا (۲۹/۶٪)
۵۵۱۶	پارچه بافته شده متشکل از الیاف استیپل مصنوعی	۲۳۳،۰۴۴	۲۱۶،۲۱۰	۱۳۷،۲۵۵	۱۸۱،۴۹۸	۱۸۶،۴۶۳	اسپانیا (۱۶/۵٪)

ارزش واردات جهانی ردیف تعرفه‌های ۴ رقمی زیر مجموعه فصل ۵۵ ترکیه در طول سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ (بر حسب هزار دلار آمریکا)

کد تعرفه	شرح محصول	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	بزرگ‌ترین صادرکننده (%)
'۵۵۰۱	دسته الیاف از رشته‌های سینتتیک (نایلون، پلی‌استر، اکریلیک، پلی‌پروپیلن)	۱۱۰،۹۳۴	۹۳،۴۲۴	۷۵،۰۶۶	۱۰۵،۵۲۲	۱۴۸،۹۰۱	چین (۵۵٪)
'۵۵۰۲	دسته الیاف از رشته‌های مصنوعی	۱۰۳،۵۸۴	۹۶،۱۷۰	۸۷،۳۰۶	۸۷،۹۵۹	۱۲۸،۹۳۷	بلژیک (۴۱٪)
'۵۵۰۳	الیاف استپیل سینتتیک شانه و کارد نشده، آماده نشده برای ریسندگی	۴۲۳،۳۱۴	۳۷۲،۵۶۴	۲۷۵،۲۱۶	۴۰۵،۹۶۷	۴۵۵،۴۶۸	مالزی (۱۸٪)
'۵۵۰۴	الیاف مصنوعی غیریکسره، حلاجی نشده شانه نزده یا آماده نشده برای ریسندگی	۵۴۷،۱۱۹	۶۰۱،۸۱۱	۴۱۴،۸۲۹	۵۴۱،۸۳۶	۶۹۷،۶۰۲	اندونزی (۳۲٪)
'۵۵۰۵	ضایعات نخ و الیاف استپیل بشر ساخت	۱۲،۰۷۴	۱۲،۲۹۵	۸،۲۶۸	۱۳،۱۷۳	۱۶،۰۷۷	فدراسیون روسیه (۱۸٪)
'۵۵۰۶	الیاف سینتتیک غیریکسره	۱۷،۴۰۸	۱۷،۳۳۲	۱۳،۱۱۴	۱۷،۶۲۳	۲۸،۵۱۴	ایتالیا (۲۸/۸٪)
'۵۵۰۷	الیاف استپیل مصنوعی کارد و شانه شده و آماده شده برای ریسندگی	۸۸۷	۷۶۴	۶۸۰	۱،۱۰۵	۱،۰۴۷	آلمان (۴۴/۵٪)
'۵۵۰۸	نخ دوخت از الیاف استپیل بشرساخت، آماده شده یا نشده برای خرده فروشی	۴۴،۸۷۱	۴۵،۰۵۸	۴۳،۰۷۳	۴۰،۵۳۸	۴۳،۳۸۲	مصر (۷۹٪)
'۵۵۰۹	نخ از الیاف استپیل سینتتیک (به جز نخ دوخت)	۴۱۵،۷۵۹	۳۰۸،۲۹۳	۱۸۸،۵۰۲	۲۴۵،۸۱۰	۴۰۹،۳۶۰	هند (۴۴/۴٪)
'۵۵۱۰	نخ از الیاف استپیل مصنوعی (به جز نخ دوخت، آماده شده برای خرده فروشی)	۱۴۴،۹۶۰	۱۴۴،۴۹۲	۶۷،۰۴۴	۹۲،۵۲۷	۱۰۱،۳۰۳	اندونزی (۴۶/۸٪)
'۵۵۱۱	نخ از الیاف استپیل بشر ساخت آماده شده برای خرده فروشی	۵،۱۰۶	۳،۴۵۱	۳،۲۲۸	۳،۹۵۳	۸،۷۰۱	مصر (۹۶٪)
'۵۵۱۲	پارچه های بافته شده حاوی الیاف استپیل سینتتیک (بیشتر از ۸۵٪ وزنی)	۳۰،۷۱۷	۲۸،۳۹۱	۲۹،۵۰۹	۳۷،۵۸۲	۴۱،۸۵۳	مصر (۲۲٪)
'۵۵۱۳	پارچه های بافته شده از مخلوط الیاف استپیل سینتتیک	۱۷،۱۵۸	۱۶،۵۱۲	۱۰،۹۸۸	۱۲،۸۸۹	۲۰،۵۵۲	جمهوری دموکراتیک خلق لائوس (۲۲/۵٪)
'۵۵۱۴	پارچه های بافته شده حاوی الیاف استپیل سینتتیک (کمتر از ۸۵٪ وزنی)	۵،۹۲۵	۶،۳۶۶	۵،۳۶۵	۴،۰۱۱	۱۴،۰۸۶	بریتانیا (۷۱/۱٪)
'۵۵۱۵	پارچه های بافته شده حاوی الیاف استپیل سینتتیک (کمتر از ۸۵٪ وزنی)	۶۹،۸۸۸	۵۵،۱۲۱	۳۶،۹۱۵	۳۵،۷۴۷	۷۲،۹۶۸	مکادونیا (۲۳/۴٪)
'۵۵۱۶	پارچه بافته شده متشکل از الیاف استپیل مصنوعی	۶۶،۷۳۳	۷۹،۳۵۹	۴۹،۹۷۸	۴۶،۲۸۳	۶۷،۳۸۷	چین (۴۲/۳٪)

ارزش صادرات جهانی ردیف تعرفه‌های ۴ رقمی زیر مجموعه فصل ۵۵ ایران در طول سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ (بر حسب هزار دلار آمریکا)

کد تعرفه	شرح محصول	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	بزرگ‌ترین واردکننده (%)
۵۵۰۱	دسته الیاف از رشته‌های سینتتیک (نایلون، پلی‌استر، اکریلیک، پلی‌پروپیلن)	۱۹,۳۶۷	۸,۴۷۹	۱,۳۳۷	۳,۱۲۲	۳,۴۷۱	هند (۴۸/۸)
۵۵۰۲	دسته الیاف از رشته‌های مصنوعی	۸۵	۲۱	۱	۴۷۴	۱۵۷	عراق (۹۵/۸)
۵۵۰۳	الیاف استیپل سینتتیک شانه و کارد نشده، آماده نشده برای ریسندگی	۲۸,۵۷۰	۲۶,۷۵۹	۳۱,۷۵۲	۵۲,۰۲۶	۴۷,۰۰۴	فدراسیون روسیه (۵۳)
۵۵۰۴	الیاف مصنوعی غیریکسره، حلاجی نشده شانه نزده یا آماده نشده برای ریسندگی	۲۰۵	۲۶۹	۱,۰۰۴	۴۹	۴۹	عراق (۹۸)
۵۵۰۵	ضایعات نخ و الیاف استیپل بشر ساخت	۸۸۳	۲۸۱	۹۸	۲۸۴	۲۱۴	ترکمنستان (۸۷/۳)
۵۵۰۶	الیاف سینتتیک غیریکسره	۷,۹۱۹	۳۱۳	۱,۲۵۰	۲۹۱	۱۰۲۹	افغانستان (۸۵/۶)
۵۵۰۷	الیاف استیپل مصنوعی کارد و شانه شده و آماده شده برای ریسندگی	۱۹۹	-	۴	-	۳	افغانستان
۵۵۰۸	نخ دوخت از الیاف استیپل بشرساخت، آماده شده یا نشده برای خرده فروشی	۸۴	۵۹	۳۵	۷۲	۱۲۳	ترکیه (۸۶)
۵۵۰۹	نخ از الیاف استیپل سینتتیک (به جز نخ دوخت)	۳۶,۹۳۷	۴,۰۱۸	۹,۵۴۱	۹,۲۰۱	۶۷۶۴	عراق (۷۰)
۵۵۱۰	نخ از الیاف استیپل مصنوعی (به جز نخ دوخت، آماده شده برای خرده فروشی)	۱۳۴	۱۰	-	۱۸	-	ترکیه (۱۰۰)
۵۵۱۱	نخ از الیاف استیپل بشر ساخت آماده شده برای خرده فروشی	۹۰	۶۳	۱	۸	-	ترکمنستان (۷۵)
۵۵۱۲	پارچه های بافته شده حاوی الیاف استیپل سینتتیک (بیشتر از ۸۵٪ وزنی)	۴۱۸	۱۸۹	۶۳۱	۱,۲۷۷	۴۷۵	آذربایجان (۵۳/۵)
۵۵۱۳	پارچه های بافته شده از مخلوط الیاف استیپل سینتتیک	۳,۶۳۳	۲,۹۷۰	۱,۵۰۶	۱,۸۳۴	۱۳۴۶	عراق (۹۲)
۵۵۱۴	پارچه های بافته شده حاوی الیاف استیپل سینتتیک (کمتر از ۸۵٪ وزنی)	۱۶,۴۰۹	۶,۰۵۳	۳,۹۵۷	۳,۱۲۷	۳۳۴۲	عراق (۹۴)
۵۵۱۵	پارچه های بافته شده حاوی الیاف استیپل سینتتیک (کمتر از ۸۵٪ وزنی)	۱,۸۵۱	۷۷۷	۲,۹۱۷	۱,۱۶۰	۶۷۱	عراق (۹۹/۷)
۵۵۱۶	پارچه بافته شده متشکل از الیاف استیپل مصنوعی	۶۷۰	۸۷۷	۱۳۸	۹۱	۳۳۵	عراق (۸۵/۷)

منبع: سایت تجارت جهانی ITC و سایت رسمی گمرک جمهوری اسلامی ایران

ارزش واردات جهانی ردیف تعرفه‌های ۴ رقمی زیر مجموعه فصل ۵۵ ایران در طول سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ (بر حسب هزار دلار آمریکا)

کد تعرفه	شرح محصول	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	بزرگ‌ترین صادرکننده (%)
'۵۵۰۱	دسته الیاف از رشته‌های سینتتیک (نایلون، پلی‌استر، اکریلیک، پلی پروپیلن)	۱۰۶،۸۶۲	۱۲۳،۶۳۷	۱۰۴،۸۸۴	۱۰۳،۹۶۱	۱۸۱،۹۲۲	ترکیه
'۵۵۰۲	دسته الیاف از رشته‌های مصنوعی	۲۵،۲۸۰	۲۳،۶۰۲	۳۵،۷۲۵	۳۴،۱۹۸	۲۵،۵۵۹	ژاپن
'۵۵۰۳	الیاف استیپل سینتتیک شانه و کارد نشده، آماده نشده برای ریسندگی	۱۶۷،۵۹۱	۱۵۶،۵۳۷	۱۳۴،۱۵۷	۱۰۰،۲۲۴	۸۱،۳۸۵	آلمان
'۵۵۰۴	الیاف مصنوعی غیریکسره، حلاجی نشده شانه نزده یا آماده نشده برای ریسندگی	۶۶،۶۲۳	۷۴،۷۴۲	۵۷،۹۲۵	۹۹،۳۵۴	۱۰۹،۰۸۳	چین
'۵۵۰۵	ضایعات نخ و الیاف استیپل بشر ساخت	-	۲۵	-	-	۱۴۳	آلمان
'۵۵۰۶	الیاف سینتتیک غیریکسره	۱۹،۹۲۸	۱۸،۶۳۵	۱۱،۱۹۷	۱۵،۱۱۱	۱۵،۹۳۲	ترکیه
'۵۵۰۷	الیاف استیپل مصنوعی کارد و شانه شده و آماده شده برای ریسندگی	۳۷۷	۸۰۴	۶۰۶	-	۲۱۰	چین
'۵۵۰۸	نخ دوخت از الیاف استیپل بشر ساخت، آماده شده یا نشده برای خرده فروشی	۲،۵۵۳	۴،۱۶۴	۱،۴۸۹	۳،۶۷۵	۴،۸۲۴	چین
'۵۵۰۹	نخ از الیاف استیپل سینتتیک (به جز نخ دوخت)	۳۱،۷۱۹	۵۹،۷۱۷	۱۳،۴۵۷	۱۸،۱۳۳	۲۶،۰۹۲	ترکیه
'۵۵۱۰	نخ از الیاف استیپل مصنوعی (به جز نخ دوخت، آماده شده برای خرده فروشی)	۴،۰۱۴	۲۱،۳۳۶	۱۰،۱۴۰	۳،۲۹۵	۸،۴۴۲	هند
'۵۵۱۱	نخ از الیاف استیپل بشر ساخت آماده شده برای خرده فروشی	۱۰،۰۹۳	۲،۴۹۲	۷۵۴	۱،۳۱۵	۷۰	چین
'۵۵۱۲	پارچه های بافته شده حاوی الیاف استیپل سینتتیک (بیشتر از ۸۵٪وزنی)	۱۳۶	۴۰۷	۸۸۴	۸۳۱	۷۱۸	چین
'۵۵۱۳	پارچه های بافته شده از مخلوط الیاف استیپل سینتتیک	۴،۸۸۸	۷،۷۹۱	۳،۶۸۵	۵،۴۱۰	۴،۶۵۷	ترکیه
'۵۵۱۴	پارچه های بافته شده حاوی الیاف استیپل سینتتیک (کمتر از ۸۵٪وزنی)	۱،۱۵۸	۱،۸۲۸	۱،۶۰۷	۱،۱۲۳	۳،۷۴۲	امارات متحده عرب
'۵۵۱۵	پارچه های بافته شده حاوی الیاف استیپل سینتتیک (کمتر از ۸۵٪وزنی)	۱،۰۶۲	۱۱،۷۸۳	۵،۷۸۰	۱۲،۳۰۴	۱۳،۵۰۳	ترکیه
'۵۵۱۶	پارچه بافته شده متشکل از الیاف استیپل مصنوعی	۵۱۱	۱،۱۵۶	۱،۰۶۸	۱،۶۳۸	۳،۰۷۸	چین

منبع: سایت تجارت جهانی ITC و گمرک جمهوری اسلامی ایران

وضعیت جهانی ماشین آلات نساجی

بر اساس نتایج چهل و پنجمین گزارش سالانه آمار بین المللی حمل و نقل ماشین آلات نساجی (ITMSS) که توسط فدراسیون بین المللی تولیدکنندگان نساجی زوریخ/سوئیس (ITMF) منتشر شده؛ در سال ۲۰۲۲، محموله‌های جهانی اسپیندل‌های الیاف کوتاه، روتورهای ریسندگی اسپیندل‌های ریسندگی الیاف بلند به ترتیب با نرخ رشد سالیانه ۲۷، ۸۵ و ۱۹۵ درصد افزایش یافت. تحویل اسپیندل‌های کشش - تکسچرایزینگ ۱۳ درصد و تعداد دستگاه‌های بافندگی بدون شاتل تا ۲۳ درصد کاهش یافت. محموله‌های ماشین‌های گردبافی ۲۷ درصد و دستگاه‌های تخت بافی ۲۴ درصد کاهش را ثبت کردند. مجموع محموله‌های ماشین آلات نساجی به طور متوسط ۲۸٪ در این سال نسبت به سال قبل کمتر بوده است. جزئیات این گزارش به شرح ذیل می‌باشد:

ماشین آلات ریسندگی الیاف کوتاه

تعداد کل محموله‌های اسپیندل‌های ریسندگی الیاف کوتاه با ۲/۱ میلیون واحد افزایش در سال ۲۰۲۲ به میزان ۹/۷۶ میلیون رسید. محموله‌های جدید با افزایش ۲۱ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۱، عمدتاً به آسیا - اقیانوسیه (۸۶٪)، اروپا (شامل ترکیه) و آمریکای شمالی ارسال شدند. با اینکه تعداد محموله‌های ارسالی به آفریقا نسبتاً کم بود، این منطقه در رتبه چهارم قرار گرفت و بیشترین رشد سالیانه در تعداد محموله‌ها را با افزایش ۲۹۰ درصدی (عمدتاً به مصر) ثبت کرد. شش سرمایه‌گذار بزرگ در حوزه ریسندگی الیاف کوتاه چین، هند، بنگلادش، پاکستان، ترکیه و ازبکستان بودند.

۱/۲۸ میلیون روتور اسپیندل در سال ۲۰۲۲ به سراسر جهان ارسال شد که نشان دهنده افزایش ۵۸۷،۰۰۰ واحدی در مقایسه با سال ۲۰۲۱ است. ۸۷ درصد از محموله‌های جهانی به آسیا - اقیانوسیه فرستاده شده که در آن محموله‌ها با افزایش ۹۱ درصدی به ۱/۱ میلیون روتور رسید. چین، هند و ترکیه ۳ سرمایه‌گذار بزرگ جهان در حوزه روتورهای اسپیندل بودند و به ترتیب شاهد افزایش سرمایه‌گذاری‌های ۶۷٪، ۲۶۱٪ و ۹۱٪ درصدی بودند. تحویل روتورها در همه کشورهای مقصد اصلی، به جز ویتنام و برزیل که هفتمین و هشتمین مقاصد بزرگ این روتورها هستند (به ترتیب با ۳۴ و ۳۰ درصد کاهش در تعداد محموله‌ها و مجموعاً حدود ۱۵۰۰۰ دستگاه در هر کشور)؛ در سال ۲۰۲۲ افزایش یافت [۱۸].

ماشین آلات ریسندگی الیاف بلند

محموله‌های جهانی اسپیندل‌های ریسندگی الیاف بلند (پشمی) از ۳۱/۶ هزار اسپیندل در سال ۲۰۲۱ به ۹۳،۰۰۰ اسپیندل در سال ۲۰۲۲ (+۱۹۵ درصد) افزایش یافته است. این امر عمدتاً ناشی از افزایش تحویل‌ها به آسیا و اقیانوسیه و با افزایش ۴۳۵ درصدی در سرمایه‌گذاری‌ها بوده است. ۲۱ درصد از کل محموله‌ها به چین، ۲۰ درصد به ازبکستان و ۱۵ درصد به ایران فرستاده شده است [۱۸].

ماشین آلات و تجهیزات تکسچرایزینگ

محموله‌های جهانی اسپیندل‌های کشش - تکسچرایزینگ تک هیتره (که عمدتاً برای فیلامنت‌های پلی‌آمید استفاده می‌شوند) با ۱۴ درصد کاهش از حدود ۷۵،۱۰۰ واحد در سال ۲۰۲۱ به ۶۴،۴۰۰ واحد در سال ۲۰۲۲ رسیده است. منطقه آسیا - اقیانوسیه با سهم ۹۵ درصدی، اصلی‌ترین مقصد برای این اسپیندل‌ها در سال ۲۰۲۲ بوده‌اند. چین، ترکیه و ژاپن به ترتیب با سهم ۸۴، ۳/۵ و ۲/۳ درصد از محموله‌های جهانی، ۳ سرمایه‌گذار اصلی در این بخش بودند. در گروه اسپیندل‌های کشش - تکسچرایزینگ دو هیتره (که عمدتاً برای رشته‌های پلی‌استر (PET) استفاده می‌شوند)، محموله‌های جهانی با ۱۳ درصد کاهش به میزان ۷۵۶،۰۰۰ اسپیندل رسید. سهم آسیا از محموله‌های جهانی در ۹۵ درصد باقی مانده و چین همچنان بزرگ‌ترین سرمایه‌گذار جهان است و ۸۶ درصد از محموله‌های جهانی را به خود اختصاص داده است.

ماشین آلات بافندگی تخت و حلقوی

در سال ۲۰۲۲، محموله های جهانی ماشین آلات بافندگی بدون شاتل با ۲۳ درصد کاهش به ۱۱۴،۰۰۰ دستگاه رسید. محموله های «ایر جت» و «واتر جت» به ترتیب با ۱۳ و ۳۸/۴ درصد کاهش به ۳۹/۳ و ۴۶،۶۰۰ دستگاه بافندگی رسید. تعداد دستگاه های بافندگی «راپیر و پروجکتایل» با ۵/۳ درصد افزایش به ۲۸،۳۰۰ دستگاه رسید. مقصد اصلی دستگاه های بافندگی بدون شاتل در سال ۲۰۲۲ آسیا و اقیانوسیه با ۹۳ درصد از محموله ها در سراسر جهان بود. ۹۵٪، ۸۵٪ و ۹۷٪ از محموله های جهانی دستگاه های بافندگی ایرجت (جت هوا)، راپیر/پروجکتایل و واتر جت به ترتیب به این منطقه حمل شده است. سرمایه گذار اصلی برای دستگاه های بافندگی جت هوا و واتر جت چین بود. سرمایه گذار اصلی برای ماشین های بافندگی راپیر و پروجکتایل، هند با ۱۱،۴۰۰ دستگاه بود (۷۰ درصد افزایش نسبت به سال ۲۰۲۱) [۱۸].

محموله های جهانی ماشین های گردبافی با ۲۷ درصد کاهش به ۲۸،۶۵۱ دستگاه در سال ۲۰۲۲ رسید. چین با ۴۵ درصد از کل تحویل ها (یعنی ۹۹۳۰ دستگاه) با وجود کاهش ۵۵ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۱، مقصد اصلی محموله ها بود. هند و بنگلادش به ترتیب با ۳،۱۰۵ و ۲،۶۴۴ واحد در رتبه های دوم و سوم قرار گرفتند. در سال ۲۰۲۲، تعداد دستگاه های بافندگی تخت الکترونیکی ارسال شده با ۲۴ درصد کاهش به ۷۲،۶۰۰ دستگاه رسید. آسیا-اقیانوسیه با سهم ۸۳ درصدی از محموله های جهانی، مقصد اصلی چین ماشین های بود. با وجود کاهش ۴۱ درصدی سرمایه گذاری، چین با سهم ۶۳ درصدی از کل محموله ها، بزرگ ترین سرمایه گذار جهان باقی ماند. صادرات به این کشور از ۶۷،۷۰۰ دستگاه در سال ۲۰۲۱ به ۳۹،۶۰۰ دستگاه در سال ۲۰۲۲ کاهش یافت [۱۸]. در حوزه تکمیل پیوسته ، تعداد استنترهای حمل شده با ۳۵ درصد کاهش از ۲۷۵۰ واحد در سال ۲۰۲۱ به ۱۷۸۰ واحد در سال ۲۰۲۲ رسید. در حوزه فرآیندهای تکمیلی ناپیوسته، تعداد محموله های ماشین های رنگرزی ژیگر و رنگرزی با جت هوا به ترتیب با ۳۵ و ۴۵ درصد کاهش به ۷۰۷ دستگاه و ۶۷۵ دستگاه رسید. در سال ۲۰۲۲، تحویل در ماشین های "رنگرزی سرریز"^۹ با ۴ درصد افزایش به ۱۷۱۴ واحد رسید [۱۸].

ماشین آلات نساجی در ترکیه و ایران

صنعت ماشین آلات نساجی ترکیه نقش مهمی در رشد صنعت نساجی این کشور ایفا می کند. صنایع نساجی قوی در ترکیه باعث توسعه و رشد صنعت ماشین آلات نساجی نیز شده است. تقریباً تمام ماشین آلات نساجی تا سال ۱۹۸۰ به این کشور وارد می شد، تا اینکه تولید داخلی ماشین آلات کوچک و متوسط با فناوری پایین آغاز شد. در حال حاضر، محصولات تولید شده توسط شرکت های ماشین سازی ترک از تجهیزات بسیار خودکار تا مدل های ابتدایی متنوع است. تولیدکنندگان داخلی قادر به رقابت با شرکت های خارجی در بیشتر انواع ماشین آلات مانند رنگرزی جت، یا ماشین آلات رنگرزی دمشی هستند؛ اکثر تولید کنندگان ماشین آلات نساجی در ترکیه از شرکت های کوچک تا متوسط که عمدتاً در استانبول واقع شده اند، می باشند. با توجه به افزایش تقاضا برای منسوجات و پوشاک ترکیه، به ویژه برای محصولات به روز، شرکت های منسوجات و پوشاک مایلند با نصب ماشین آلات کارآمدتر و پیشرفته تر با تکنولوژی بالا در خطوط تولید خود، تولید خود را تقویت کنند. شرکت های ترکیه ای که به این موضوع واقف هستند؛ درصدد سرمایه گذاری مشترک برای این بازار بزرگ هستند.

صنعت ماشین آلات نساجی علاوه بر تأمین بازار داخلی، به دلیل پتانسیل صادراتی نویدبخش برای ترکیه بسیار ارزشمند است. در سال های اخیر صنعت ماشین آلات نساجی ترکیه عملکرد صادراتی خوبی را به ثبت رسانده است. صادرکنندگان ماشین آلات نساجی ترکیه از استانداردها و معیارهای اروپایی و بین المللی تبعیت می کنند. الصاق "نشان CE" در بازار ترکیه الزامی است [۱].

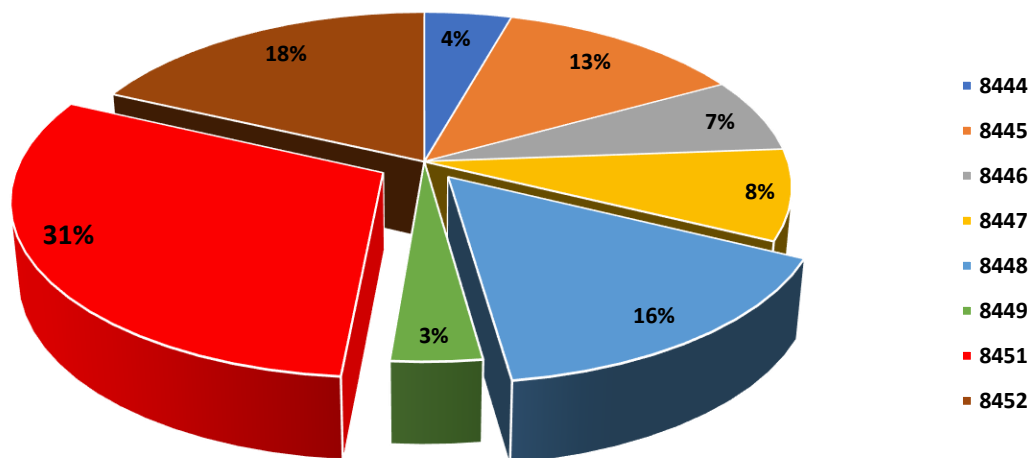
^۹ Overflow Dyeing

حجم کل صادرات ماشین آلات نساجی ترکیه در سال ۲۰۲۲ به ۹۶۳/۵ میلیون دلار (با ۱/۸٪ کاهش نسبت به سال ۲۰۲۱) و سهم ۳/۷ درصدی از صادرات جهانی ماشین آلات نساجی (به ارزش ۳۱/۷ میلیارد دلار آمریکا) رسیده است. این درحالیست که کشورمان ایران از نظر صادرات ماشین آلات نساجی قابل مقایسه با ترکیه نبوده و با ارزش ۱/۶ میلیون دلار دارای سهم بسیار کوچکی حدود ۰/۰۱ درصد از صادرات جهانی ماشین آلات نساجی می‌باشد و در این زمینه تقریباً بصورت کامل متکی به واردات می‌باشد.

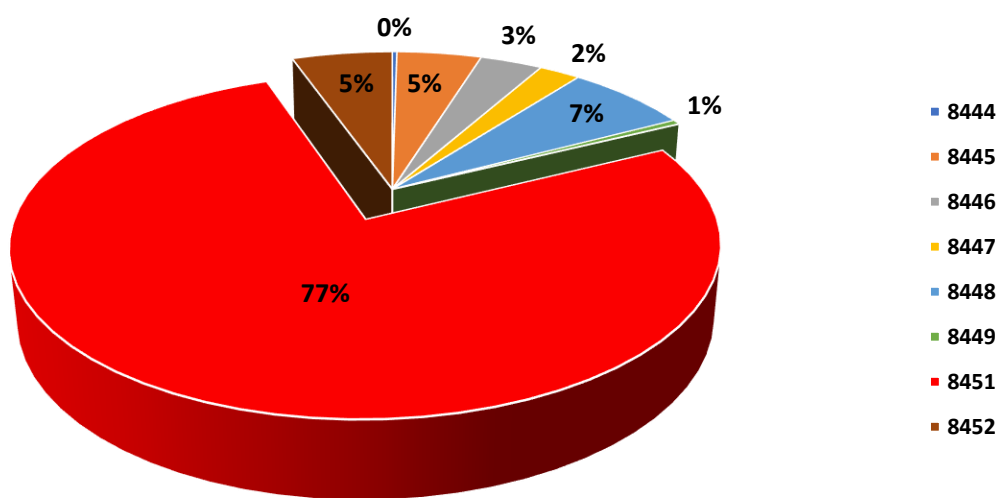
در نمودارهای ذیل سهم صادرات زیرگروه‌های مختلف ماشین آلات نساجی از کل صادرات جهانی و صادرات ترکیه نشان داده شده است. همانطور که ملاحظه می‌شود؛ بزرگ‌ترین بخش از صادرات جهانی ماشین آلات نساجی به کد تعرفه ۸۴۵۱ یعنی ماشین آلات آماده‌سازی، رنگرزی، تکمیل با سهم ۳۱ درصدی تعلق دارد. در خصوص ترکیه نیز بزرگ‌ترین بخش صادراتی با ارزش آوری بالا برای این کشور همین زیرگروه ۸۴۵۱ می‌باشد.

در حال حاضر صنعت ماشین آلات نساجی ترکیه مدرن‌ترین صنعت در خاورمیانه، شمال آفریقا، بالکان، بالتیک و آسیای مرکزی است که ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز صنعت نساجی را به همراه کلیه قطعات و لوازم جانبی تولید می‌کند. این بخش به حدود ۱۳۸ کشور صادرات دارد. در سال ۲۰۲۲ عمده بازارهای صادراتی به ترتیب رتبه عبارتند از: بریتانیا، آلمان، فرانسه و بنگلادش. مهارت‌های مهندسی بالا، انعطاف‌پذیری محصول، توسعه مستمر محصول، سازگاری و خدمات پس از فروش کارآمد، ترکیه را قادر ساخته تا ماشین آلات نساجی ساخت ترکیه را با سرعت فزاینده‌ای به سراسر جهان صادر کند.

صادرات جهانی ماشین آلات نساجی در سال ۲۰۲۲ به تفکیک کد تعرفه محصولات (بر حسب %)

صادرات ماشین آلات نساجی ترکیه در سال ۲۰۲۲ به تفکیک کد تعرفه محصول (بر حسب %)

ارزش صادرات جهانی ماشین آلات نساجی بین سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ (هزار دلار آمریکا)

کشور	کد تعرفه	شرح تعرفه	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
جهان	۸۴۴۴	ماشین آلات اکسترو دینگ، کشش، تکسچرینگ یا برش الیاف مصنوعی	۹۹۶.۷۶۲	۹۹۳.۴۷۹	۸۵۶.۵۴۱	۱.۰۵۴.۷۸۰	۱.۳۹۵.۳۰۷
	۸۴۴۵	ماشین آلات ریسندگی، دولاکنی یا نخ تابی و سایر ماشین آلات تولید نخ	۳.۷۱۵.۶۰۱	۳.۰۵۶.۴۷۵	۲.۵۸۳.۶۰۰	۳.۳۳۳.۴۰۱	۳.۹۹۳.۵۴۷
	۸۴۴۶	ماشین آلات ماشین‌های بافندگی تاری-پودی	۲.۱۶۲.۷۲۳	۱.۶۵۵.۹۳۱	۱.۴۴۵.۰۸۷	۲.۱۵۱.۱۵۵	۲.۱۷۶.۴۸۴
	۸۴۴۷	ماشین آلات ماشین‌های بافندگی حلقوی	۲.۵۹۱.۳۲۸	۲.۱۷۷.۸۱۱	۱.۷۶۰.۵۹۷	۲.۵۴۸.۱۸۹	۲.۶۵۳.۲۰۶
	۸۴۴۸	ماشین آلات و دستگاه‌های کمکی برای ماشین‌های شماره ۸۴۴۴، ۸۴۴۵، ۸۴۴۶ یا ۸۴۴۷	۴.۹۴۰.۹۹۹	۴.۱۱۵.۰۱۲	۳.۵۲۸.۶۲۳	۴.۸۲۴.۲۵۵	۴.۹۴۷.۸۶۱
	۸۴۴۹	ماشین آلات و دستگاه‌های ساخت یا تکمیل نمد و بی بافت‌ها	۸۶۴.۰۲۷	۹۲۴.۳۰۵	۲.۱۴۱.۲۳۶	۱.۸۳۹.۳۹۹	۱.۱۱۲.۶۹۴
	۸۴۵۱	ماشین آلات و دستگاه‌ها برای شستن، پاک کردن، چلانیدن، خشک کردن، اتو پرس، سفیدگری، رنگرزی، آهارزنی، تکمیل، آغشتن نخ، پارچه‌ها یا کالای آماده	۸.۸۸۱.۵۵۶	۸.۶۲۳.۴۲۵	۸.۷۳۹.۴۰۴	۱۰.۴۶۸.۱۰۷	۹.۷۰۱.۰۶۸
	۸۴۵۲	ماشین آلات دوخت	۵.۷۲۲.۰۶۳	۵.۰۸۷.۶۸۳	۴.۵۴۷.۷۹۵	۵.۸۱۶.۲۹۳	۵.۷۵۴.۶۷۰
	مجموع صادرات جهانی ماشین آلات		۲۹.۸۷۵.۰۵۹	۲۶.۶۳۴.۱۲۱	۲۵.۶۰۲.۸۸۳	۳۲.۰۳۵.۵۷۹	۳۱.۷۳۴.۸۳۷

۱۰ صادرکننده برتر جهانی ماشین آلات نساجی در سال ۲۰۲۲

کد تعرفه	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۸۴۴۴	آلمان	چین	ژاپن	ایتالیا	هند	ایالات متحده امریکا	اتریش	جمهوری کره	چین تایپه	بریتانیا
۸۴۴۵	ژاپن	چین	آلمان	هند	ایتالیا	جمهوری چک	فرانسه	سوئیس	اسپانیا	ترکیه
۸۴۴۶	بلژیک	چین	ژاپن	ایتالیا	آلمان	سوئیس	هند	ترکیه	اتریش	ایالات متحده امریکا
۸۴۴۷	ژاپن	ایتالیا	آلمان	چین تایپه	ایالات متحده امریکا	جمهوری کره	سوئیس	ویتنام	جمهوری چک	ترکیه
۸۴۴۸	چین	آلمان	سوئیس	ایتالیا	فرانسه	سنگاپور	جمهوری چک	هند	ژاپن	ایالات متحده امریکا
۸۴۴۹	آلمان	چین	فرانسه	ایتالیا	ژاپن	ایالات متحده امریکا	پرتغال	اتریش	سنگاپور	جمهوری چک
۸۴۵۱	چین	مکزیک	آلمان	لهستان	جمهوری کره	ایتالیا	ترکیه	ایالات متحده امریکا	جمهوری چک	فرانسه
۸۴۵۲	چین	ویتنام	سنگاپور	ژاپن	چین تایپه	آلمان	ایالات متحده امریکا	هنک	تایلند	ایتالیا

همانطور که در جدول فوق ملاحظه می‌کنید کشورهای چین، آلمان، بلژیک، ژاپن، ایتالیا و امارات متحده امریکا بزرگ‌ترین کشورهای صادرکننده ماشین آلات نساجی به سراسر جهان می‌باشند. کشور ترکیه نیز در زمینه صادرات ماشین آلات رنگرزی و تکمیل جزء کشورهای پیشرو بوده و جز ۱۰ کشور اول صادرکننده می‌باشد و ایران یکی از بازارهای اصلی ماشین آلات این کشور می‌باشد.

ارزش صادرات ماشین آلات نساجی ترکیه بین سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ (هزار دلار آمریکا)

کشور	کد تعرفه	شرح تعرفه	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
ترکیه	۸۴۴۴	ماشین آلات اکستروودینگ، کشش، تکسچرینگ یا برش الیاف مصنوعی	۱،۶۳۷	۲،۱۴۰	۷۵۲	۱،۰۷۲	۲،۳۷۱
	۸۴۴۵	ماشین آلات ریسندگی، دولکنی یا نخ تابنی و سایر ماشین آلات تولید نخ	۳۱،۰۸۹	۴۲،۴۶۴	۳۲،۷۱۲	۴۷،۳۳۵	۴۴،۱۶۵
	۸۴۴۶	ماشین آلات ماشین‌های بافندگی تاری-پودی	۲۱،۰۴۵	۲۵،۸۶۳	۱۶،۹۷۸	۲۱،۷۳۹	۳۲،۶۰۶
	۸۴۴۷	ماشین آلات ماشین‌های بافندگی حلقوی	۱۶،۲۸۸	۱۸،۶۷۹	۱۲،۱۶۶	۱۹،۴۸۱	۲۱،۶۹۶
	۸۴۴۸	ماشین آلات و دستگاه‌های کمکی برای ماشین‌های شماره ۸۴۴۴، ۸۴۴۵، ۸۴۴۶ یا ۸۴۴۷	۳۲،۴۱۷	۳۱،۳۹۳	۳۰،۳۲۵	۵۰،۵۷۷	۶۵،۸۰۷
	۸۴۴۹	ماشین آلات و دستگاه‌های ساخت یا تکمیل نمد و بی بافت‌ها	۱،۱۸۳	۲،۶۶۱	۳،۸۱۷	۶،۶۰۸	۴،۳۵۷
	۸۴۵۱	ماشین آلات و دستگاه‌ها برای شستن، پاک کردن، چلانیدن، خشک کردن، اتو پرس، سفیدگری، رنگرزی، آهارزنی، تکمیل، آغشتن نخ، پارچه‌ها یا کالای آماده	۵۷۶،۱۳۶	۶۴۳،۰۵۵	۶۳۹،۷۴۷	۷۹۱،۵۷۵	۷۴۰،۱۳۰
	۸۴۵۲	ماشین آلات دوخت	۳۳،۲۹۰	۴۳،۰۵۹	۳۳،۹۰۳	۴۳،۰۱۵	۵۲،۴۳۶
	مجموع صادرات ماشین آلات ترکیه		۷۱۴،۰۸۵	۸۰۹،۳۱۴	۷۷۰،۴۰۰	۹۸۱،۴۰۲	۹۶۳،۵۶۸
سهم از صادرات جهانی (%)		۲،۹۵	۳،۷۵	۳،۶۵	۳،۷۴	۳،۷۰	

ارزش صادرات ماشین آلات نساجی ایران بین سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ (هزار دلار آمریکا)

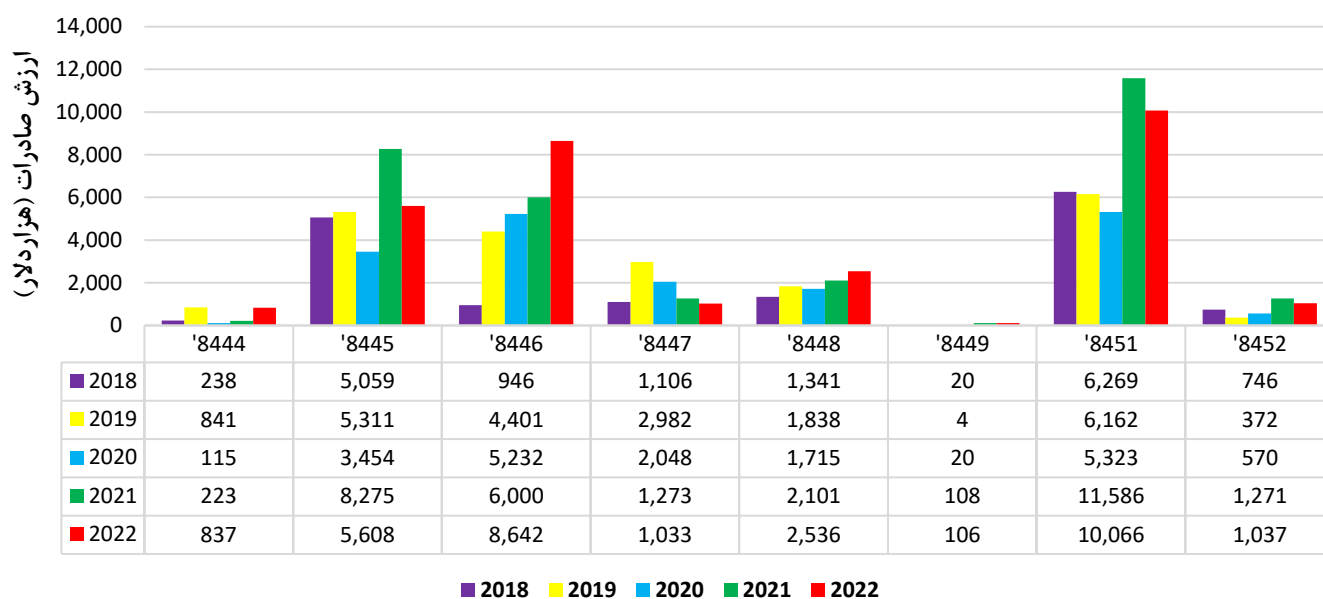
کشور	کد تعرفه	شرح تعرفه	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
ایران	۸۴۴۴	ماشین آلات اکستروودینگ، کشش، تکسچرینگ یا برش الیاف مصنوعی	۹۸	۱۶	۲۹۲	۱۳	
	۸۴۴۵	ماشین آلات ریسندگی، دولاکنی یا نخ تابی و سایر ماشین آلات تولید نخ	۹۸۸	۵۰۳	۲۵۹	۲۹۳	۵۲۰
	۸۴۴۶	ماشین آلات ماشین‌های بافندگی تاری - پودی	۶۸۸	۱۷۰	۱۹۹	۲۶	۱۳
	۸۴۴۷	ماشین آلات ماشین‌های بافندگی حلقوی	۵۹۹	۲۱	۷۱	۲۴۲	
	۸۴۴۸	ماشین آلات و دستگاه‌های کمکی برای ماشین‌های شماره ۸۴۴۴، ۸۴۴۶، ۸۴۴۵، ۸۴۴۷ یا ۸۴۴۷	۲۵۴	۱۷۳	۲۴	۶۴	۹۳
	۸۴۴۹	ماشین آلات و دستگاه‌های ساخت یا تکمیل نمد و بی بافت‌ها	۱۳	-	-	۲۴۱	
	۸۴۵۱	ماشین آلات و دستگاه‌ها برای شستن، پاک کردن، چلانیدن، خشک کردن، اتو پرس، سفیدگری، رنگرزی، آهارزنی، تکمیل، آغشتن نخ، پارچه‌ها یا کالای آماده	۱۰۳۸۶	۱۰۶۷۲	۷۱۷	۷۴۲	۲۶۲
	۸۴۵۲	ماشین آلات دوخت	۱۰۱۰۷	۱۰۱۶۷	۲۰۶۲۷	۱۰۴۷۷	۷۱۳
	مجموع صادرات ماشین آلات ایران			۵،۱۳۳	۳،۷۲۲	۴،۱۸۹	۳،۰۹۸
سهم از صادرات جهانی (%)			۰،۰۲	۰،۰۲	۰،۰۲	۰،۰۱	۰،۰۱

ارزش واردات ماشین آلات نساجی ایران بین سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ (هزار دلار آمریکا)

کشور	کد تعرفه	شرح تعرفه	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
ایران	۸۴۴۴	ماشین آلات اکسترو دینگ، کشش، تکسچرینگ یا برش الیاف مصنوعی	۱۲،۴۱۷	۱۳،۵۵۱	۱۵،۹۵۳	۱۴،۲۹۶	۳۷،۳۶۲
	۸۴۴۵	ماشین آلات ریسندگی، دولاکنی یا نخ تابنی و سایر ماشین آلات تولید نخ	۱۱۰،۷۱۳	۶۶،۱۷۴	۷۵،۶۳۷	۸۶،۶۴۷	۷۲،۶۰۶
	۸۴۴۶	ماشین آلات ماشین‌های بافندگی تار-پودی	۶۸،۶۸۱	۴۲،۶۵۱	۵۵،۱۷۳	۱۱۳،۱۹۴	۱۵۲،۶۴۶
	۸۴۴۷	ماشین آلات ماشین‌های بافندگی حلقوی	۱۵،۸۲۸	۲۳،۴۸۲	۲۱،۲۴۴	۲۹،۸۳۳	۳۱،۱۴۹
	۸۴۴۸	ماشین آلات و دستگاه‌های کمکی برای ماشین‌های شماره ۸۴۴۴، ۸۴۴۵، ۸۴۴۶ یا ۸۴۴۷	۲۸،۶۴۶	۲۲،۳۱۱	۳۸،۷۲۸	۲۶،۹۰۱	۲۸،۵۹۹
	۸۴۴۹	ماشین آلات و دستگاه‌های ساخت یا تکمیل نمد و بی بافت‌ها	۴،۷۸۷	۲۰،۵۵۱	۱۱،۳۴۱	۸،۳۳۵	۶،۰۹۸
	۸۴۵۱	ماشین آلات و دستگاه‌ها برای شستن، پاک کردن، چلانیدن، خشک کردن، اتو پرس، سفیدگری، رنگرزی، آهارزنی، تکمیل، آغشتن نخ، پارچه‌ها یا کالای آماده	۲۴،۶۰۵	۳۳،۱۱۰	۲۲،۶۲۳	۱۶،۶۰۳	۴۵،۱۳۹
	۸۴۵۲	ماشین آلات دوخت	۳،۵۳۶	۱۹،۳۳۴	۲۹،۸۱۸	۳۲،۰۸۰	۶۷،۹۱۹

همانطور که پیشتر نیز اشاره شد؛ قوی‌ترین بخش صادرات ماشین آلات نساجی ترکیه در حوزه ماشین‌آلات آماده سازی، رنگرزی و تکمیل مقدماتی و نهایی منسوجات می‌باشد؛ که این امر در مورد صادرات ماشین‌آلات نساجی ترکیه به ایران نیز صحت دارد. با توجه به نمودار ذیل که برای صادرات کد تعرفه‌های ۸۴۴۴، ۸۴۴۵، ۸۴۴۶، ۸۴۴۸، ۸۴۴۷، ۸۴۵۱ و ۸۴۴۹ طی سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ از داده‌های تجارت جهانی ITC استخراج شده است؛ بیشترین ارزش صادراتی از صادرات کد تعرفه‌های ۸۴۵۱ (ماشین آلات رنگرزی و تکمیل) و ۸۴۴۶ (ماشین آلات بافندگی تار-پودی) به ایران حاصل شده است.

مقایسه ارزش صادرات ماشین آلات نساجی ترکیه به ایران به تفکیک کد تعرفه در سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲

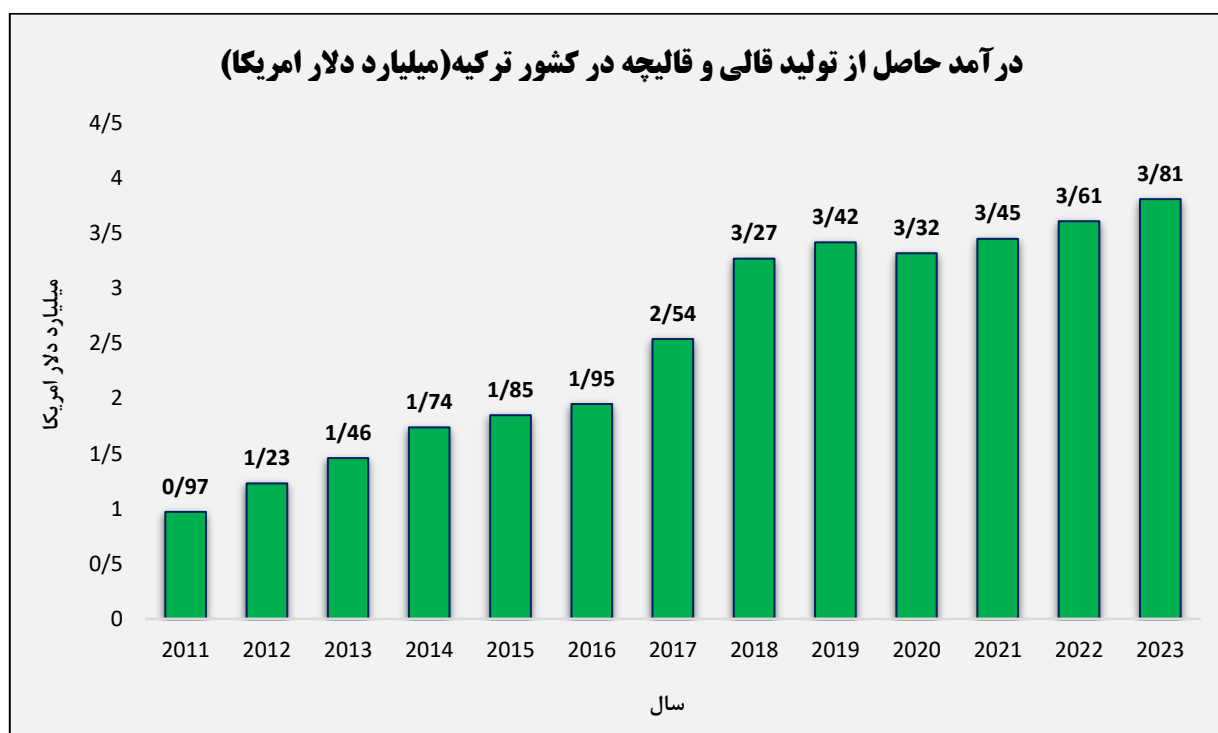

فرش ماشینی

قالی بافی یکی از قدیمی‌ترین صنایعی است که بشر در آن اشتغال داشته و هنری سنتی است که قدمت آن به پیش از اسلام می‌رسد. ترکیه صادرکننده عمده فرش ماشینی در سراسر جهان است. مورخان معتقدند که اولین پایگاه صنعت فرش دستی آسیای میانه و آناتولی است؛ زیرا قبایل ساکن در آنجا با مهارت بسیار بالا فرش می‌بافتند تا در چادرها برای پوشاندن دیوارها و کف استفاده شود و سپس تبدیل به یک صنعت برای تجارت و درآمدزایی شد.

در حال حاضر کشور ترکیه با تولید ۳۴۳ میلیون متر مربع و صادرات حدود ۳ میلیارد دلار در رتبه اول صادرات جهانی فرش ماشینی قرار دارد.

وب سایت اطلاعاتی استاتیسستا (www.statista.com)

تجارت فرش ماشینی ترکیه در سال‌های اخیر رشد قابل توجهی داشته است. فرش ترکیه به عنوان یکی از مرغوب‌ترین و مجلل‌ترین فرش‌های جهان شناخته می‌شود که با استفاده از مواد اولیه پشمی، پنبه‌ای یا ابریشم طبیعی و صنعتی و با ابعاد متنوع بافته می‌شود. طبق پیش‌بینی‌های آماری سایت اطلاعاتی استاتیسستا درآمد حاصل از فروش قالی و قالیچه ترکیه در سال ۲۰۲۳ به حدود ۳/۸ میلیارد دلار می‌رسد.

اصلی‌ترین تولیدکنندگان فرش ماشینی ترکیه عبارتند از:

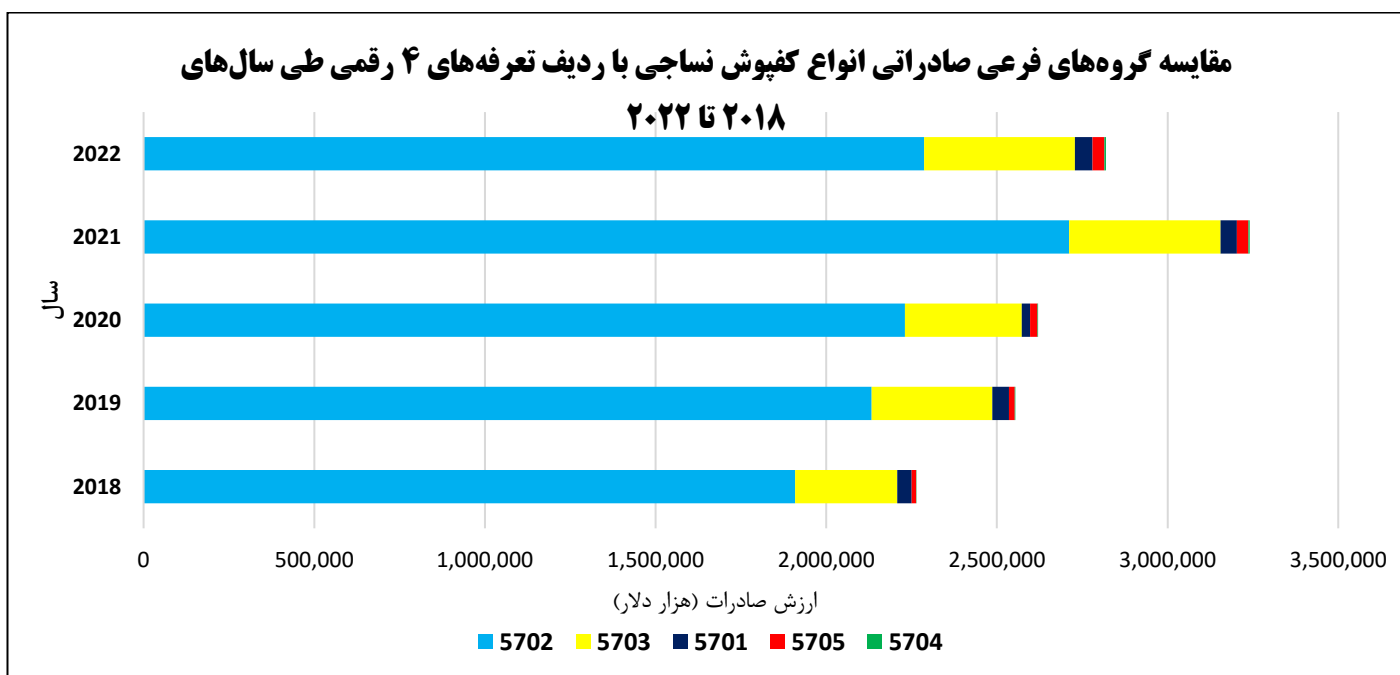
- مرینوس هالی سان
- دینارسو
- فرش میلان
- فرش کاپلان کاردشلر
- فرش بزرگ

فرش‌های ترکیه از نظر رنگ، طرح، بافت و تکنیک ویژگی‌های خاصی دارند که معمولاً با طلا و خطوط تزئین شده، دارای رنگ‌های روشن و تزئینات اسلیمی است که گاهی با حروف عثمانی تزئین می‌شوند. اخیراً فرش‌های ترکیه وارد بازارهای اروپایی و عربی شده و با کیفیت فرش‌های ایرانی که به دوام و استحکام معروف هستند؛ رقابت می‌کنند. **ایران بزرگترین رقیب ترکیه در صنعت فرش ماشینی است و سابقه درخشانی در تولید فرش دارد.**

فرش‌های ایرانی نیز یکی از معروف‌ترین فرش‌های بازار جهانی هستند. مهم‌ترین تفاوت فرش‌های ماشینی ترکیه‌ای و ایرانی در طراحی آن‌هاست. فرش‌های ایرانی طرح‌های شیک و ساده‌ای دارند و اکثر آن‌ها به صورت تک رنگ با گل‌های برجسته هستند. در حالیکه در فرش‌های ترکیه از الگوهای خاص و مفصل مانند نقوش عربی و لوتوس با جوانه و برگ استفاده می‌شود. یکی از تفاوت‌های دیگر فرش ایرانی و ترکی را می‌توان در تعداد رنگ‌های استفاده شده دانست. تعداد رنگ‌های استفاده شده در فرش‌های ماشینی ایرانی بسیار بیشتر از فرش‌های ترکیه است. رنگ زمینه فرش‌های ترکیه اغلب کرم، سفید شیری و نسکافه‌ای است. فرش‌های ایرانی دارای طرح و بافتی هستند که با سلیقه مشتریان جهانی مطابقت دارد و مصرف‌کنندگان را از محصولات مختلف راضی نگه می‌دارد. فرش‌های ایرانی یکی از پرطرفدارترین انواع فرش ماشینی است که در بازار جهانی موقعیت مطلوبی پیدا کرده است. لازم به ذکر است که قیمت فرش‌های ایرانی بسیار کمتر از فرش‌های تولید شده در ترکیه است.

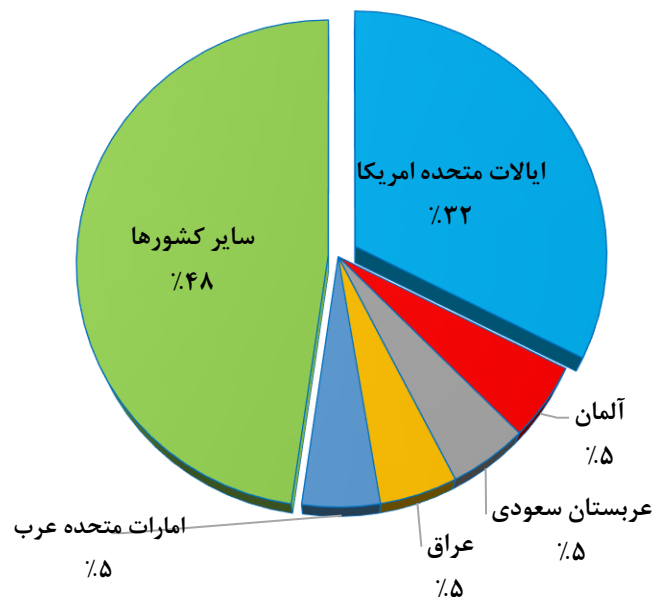
امروزه جمعیت بیشتری به نفع پایداری محیط زیست، کاهش انتشار کربن و افزایش آگاهی در مورد تغییرات آب و هوا صحبت می‌کنند. این‌ها عوامل اصلی در تغییر شکل بازار فرش و قالی ترکیه هستند. فعالان مطرح صنعت به طور فزاینده‌ای به تولید فرش‌های سازگار با محیط زیست و پایدار جهت کاهش پیامدهای منفی زیست محیطی خود روی آورده‌اند.

ترکیه بیش از ۶۵ درصد از تولید فرش ماشینی جهان را به خود اختصاص داده است که بیش از ۶۰ درصد این تولیدات در استان جنوبی غازیانتپ ترکیه تولید می‌شود. این کشور با افزایش صادرات و فروش انواع فرش ماشینی دستباف، ماشینی و تافتینگ در صدد پیشی گرفتن از چین به عنوان صادرکننده پیشرو است. ارزش کل صادرات فرش ترکیه در سال ۲۰۲۲، ۲/۸ میلیارد دلار بوده است. همانطور که پیش از این اشاره شد؛ حوزه تولیدات فرش ترکیه بخش اعظمی از صادرات نساجی و پوشاک این کشور را به خود اختصاص داده است. صادرات انواع کفپوش دستباف و ماشینی ترکیه ۱/۱۱ درصد از صادرات کلیه اقلام ترکیه در سال ۲۰۲۲ را به خود اختصاص داده است. همانطور که در نمودار ذیل مشاهده می‌شود؛ به ترتیب صادرات ردیف تعرفه‌های ۵۷۰۳ و ۵۷۰۲ مربوط به موکت-های تافتینگ و نمدی و فرش ماشینی بیشترین میزان صادرات را طی سال‌های اخیر به ثبت رسانده‌اند. با توجه به نمودار دایره‌ای سهم کشورهای مختلف از بازار صادراتی فرش ماشینی ترکیه، بازار اصلی این محصول در سال ۲۰۲۲ ایالات متحده آمریکا با سهم ۳۲ درصدی می‌باشد.

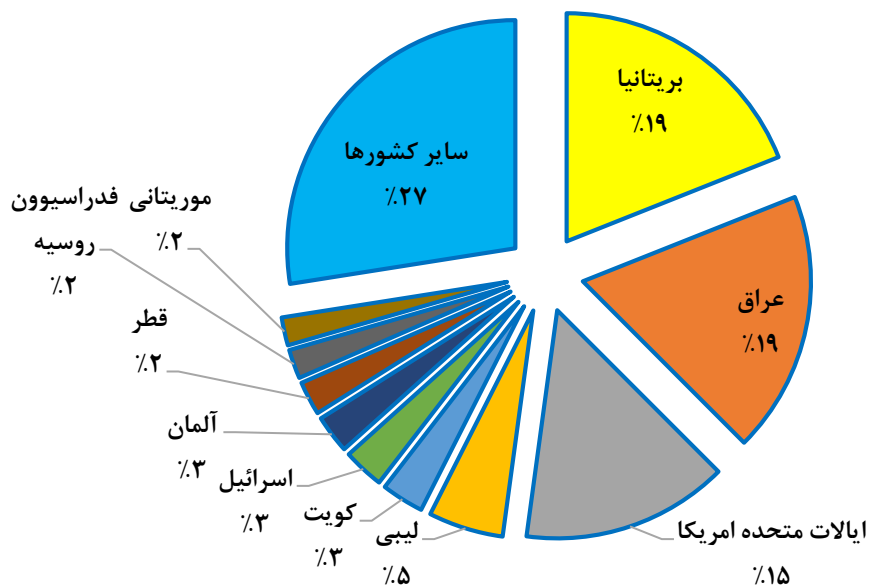

منبع: سایت تجارت جهانی ITC

بازارهای اصلی فرش ماشینی ترکیه تحت کد تعرفه چهار رقمی ۵۷۰۲ در سال ۲۰۲۲

بازارهای اصلی کفپوش‌های نساجی ترکیه از جمله موکت و چمن مصنوعی تحت کد تعرفه چهار رقمی ۵۷۰۳ در سال ۲۰۲۲

طبق آمار سایت تجارت جهانی در سال ۲۰۲۲، ترکیه همچنین در زمینه تولید موکت‌های تافتینگ و چمن مصنوعی بازار خوبی در کشورهای بریتانیا، عراق و ایالات متحده دارد.

واردات انواع کفپوش به ترکیه

واردات انواع کفپوش دستباف و ماشینی به کشور ترکیه جزئی بوده و در سال ۲۰۲۲ میزان ۷۵/۸ میلیون دلار از کشورهای هلند، چین، هند، بلژیک و سایر کشورها واردات صورت گرفته است. بیشترین میزان واردات نیز مربوط به کد تعرفه چهار رقمی ۵۷۰۳ (حدود ۷۰٪) مربوط به موکت‌های تافتینگ و چمن مصنوعی و ... بوده است.

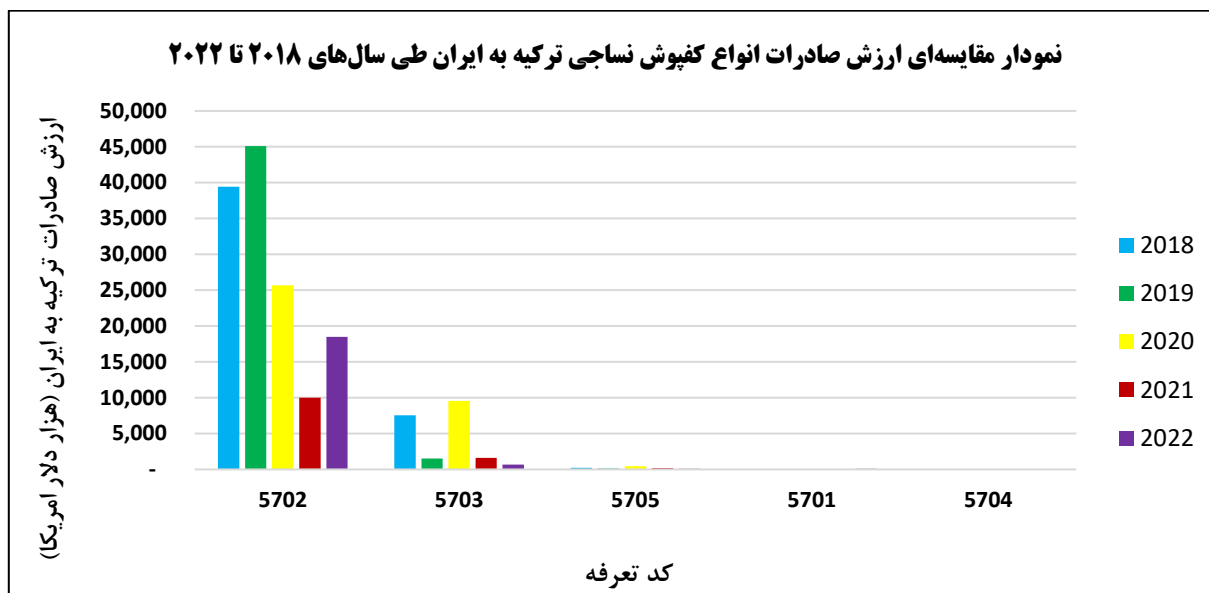
مراودات انواع کفپوش بین ایران و ترکیه

صنعت فرش و کفپوش‌های نساجی در ایران جایگاه خاصی در تولیدات صنایع نساجی و پوشاک داشته و با ارزش بیش از ۲۵۰ میلیون دلار صادرات، حدود یک سوم از ارزش کل صادرات صنایع نساجی و پوشاک کشور را به خود اختصاص داده است.

در جدول ذیل آمار صادرات انواع کفپوش نساجی با کد تعرفه‌های ۴ رقمی ۵۷۰۱ تا ۵۷۰۵ طی سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ استخراج شده از وبسایت تجارت جهانی ITC نشان داده شده است. بیشترین اقلام کفپوش مبادله شده بین ایران و ترکیه، ردیف تعرفه‌های ۵۷۰۲ و ۵۷۰۳ می‌باشد. همانطور که ملاحظه می‌شود؛ میزان صادرات فرش ماشینی ترکیه به ایران (کد تعرفه ۵۷۰۲) حدوداً ۹ برابر بیشتر از صادرات انجام شده از سوی ایران به ترکیه است. بیشترین کفپوش‌های نساجی صادر شده به ترکیه از جانب ایران، از نوع فرش‌های ماشینی با کد تعرفه ۵۷۰۲ و با ارزش ۲/۳ میلیون دلار در سال ۲۰۲۲ بوده‌اند.

صادرات کفپوش‌های نساجی ترکیه به ایران (هزار دلار امریکا)					
سال					کد تعرفه
۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸	
۸۹	۲۱	۶۷	۲۸	۴۷	۵۷۰۱
۱۸.۴۷۵	۹.۹۸۳	۲۵.۶۷۳	۴۵.۱۰۴	۳۹.۴۴۵	۵۷۰۲
۶۵۱	۱.۶۰۷	۹.۵۷۱	۱.۵۴۱	۷.۵۴۵	۵۷۰۳
۴۲	۱۶	۲۶	۹	۳۱	۵۷۰۴
۱۰۴	۱۶۱	۴۳۲	۱۲۶	۲۱۰	۵۷۰۵

صادرات کفپوش‌های نساجی ایران به ترکیه (هزار دلار امریکا)					
سال					کد تعرفه
۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸	
۳۸۱	۱۲۵	۱۶۷	۵۰۸	۹۳۹	۵۷۰۱
۲.۳۲۶	۱.۸۳۲	۷۸۰	۱.۳۶۵	۲.۰۲۹	۵۷۰۲
۰	۰	۰	۰	۰	۵۷۰۳
۱۵	۰	۲۰	۷۵	۱۴	۵۷۰۴
۰	۰	۱۴	۳۵	۰	۵۷۰۵

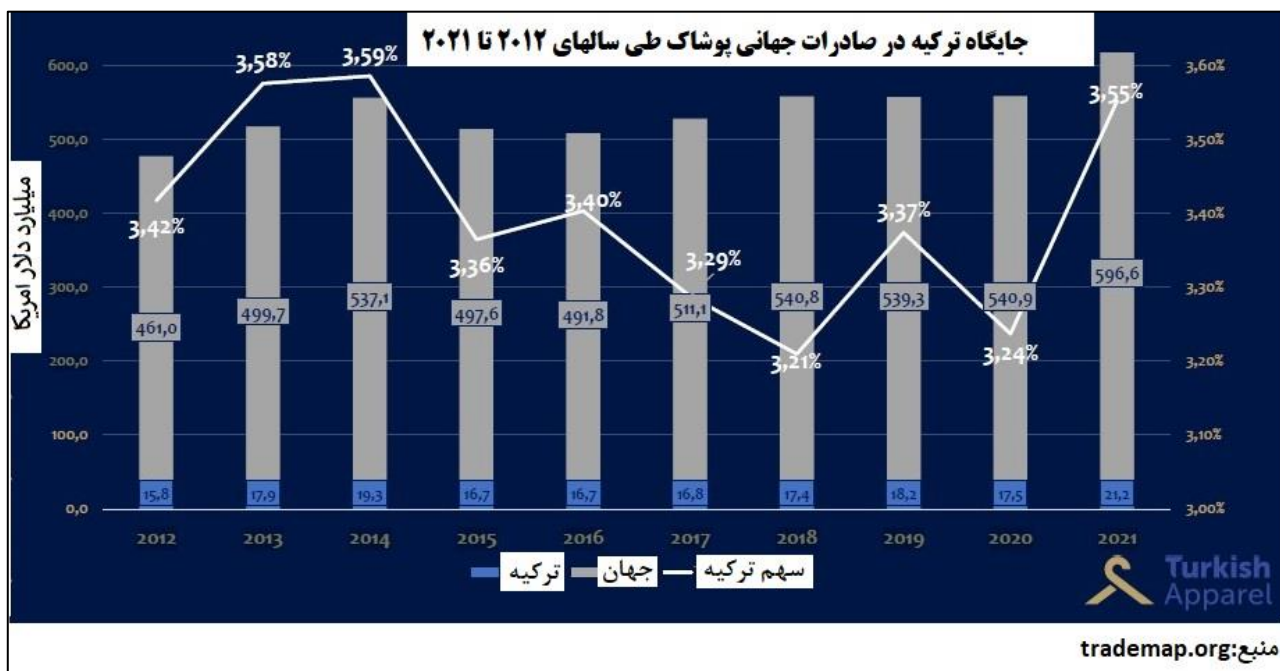
مروری بر وضعیت حوزه پوشاک ترکیه

ترکیه یکی از بازیگران اصلی صنعت جهانی پوشاک است. صنعت پوشاک ترکیه با سهم ۳/۷٪ (در سال ۲۰۲۲) ششمین تأمین کننده بزرگ جهان و سومین تأمین کننده بزرگ اتحادیه اروپا است. ترکیه دارای سهم ۴/۱ درصدی در صادرات پوشاک کشفاف^{۱۰} جهان می‌باشد و در بین کشورهای صادرکننده پوشاک رتبه ششم را به خود اختصاص داده است. ترکیه با سهم ۳/۳ درصدی در رتبه هفتم صادرکنندگان پوشاک تار-پودی^{۱۱} در جهان قرار دارد.

در ۴۱ سال اخیر از ۱۹۸۰ تا ۲۰۲۱، تولید و صادرات این صنعت از کالاهای با ارزش افزوده کم به اقلام تولیدی با ارزش افزوده بالا و کالاهای شیک و مطابق مد روز تغییر کرد. با دراختیار داشتن نیروی انسانی واجد شرایط و تحصیلکرده، ظرفیت طراحی، انباشت دانش، سرمایه گذاری در فناوری، ظرفیت تولید پویا و انعطاف پذیر، صنایع فرعی پیشرفته در بخش پوشاک، اهمیت دادن به موضوع جدید کیفیت و مسائل زیست محیطی، صنعت نساجی و پوشاک ترکیه با قابلیت رعایت استانداردهای بالا نقش بسزایی در تجارت جهانی داشته و می‌تواند از نظر کیفیت بالا و ارائه محصولات متنوع در بازارهای بین المللی رقابت کند [۹].

^{۱۰} knitted clothing

^{۱۱} woven clothing

استانبول: خانه مد

استانبول به طراحان، مد و مراکز خرید خود افتخار می‌کند چراکه که سلیقه‌های خاص غربی- شرقی و سنتی- مدرن را پوشش می‌دهند. استانبول اخیراً به دلیل سرمایه‌گذاری‌های خارجی و داخلی به یک مرکز خرید و خانه مد پیشرو تبدیل شده است. بزرگ‌ترین مراکز خرید جهان در استانبول افتتاح می‌شوند. بسیاری از گردشگران استانبول را برای خرید به برنامه سفر خود اضافه کرده‌اند.

استانبول به عنوان یک مرکز جهانی تأمین منابع برای آسیا و اروپا، تعدادی از دفاتر خرید بین المللی، واحدهای تجاری، غالب خرده فروشان و فروشگاه‌های بزرگ را به خود جذب می‌کند. هفته مد استانبول دو بار در سال برگزار می‌شود تا طراحان و برندهای ترک، در تریبون‌های ملی و بین المللی که در آن‌ها آخرین کلکسیون‌های خود را ارائه می‌دهند، معرفی شوند.

از آنجاییکه استانبول در حال تبدیل شدن به مرکز خرید و خانه مد می‌باشد؛ اکثر شرکت‌ها تأسیسات تولید خود را به ایالت‌های داخلی منتقل کرده‌اند. از میر، بوسا، آنکارا، دنیزلی، غازیانتپ، کایسری، تکیرداغ، آدیامان، قهرمان مرعش و آدانا اکنون شهرهای بزرگ تولید پارچه و لباس هستند [۹].

صادرات پوشاک ترکیه

صادرات پوشاک ترکیه حتی پس از لغو سیستم جهانی سهمیه بندی نساجی در پایان سال ۲۰۰۴، همانطور که در توافقنامه سازمان تجارت جهانی در مورد منسوجات و پوشاک (ATC)^{۱۲} توافق شده بود، به رشد خود ادامه داده است. این حوزه همچنان به حفظ و ارتقای رقابت‌پذیری خود ادامه می‌دهد. در سال ۲۰۲۱ ارزش کل صادرات پوشاک ۱۸/۳ میلیارد دلار بود. تقریباً ۸۰ درصد پوشاک صادراتی البسه پنبه‌ای بود. پوشاک تهیه شده از پارچه‌های کشفاف و متفرعات آن با ارزش صادراتی معادل ۱۰/۷۸ میلیارد دلار، دارای سهم ۵۸/۹۳ درصدی و صادرات البسه تهیه شده از پارچه‌های تار پودی به ارزش ۷/۵۱ میلیارد دلار دارای سهم ۴۱/۰۷ درصدی از کل صادرات پوشاک ترکیه در سال ۲۰۲۱ بوده‌اند. تیشرت و پلیور (با ردیف تعرفه‌های ۶۱۰۹ و ۶۱۱۰) با ارزش صادرات ۲/۷ و ۲/۶ میلیارد دلار، مهم‌ترین محصولات صادراتی در حوزه پوشاک کشفاف ترک در این سال بوده‌اند. علاوه بر این، حوزه جوراب‌بافی کشور ترکیه به عنوان دومین تولید کننده بزرگ جوراب در جهان، دارای صادراتی بالغ بر ۱/۳ میلیارد دلار بود. البسه سرهمی، ست پیراهن و شلوار، بلوز و دامن، ژاکت ورزشی زنانه یا دخترانه (با ردیف تعرفه ۶۲۰۴) مهم‌ترین محصولات صادراتی در بخش پوشاک تار پودی بودند. اتحادیه اروپا مهم‌ترین بازار صادراتی البسه ترکیه بحساب می‌آید؛ در ادامه گزارش، جداول و نمودارهای مقایسه‌ای صادرات بخش پوشاک ترکیه طی سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۲ و کشورهای مقصد صادراتی پوشاک ترکیه نشان داده شده است. در سال ۲۰۲۱، ترکیه ۱۱/۸۴ میلیارد دلار پوشاک به اتحادیه اروپا صادر کرد که معادل ۷۰/۵ درصد از کل صادرات پوشاک ترکیه در آن سال بود. در میان اعضای اتحادیه اروپا آلمان، اسپانیا، بریتانیا و هلند بازارهای اصلی پوشاک ترک بودند. صادرات پوشاک به این کشورها ۷/۷۷ میلیارد دلار بود که این میزان بیش از نیمی از صادرات پوشاک ترکیه به اتحادیه اروپا را تشکیل می‌داد. ترکیه با ارائه محصولات مد محور و با کیفیت خود سهم خود را در بازارهای اصلی به ویژه در بازار اروپا که ملزم به رعایت استانداردهای بالا و پیچیدگی‌های نیازهای مشتریان است؛ ارتقا داده است. در سال ۲۰۲۱، شرکت‌های ترکیه‌ای به ۲۰۰ کشور جهان صادرات داشته‌اند [۹].

^{۱۲} World Trade Organization Agreement on Textiles and Clothing (ATC)

صادرات پوشاک کشفاف یا قلاب باف ترکیه به تفکیک کد تعرفه طی سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۲ (هزار دلار)

کد تعرفه	شرح تعرفه	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۶۱۰۱	پالتو و نیم پالتو، ردا، شنل، بادگیر، ژاکت و ... مردانه یا پسرانه، کشفاف یا قلاب‌باف	۳۴.۶۹۳	۲۴۳۷۴	۴۳.۱۳۴	۷۲.۳۳۲
۶۱۰۲	پالتو و نیم پالتو، ردا، شنل، بادگیر، ژاکت و ... زنانه یا دخترانه، کشفاف یا قلاب‌باف	۲۰.۴۰۵	۲۲۰۸۶	۲۸.۹۸۹	۳۲.۰۸۱
۶۱۰۳	کت و شلوار مردانه یا پسرانه، ست ژاکت و شلوار، ست کت و شلوار بند دار و ... کشفاف یا قلاب‌باف	۴۲۷.۷۴۷	۳۷۶.۰۷۴	۶۲۹.۲۰۴	۷۴۰.۷۴۴
۶۱۰۴	ست پیراهن و شلوار، بلوز و دامن، ژاکت ورزشی زنانه یا دخترانه	۱.۲۶۰.۱۳۰	۱.۱۲۶.۷۹۱	۱.۵۱۵.۰۰۱	۱.۴۰۳.۴۵۳
۶۱۰۵	پیراهن مردانه یا پسرانه کشفاف یا قلاب باف	۲۳۱.۴۲۵	۱۶۹.۲۷۵	۲۲۰.۷۶۴	۳۶۱.۰۶۶
۶۱۰۶	بلوز و پیراهن زنانه یا دخترانه و بلوز شمیزه، کشفاف یا قلاب باف (به استثنای تی شرت)	۴۳۸.۷۱۳	۳۳۸.۹۹۵	۳۹۸.۶۴۹	۳۶۸.۵۲۱
۶۱۰۷	لباس زیر و راحتی مردانه یا پسرانه کشفاف یا قلاب باف	۱۲۶.۲۸۹	۱۳۹.۷۶۵	۱۸۹.۷۰۲	۲۱۴.۷۲۴
۶۱۰۸	لباس زیر و راحتی زنانه یا دخترانه کشفاف یا قلاب باف	۲۶۶.۰۷۸	۲۸۰.۰۱۳	۳۵۷.۷۳۸	۳۰۲.۴۱۷
۶۱۰۹	تی‌شرت، زیرپوش چسبان کشفاف یا قلاب باف	۲.۷۷۲.۵۰۶	۲.۳۰۲.۱۳۳	۲.۷۰۱.۸۸۳	۲.۷۵۹.۵۵۲
۶۱۱۰	پیراهن یقه اسکی، پلور، جلیقه و همانند آن کشفاف یا قلاب باف	۱۹۸۷.۶۷۴	۱.۹۸۸.۴۴۷	۲.۶۰۹.۲۸۳	۲.۶۶۱.۸۸۹
۶۱۱۱	لباس و متفرعات لباس نوزادان، کشفاف یا قلاب باف	۲۰۴.۳۷۰	۲۱۵.۸۰۳	۲۸۴.۱۵۸	۲۷۸.۳۱۸
۶۱۱۲	ست گرمکن ورزشی، ست لباس اسکی و شنا، کشفاف یا قلاب باف	۱۳۱.۲۷۴	۱۵۸.۴۲۷	۲۳۴.۲۸۶	۲۰۱.۴۱۹
۶۱۱۳	لباس‌های دوخته و مهیا از پارچه‌های کشفاف یا قلاب باف	۱.۳۹۲	۳.۴۶۹	۳.۹۸۹	۵.۶۵۵
۶۱۱۴	سایر البسه کشفاف یا قلاب باف	۱۲۱.۵۶۸	۱۱۸.۸۳۳	۱۵۱.۸۵۶	۲۰۸.۰۹۴
۶۱۱۵	جوراب شلواری، انواع جوراب زنانه و ... کشفاف یا قلاب باف	۱.۰۹۷.۵۱۷	۱.۰۴۸.۲۹۳	۱.۳۱۲.۰۸۴	۱.۳۳۵.۱۲۶
۶۱۱۶	دستکش یا نیم دستکش کشفاف یا قلاب باف	۴.۳۹۱	۵.۴۸۳	۶.۹۷۵	۷.۴۰۴
۶۱۱۷	سایر متفرعات لباس دوخته، کشفاف یا قلاب باف	۷۳.۹۹۷	۶۶.۵۵۱	۹۳.۶۳۹	۵۸.۶۷۷
	مجموع	۹.۲۰۰.۱۶۹	۸.۳۸۴.۸۱۳	۱۰.۷۸۱.۳۳۴	۱۱.۰۱۱.۴۷۲

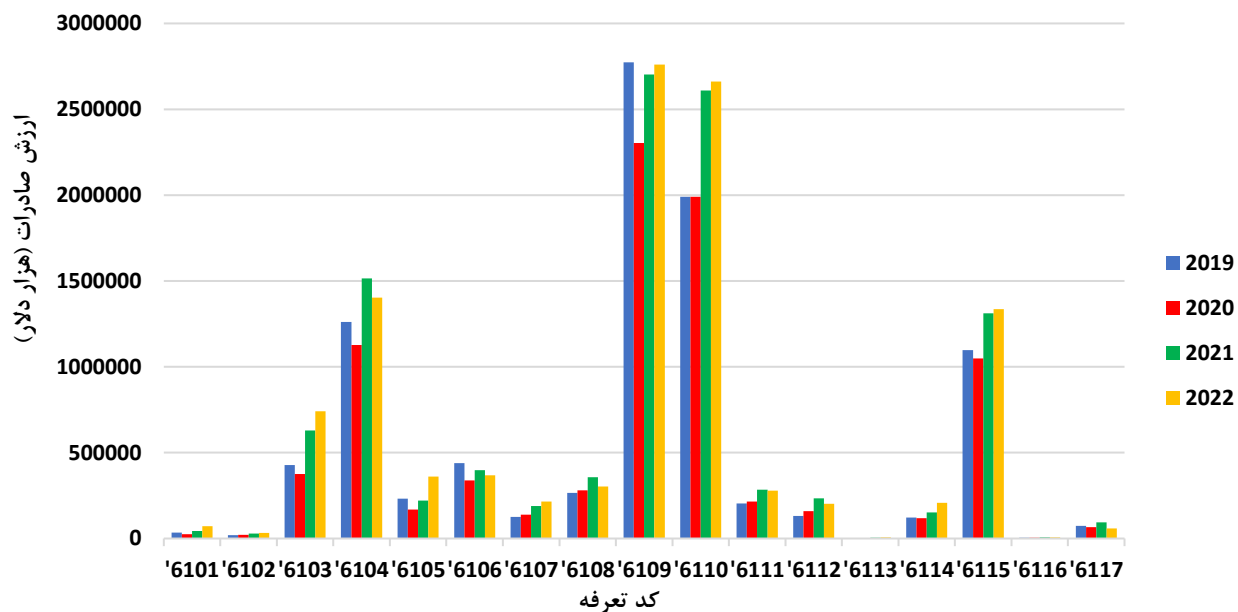
منبع: وزارت بازرگانی ترکیه و سازمان تجارت جهانی

صادرات پوشاک تاروی پودی ترکیه به تفکیک کد تعرفه طی سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۲ (هزار دلار)

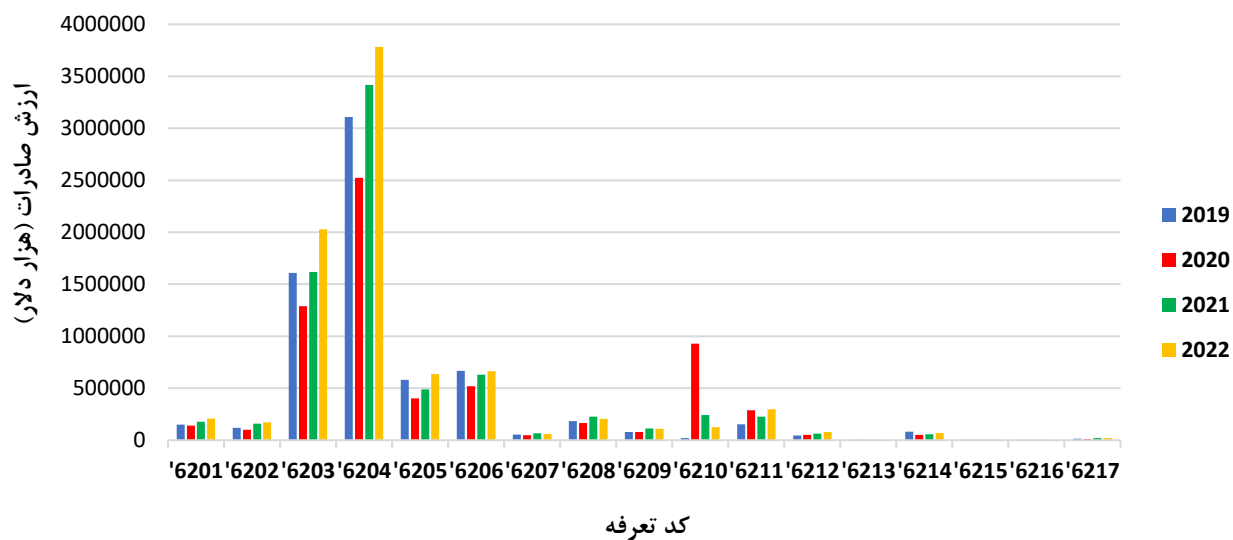
کد تعرفه	شرح تعرفه	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۶۲۰۱	پالتو و نیم پالتو، ردا، شنل، بادگیر، ژاکت و ... مردانه یا پسرانه، غیر کشباف یا قلاب‌باف	۱۴۸۸۹۵	۱۳۹۱۹۴	۱۷۸۸۸۷	۲۰۷۹۶۱
۶۲۰۲	پالتو و نیم پالتو، ردا، شنل، بادگیر، ژاکت و ... زنانه یا دخترانه، غیر کشباف یا قلاب‌باف	۱۲۰۱۹۴	۱۰۰۵۵۷	۱۵۹۹۹۱	۱۷۰۲۳۰
۶۲۰۳	لباس به صورت دست، ست ژاکت و شلوار، ست کت و شلوار بند دار و ... غیر کشباف یا قلاب‌باف	۱۶۱۰۶۰۸	۱۲۹۰۰۹۳	۱۶۱۸۹۷۵	۲۰۲۸۵۰۰
۶۲۰۴	لباس بصورت دست، ست پیراهن و شلوار، بلوز و دامن، ژاکت ورزشی زنانه یا دخترانه	۳۱۰۹۹۸۵	۲۵۲۳۶۷۰	۳۴۱۶۱۷۲	۳۷۸۱۵۰۱
۶۲۰۵	پیراهن مردانه یا پسرانه	۵۸۰۳۰۷	۴۰۳۰۰۴	۴۸۹۹۶۵	۶۳۴۹۵۷
۶۲۰۶	بلوز و پیراهن زنانه یا دخترانه و بلوز شمیسیه، (به استثنای تی شرت)	۶۶۷۲۲۳	۵۱۸۱۷۶	۶۳۰۶۵۹	۶۶۳۰۷۹
۶۲۰۷	لباس زیر و راحتی مردانه یا پسرانه	۵۴۰۱۳	۴۹۴۲۲	۶۶۸۹۰	۶۱۵۰۶
۶۲۰۸	لباس زیر و راحتی زنانه یا دخترانه	۱۸۲۳۰۰	۱۶۴۸۷۶	۲۲۵۱۸۳	۲۰۵۴۶۵
۶۲۰۹	لباس و متفرعات لباس برای نوزادان	۷۹۳۳۱	۷۷۴۴۷	۱۱۲۸۱۵	۱۱۰۶۸۱
۶۲۱۰	لباس دوخته و مهیا از پارچه های مشمول شماره-های ۵۹۰۲، ۵۶۰۳، ۵۹۰۳، ۵۹۰۶ یا ۵۹۰۷	۲۰۰۸۷	۹۲۸۷۹۱	۲۴۱۷۲۱	۱۲۴۷۹۸
۶۲۱۱	لباس‌های ورزشی، لباس‌های اسکی، لباس شنا و سایر لباس‌ها، (به استثنای بافتنی یا قلاب بافی)	۱۵۱۸۱۳	۲۸۷۹۴۹	۲۲۵۲۵۶	۲۹۸۸۳۰
۶۲۱۲		۴۶۱۷۲	۴۹۹۱۶	۶۲۹۸۰	۷۹۳۶۳
۶۲۱۳	دستمال و دستمال تزئینی	۹۵۴	۱۲۳۶	۱۴۴۵	۱۴۷۲
۶۲۱۴	شال، اشراف، دستمال گردن، روسری، مقنعه، چادر و روبنده	۸۱۳۴۴	۵۱۸۴۱	۵۸۵۳۷	۶۸۲۸۶
۶۲۱۵	کراوات، پاپیون و دستمال گردن کراواتی	۴۳۳۵	۲۳۲۸	۳۷۶۱	۴۷۹۱
۶۲۱۶	دستکش یا نیم دستکش	۱۴۰۵	۱۲۹۹	۲۵۹۵	۲۳۲۲
۶۲۱۷	سایر متفرعات لباس دوخته و مهیا	۱۵۰۳۴	۱۰۷۸۶	۱۹۵۶۹	۲۱۱۵۸
	مجموع	۶۸۷۴۰۰۰	۶۶۰۰۵۸۵	۷۵۱۵۵۰۱	۸۴۶۴۹۰۰

منبع: وزارت بازرگانی ترکیه و سازمان تجارت جهانی

ارزش صادرات ردیف تعرفه‌های فصل ۶۱ ترکیه در سالهای ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۲

ارزش صادرات ردیف تعرفه‌های فصل ۶۲ ترکیه در سالهای ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۲

صادرات پوشاک ترکیه به تفکیک کشورهای مقصد صادراتی بر حسب دلار آمریکا (سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱)

کشور	۲۰۲۰	۲۰۲۱
آلمان	۲,۶۹۳,۸۶۲	۳,۰۸۳,۶۱۰
اسپانیا	۲,۰۰۷,۳۶۵	۲,۶۹۰,۶۶۵
بریتانیا	۱,۷۶۶,۹۱۵	۱,۹۹۱,۱۵۷
هلند	۱,۱۴۸,۲۵۰	۱,۴۲۹,۱۷۲
فرانسه	۶۷۰,۸۳۲	۸۷۶,۷۳۴
ایالات متحده	۵۴۷,۹۴۳	۶۹۰,۵۹۰
ایتالیا	۴۸۶,۹۴۵	۵۸۰,۰۴۴
عراق	۴۹۱,۹۵۱	۵۱۱,۳۱۵
اسرائیل	۳۱۶,۴۸۹	۴۶۴,۰۵۱
دانمارک	۳۸۰,۲۵۷	۴۴۰,۵۹۶
لهستان	۲۸۳,۵۶۳	۳۶۳,۲۴۸
بلژیک	۲۴۴,۷۱۹	۳۳۱,۴۱۸
قزاقستان	۲۰۷,۱۰۴	۳۱۴,۶۴۶
روسیه	۲۱۳,۸۸۰	۲۷۳,۹۳۴
سوئد	۲۲۰,۷۴۶	۲۵۹,۷۷۶
رومانی	۱۷۸,۴۰۵	۲۲۵,۷۲۱
لیبی	۱۳۹,۱۸۸	۲۰۹,۶۰۰
چک	۱۰۰,۵۴۶	۲۰۴,۱۱۵
اوکراین	۱۵۰,۴۶۷	۲۰۲,۹۱۰
صربستان	۱۲۴,۸۶۴	۱۷۶,۱۸۱
سایر کشورها	۲,۶۱۴,۰۱۴	۲,۹۸۰,۰۸۸

منبع: وزارت بازرگانی ترکیه، ۲۰۲۲

صادرات پوشاک ایران

در سال ۲۰۲۲ مجموع ۲۷ میلیون دلار پوشاک کشفاف یا قلاب‌باف از ایران به کشورهای دیگر صادر شده است. عمده این پوشاک صادراتی از نوع کت و شلوار و البسه ست مردانه با سهم ۴۶ درصدی بوده که عمدتاً نیز به کشورهای افغانستان، جمهوری آذربایجان و ترکمنستان صادر شده است.

صادرات پوشاک کشفاف یا قلاب‌باف ایران به تفکیک کد تعرفه‌های زیر مجموعه فصل ۶۱ طی سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۲ (هزار دلار)

کد تعرفه	شرح تعرفه	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۶۱۰۱	پالتو و نیم پالتو، ردا، شنل، بادگیر، ژاکت و ... مردانه یا پسرانه، کشفاف یا قلاب‌باف	۸۸	۵۳۶	۴۸	۱۹
۶۱۰۲	پالتو و نیم پالتو، ردا، شنل، بادگیر، ژاکت و ... زنانه یا دخترانه، کشفاف یا قلاب‌باف	۹۳	۲۸	۱۴۸	۱۰۸
۶۱۰۳	کت و شلوار مردانه یا پسرانه، ست ژاکت و شلوار، ست کت و شلوار بند دار و ... کشفاف یا قلاب‌باف	۹.۸۷۹	۴۲۳۶۱	۱۷۸۰۵	۱۲۶۴۸
۶۱۰۴	ست پیراهن و شلوار، بلوز و دامن، ژاکت ورزشی زنانه یا دخترانه	۱۲۹۳	۹۸۱۱	۴۴۶۵	۲۵۶۵
۶۱۰۵	پیراهن مردانه یا پسرانه کشفاف یا قلاب‌باف	۸۳۲	۲۲۴۵	۱۰۰۸	۶۱۶
۶۱۰۶	بلوز و پیراهن زنانه یا دخترانه و بلوز شمیزه، کشفاف یا قلاب‌باف (به استثنای تی شرت)	۵۵	۳۱	۵۷	۴۰
۶۱۰۷	لباس زیر و راحتی مردانه یا پسرانه کشفاف یا قلاب‌باف	۲۰۸۱	۲۰۹۴	۱۲۷۸	۸۹۰
۶۱۰۸	لباس زیر و راحتی زنانه یا دخترانه کشفاف یا قلاب‌باف	۲۳	۲۹۳	۶۰	۱۶
۶۱۰۹	تی‌شرت، زیرپوش چسبان کشفاف یا قلاب‌باف	۲۵۴	۱۳۳۸	۵۳۴	۳۰۰
۶۱۱۰	پیراهن یقه اسکی، پلور، جلیقه و همانند آن کشفاف یا قلاب‌باف	۱۹۳	۲۱۵	۴	۳۷
۶۱۱۱	لباس و متفرعات لباس نوزادان، کشفاف یا قلاب‌باف	۸۲۵	۱۴۷۶	۱۶۷	۳۲۰
۶۱۱۲	ست گرمکن ورزشی، ست لباس اسکی و شنا، کشفاف یا قلاب‌باف	۴۳	۸۶	۶۷	۷۱
۶۱۱۳	لباس‌های دوخته و مهیا از پارچه‌های کشفاف یا قلاب‌باف	۳	۰	۰	۰
۶۱۱۴	سایر البسه کشفاف یا قلاب‌باف	۹۰۹۴	۱۰۳۳۶	۵۸۶۶	۵۰۹۶
۶۱۱۵	جوراب شلواری، انواع جوراب زنانه و ... کشفاف یا قلاب‌باف	۴۲۶۷	۴۱۴۴	۴۶۹۲	۳۵۵۸
۶۱۱۶	دستکش یا نیم دستکش کشفاف یا قلاب‌باف	۴۵	۲۰	۹۲	۱۷۸
۶۱۱۷	سایر متفرعات لباس دوخته، کشفاف یا قلاب‌باف	۱۶۳۴	۱۳۱۴	۹۹۲	۷۴۲
	مجموع	۳۰۷۰۲	۷۶۳۲۸	۳۷۲۸۳	۲۷۲۰۷

منبع: سازمان تجارت جهانی و سایت گمرک جمهوری اسلامی ایران

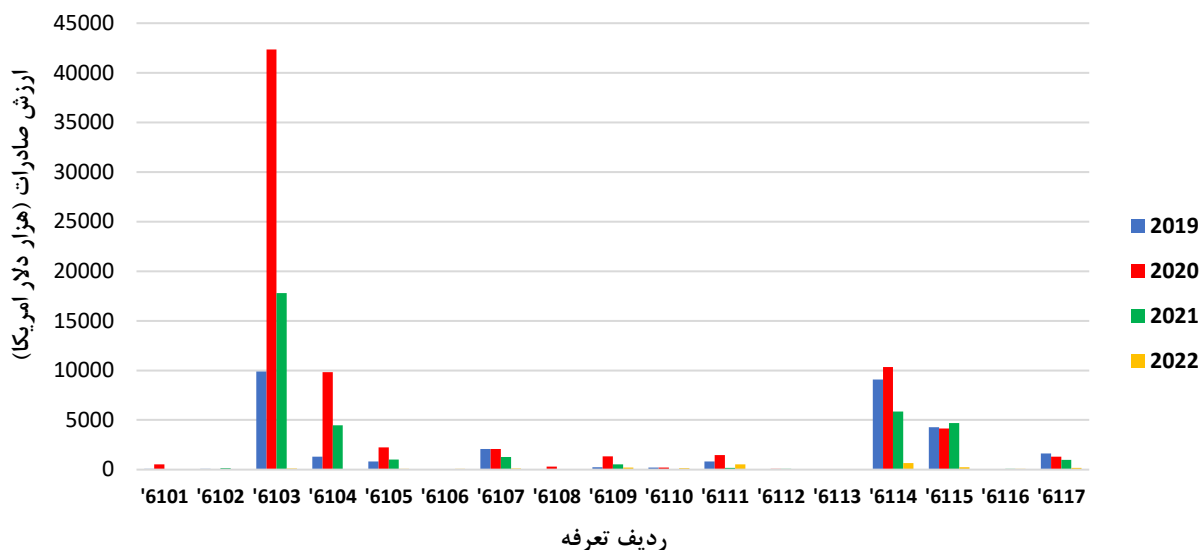
همچنین طی این سال حدود ۳۵ میلیون دلار البسه تارو پودباف از ایران صادر شده که عمده این اقلام، البسه ست زنانه و دخترانه با ردیف تعرفه ۶۲۰۴ با سهم ۳۲ درصدی بوده و عمدتاً به کشورهای عراق، افغانستان و ترکمنستان صادر شده‌اند.

صادرات پوشاک تارو پودی از ایران به تفکیک کد تعرفه‌های زیر مجموعه فصل ۶۲ طی سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۲ (هزار دلار)

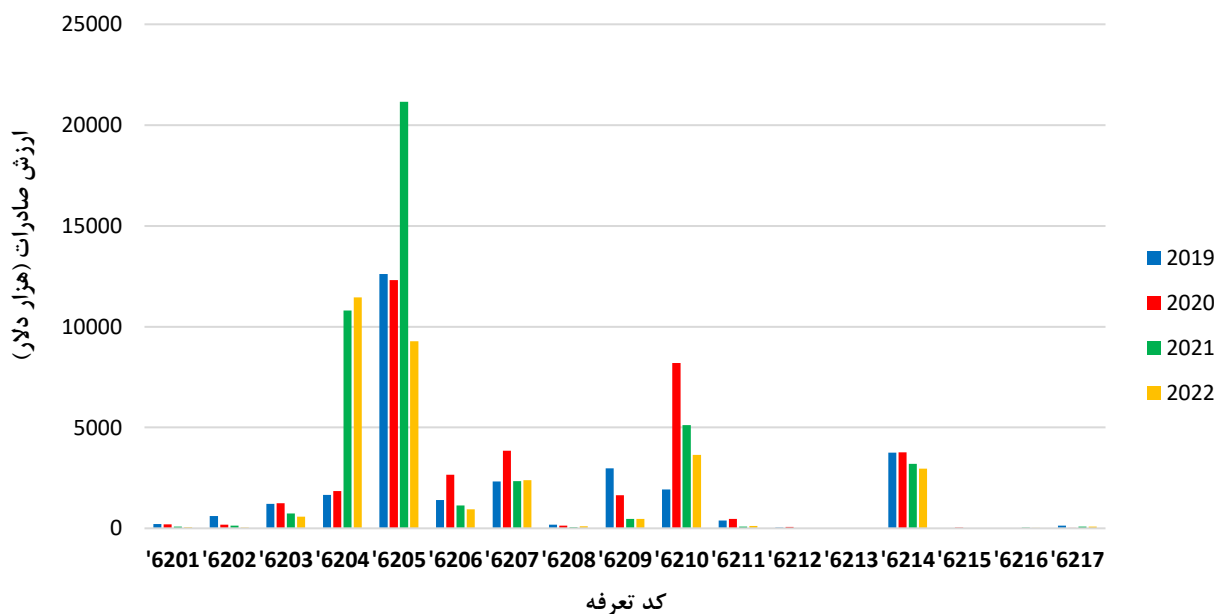
کد تعرفه	شرح تعرفه	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۶۲۰۱	پالتو و نیم پالتو، ردا، شنل، بادگیر، ژاکت و ... مردانه یا پسرانه، غیر کشفاف یا قلاب‌باف	۲۰۹	۱۹۸	۸۸	۵۲/۵
۶۲۰۲	پالتو و نیم پالتو، ردا، شنل، بادگیر، ژاکت و ... زنانه یا دخترانه، غیر کشفاف یا قلاب‌باف	۶۱۴	۱۸۷	۱۲۹	۴۳/۳
۶۲۰۳	لباس به صورت دست، ست ژاکت و شلوار، ست کت و شلوار بند دار و ... غیرکشفاف یا قلاب‌باف	۱.۲۰۶	۱.۲۴۸	۷۳۲	۵۸۴
۶۲۰۴	لباس بصورت دست، ست پیراهن و شلوار، بلوز و دامن، ژاکت ورزشی زنانه یا دخترانه	۱.۶۵۵	۱.۸۴۶	۱۰.۸۰۵	۱۱.۴۵۹
۶۲۰۵	پیراهن مردانه یا پسرانه	۱۲.۶۰۹	۱۲.۳۰۸	۲۱.۱۴۹	۹.۲۷۴
۶۲۰۶	بلوز و پیراهن زنانه یا دخترانه و بلوز شمیسیه، (به استثنای تی شرت)	۱.۴۰۴	۲.۶۶۳	۱.۱۲۷	۹۴۱.۸
۶۲۰۷	لباس زیر و راحتی مردانه یا پسرانه	۲.۳۲۱	۳.۸۴۶	۲.۳۳۸	۲.۳۸۱
۶۲۰۸	لباس زیر و راحتی زنانه یا دخترانه	۱۷۳	۱۳۷	۵۱	۱۰۴
۶۲۰۹	لباس و متفرعات لباس برای نوزادان	۲.۹۷۹	۱.۶۳۴	۴۷۱	۴۶۹
۶۲۱۰	لباس دوخته و مهیا از پارچه های مشمول شماره- های ۵۶۰۲، ۵۶۰۳، ۵۹۰۳، ۵۹۰۶ یا ۵۹۰۷	۱.۹۳۵	۸.۲۰۲	۵.۱۱۹	۳.۶۴۶
۶۲۱۱	لباس‌های ورزشی، لباس‌های اسکی، لباس شنا و سایر لباس‌ها، (به استثنای بافتنی یا قلاب بافی)	۳۸۹	۴۶۵	۹۰	۱۱۷/۵
۶۲۱۲	بند شلوار، بند جوراب و ...	۴۵	۷۳	۱۲	۱۰/۵
۶۲۱۳	دستمال و دستمال تزئینی	۲	۱	۴	۸
۶۲۱۴	شال، اشارپ، دستمال گردن، روسری، مقنعه، چادر و روبنده	۳.۷۶۰	۳.۷۷۳	۳.۱۹۶	۲.۹۵۹
۶۲۱۵	کراوات، پاپیون و دستمال گردن کراواتی	-	۳۳	-	-
۶۲۱۶	دستکش یا نیم دستکش	۱۴	۱۴	۳۳	۱۶
۶۲۱۷	سایر متفرعات لباس دوخته و مهیا	۱۳۹	۲۳	۷۸	۸۲
	مجموع	۲۹.۴۵۴	۳۶.۶۵۱	۴۵.۴۲۲	۳۵.۱۵۲

منبع: سازمان تجارت جهانی و سایت گمرک جمهوری اسلامی ایران

ارزش صادرات ردیف تعرفه‌های فصل ۶۱ ایران در سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۲

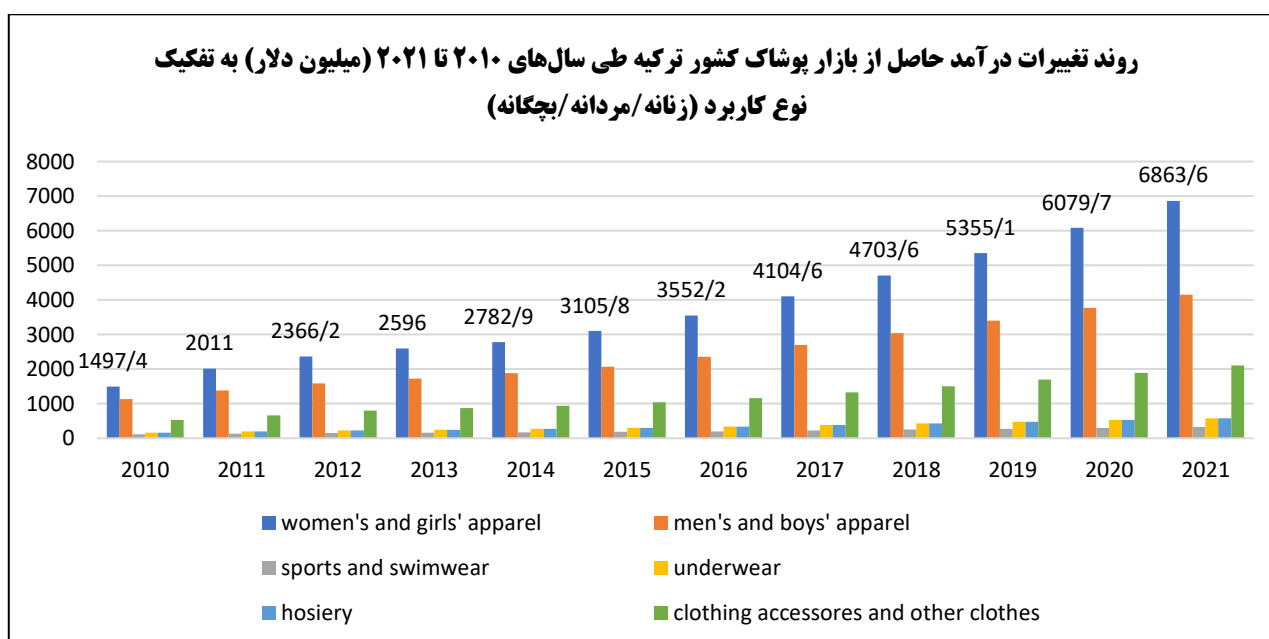
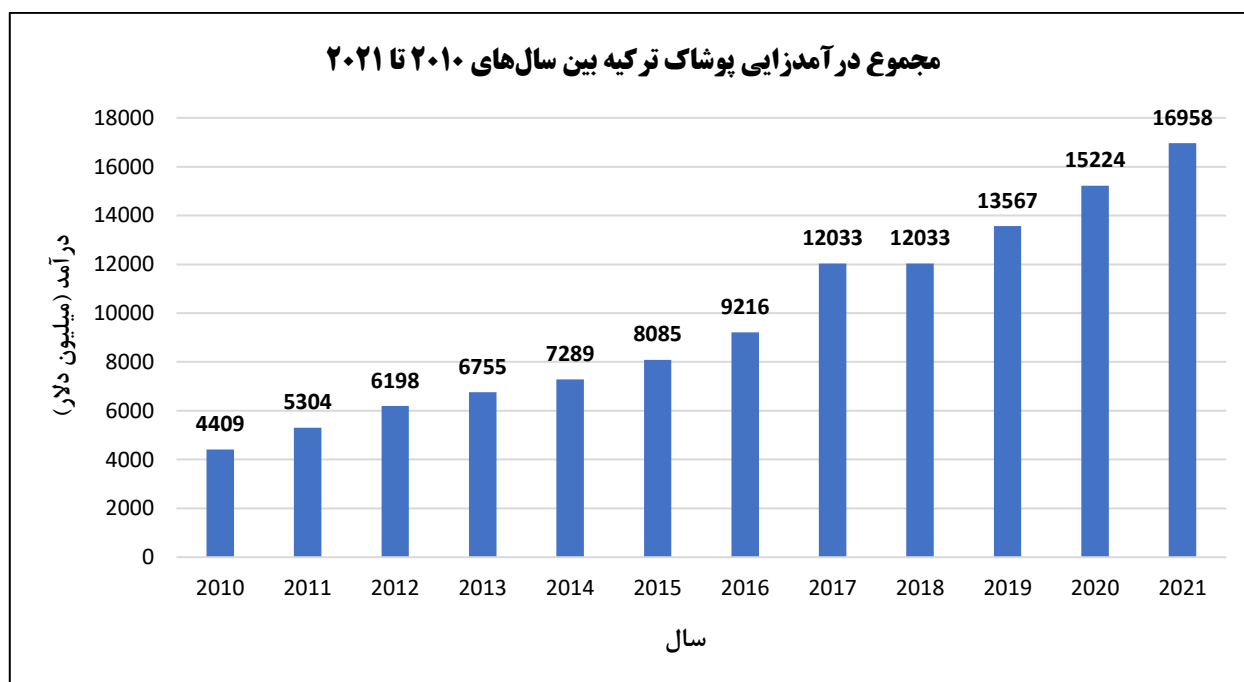

ارزش صادرات ردیف تعرفه‌های فصل ۶۲ ایران طی سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۲

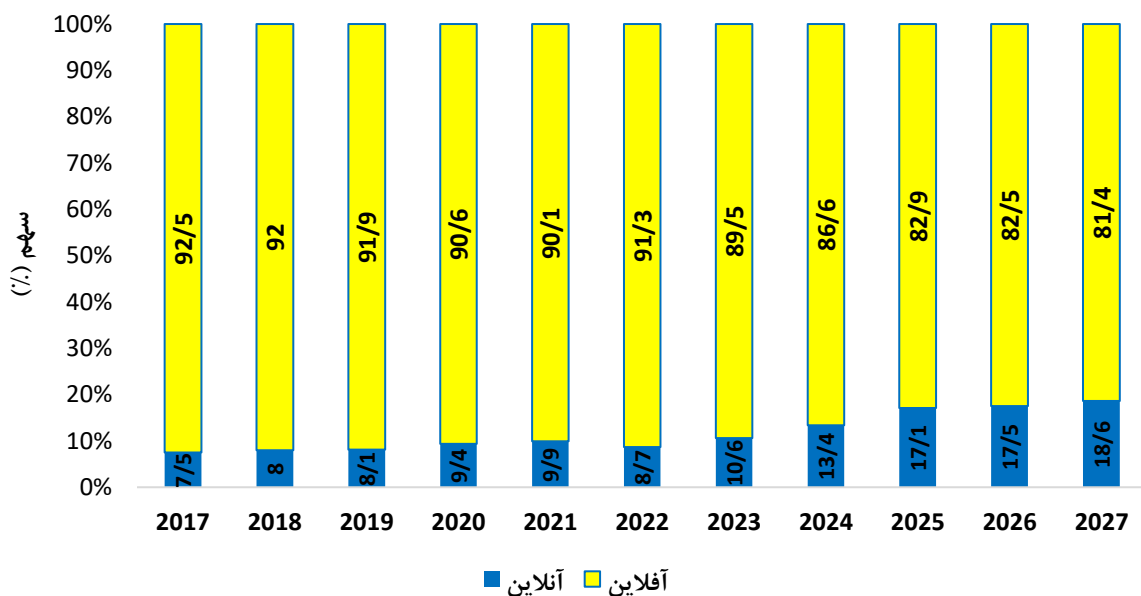

گزیده نتایج آماری استخراج شده از وبسایت داده استاتیستا در حوزه درآمدزایی بازار پوشاک ترکیه

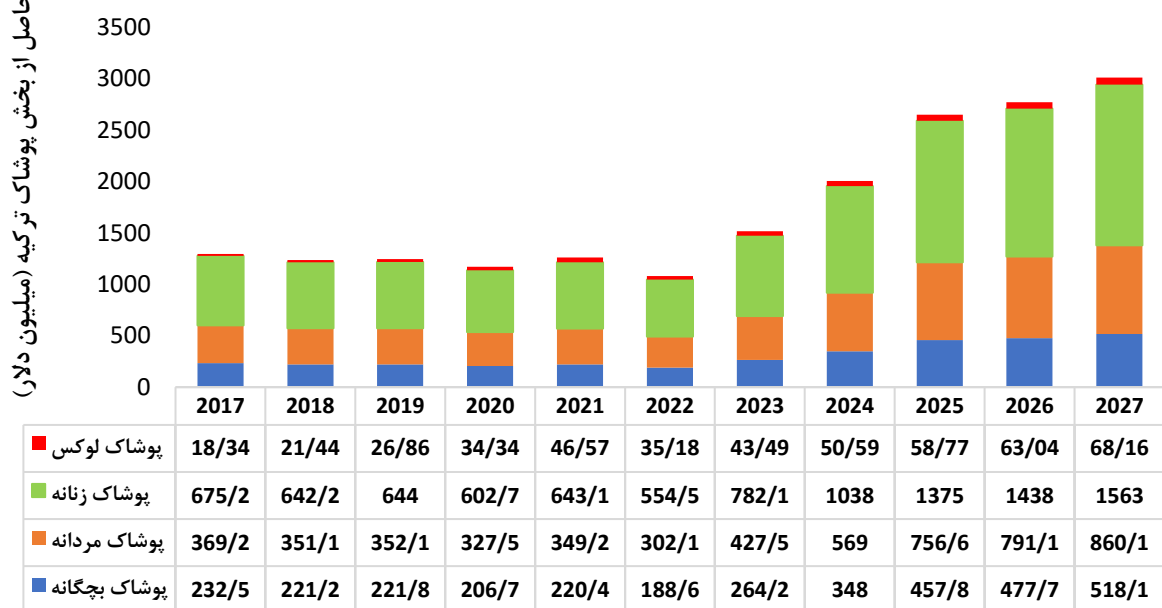
- پیش بینی می‌شود که درآمد بازار پوشاک ترکیه در سال ۲۰۲۳ به ۱۷ میلیارد دلار برسد.
- انتظار می‌رود درآمد این بازار با نرخ رشد ترکیبی سالانه ۲/۷۱ درصد (در سال‌های ۲۰۲۳-۲۰۲۷) رشد کند.
- بزرگ‌ترین بخش بازار پوشاک ترکیه را بازار البسه زنانه حدود ۷ میلیارد دلار تشکیل می‌دهد.
- درآمدزایی به ازای هر نفر توسط بازار پوشاک ترکیه در سال ۲۰۲۳، ۱۹۴/۷ دلار پیش‌بینی می‌شود.
- تا سال ۲۰۲۳، ۹۹ درصد از فروش حاصل از بازار پوشاک مربوط به پوشاک غیرلوکس بوده است.
- با افزایش روزافزون محبوبیت بازار تجارت الکترونیک پوشاک در جهان، بالغ بر ۱۰ درصد درآمد حاصل از فروش پوشاک ترکیه از طریق پلتفرم‌های آنلاین صورت گرفته و پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۲۷ این سهم تا حدود ۱۹ درصد نیز افزایش یابد.

سهم کانالهای توزیع آفلاین و آنلاین از درآمد بازار پوشاک ترکیه در سالهای ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۷

رشد تغییرات درآمد حاصل از بازار تجارت الکترونیک پوشاک کشور ترکیه طی سالهای ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۷ (میلیون دلار)

برندهای مطرح حوزه مد و پوشاک ترکیه

صنعت مد و نساجی ترکیه با ۷۷ هزار شرکت نساجی و بسیاری از برندهای مد روز، یکی از عوامل پیشران برای اقتصاد ترکیه است. دو دهه پیش، اکثر شرکت‌های مد ترکیه‌ای به‌عنوان نمایندگان‌های تولیدی شرکت‌های مد بین‌المللی کار می‌کردند. اکنون ترکیه محصولات مد خود را با برندهای "ساخت کشور ترکیه" (*Made in Turkey*) صادر می‌کنند. این روند صنعت نساجی ترکیه را متحول کرده است. در ادامه به معرفی محبوب‌ترین برندهای مطرح مد و پوشاک ترکیه پرداخته خواهد شد؛ برندهای زیر شناخته‌شده‌ترین برندها در زمینه‌های کاربردی مختلف از جمله البسه مردانه، زنانه، کیف و کفش، اداری، تجاری و ... می‌باشند:

۱. واکو^{۱۳}: این برند عمدتاً به کیفیت عالی، لباس‌های لوکس و البسه ابریشمی شناخته می‌شود. از مزیت‌های این برند این است که وب سایت آن‌ها به طور کامل از زبان انگلیسی پشتیبانی می‌کند. این برند مجموعه‌های متنوعی از البسه لوکس مردانه و زنانه دارد [۱۲].

۲. رومن^{۱۴}: رومن یکی از برندهای برجسته مد زنان ترکیه است و فقط طرح‌هایی برای خانم‌ها با محصولاتی از البسه راحتی روزانه گرفته تا لباس شب دارد. این برند گزینه‌های متناسبی از اکسسوری‌ها نیز ارائه می‌دهد. طرح‌های رومن توسط چهره‌های شناخته شده‌ای از جمله کامرون دیاز و جنیفر لویز پوشیده شده است. رومن ۲۸ فروشگاه خرده‌فروشی در ترکیه و ۱۳ فروشگاه در سایر کشورها دارد [۱۲].

ROMAN

۳. ماوی^{۱۵}: این برند یکی از شناخته شده‌ترین برندهای پوشاک ترک بحساب می‌آید به شلوار جین‌های مد روز و لباس‌های سبک راحتی شناخته شده است. طراحی‌های این برند حول محور فلسفه "*The Perfect Fit*" می‌چرخد. برند ماوی شلوار جین‌هایی را طراحی می‌کند که کاملاً با سبک زندگی، تیپ بدنی و کیفیت مد نظر مشتریان مطابقت دارد. این برند در شلوار جین برتری داشته و قصد دارد معتبرترین برند جین در سراسر جهان باشد. در دسته شلوار جین، ماوی رقیب سرسخت سایر برندهای بین‌المللی پوشاک در ترکیه است. ماوی دارای ۴۴۰ فروشگاه خرده‌فروشی و ۵۵۰۰ مکان خرده‌فروشی در ترکیه،

^{۱۳} Vakko

^{۱۴} Roman

^{۱۵} Mavi

ایالات متحده آمریکا، کانادا، آلمان، روسیه، استرالیا و ۲۹ کشور دیگر است. در سال ۲۰۱۹، ماوی تعداد ۹/۷ میلیون شلوار جین فروخت [۱۲].

۴. مودانسیسا^{۱۶} یکی از محبوب‌ترین برندهای مد حجاب و البسه اسلامی ترکیه است. این برند با هدف مقرون به صرفه بودن در نظر دارد بهترین کیفیت را نسبت به مبلغ پرداختی ارائه دهد. مجموعه گسترده‌ای از شال، بلوز، ژاکت کشفاف پشمی، کت، لباس شب، و بسیاری از طرح‌های دیگر، یک فروشگاه آنلاین برای بسیاری از کشورها دارد [۱۲].

۵. ایپیکول^{۱۷} یک برند معروف برای پوشاک و اکسسوری زنان شهری است. وب سایت فروش این شرکت از زبان انگلیسی پشتیبانی نمی‌کند. ایپیکول برند خود را حول زنان موفق شهری بنا کرده است. اگرچه ایپیکول طرح‌های لیبرال دارد، اما برند ایپیکول دارای فروشگاه‌های بسیاری در کشورهای غیر سنتی مانند عربستان سعودی، قطر و کویت است. ایپیکول دارای ۲۴۲ فروشگاه خرده‌فروشی در ترکیه و ۴۸ فروشگاه مد در ۱۰ کشور جهان است [۱۲].

IPEKYOL

۶. توئیست^{۱۸}: این برند به طراحی لباس‌های غیررسمی برای زنان جوان معروف است. وب سایت فروش آنلاین این برند از زبان انگلیسی پشتیبانی نمی‌کند. توئیست برندی برای نسل زنان جوان است. سبک آنها مطابق با روند فعلی جهان است. برند توئیست با برند ایپیکول متفاوت است. در حالیکه ایپیکول سبک کلاسیک دارد؛ توئیست مخاطبان جوان‌تری را هدف قرار داده است. به همین دلیل، طرح‌های توئیست رادیکال‌تر و پرنرزی‌تر هستند [۱۲].

۷. ماچکا^{۱۹}: برند ماچکا به البسه طراحان شناخته شده است. وب سایت فروش آنلاین این برند از زبان انگلیسی پشتیبانی نمی‌کند. طراحان مد مشهور جهان ترکیه، Ece-Ayşe Ege و Dice Kayek این برند را ایجاد کردند. این برند برای زنان با اعتماد به نفس و در عین حال زنانه است. ماچکا لباس‌های با طراحی ساده و در عین حال بسیار پیچیده می‌سازد. مواد اولیه اصلی مورد استفاده ماچکا ابریشم، ترمه، پشم و پنبه است.

^{۱۶} Modanisa

^{۱۷} Ipekyol

^{۱۸} Twist

^{۱۹} Machka

۸. کوتون^{۲۰} معروف به لباس‌های روزمره با کیفیت خوب و قیمت‌های مناسب است. وب‌سایت این برند به طور کامل از زبان انگلیسی پشتیبانی می‌کند. با این حال، تصاویر وب‌سایت فروش حاوی کلمات ترکی ترجمه نشده‌اند. کوتون یکی از بزرگ‌ترین زنجیره‌های خرده‌فروشی در ترکیه را دارد و یکی از بهترین برندهای پوشاک ترکیه است. کوتون لباس‌های شیک برای تمام اعضای خانواده تولید می‌کند. این برند مورد علاقه بسیاری از افراد است زیرا بیشتر منسوجات تولیدی آن‌ها پنبه‌ای است و پیدا کردن البسه تماماً نخی دشوار است. کوتون دارای ۲۷۵ فروشگاه خرده‌فروشی در ترکیه و ۱۵۹ فروشگاه در ۲۸ کشور مختلف است. قیمت آن‌ها نسبتاً مناسب، اما کیفیت آن‌ها خوب است [۱۲].

۹. برند دفاکتو^{۲۱}: این برند، معروف به لباس‌های مقرون به صرفه و شیک برای طبقه کارگر است. وب‌سایت آن‌ها از زبان انگلیسی پشتیبانی می‌کند، اما وقتی زبان را تغییر می‌دهید، قیمت‌ها و مکان تغییر می‌کند. دفاکتو یک غول نساجی ترکیه با ۵۰۰ فروشگاه خرده‌فروشی در ۳۰ کشور جهان است. آن‌ها در طراحی‌های مد روز، پوشاک و اکسسوری برای همه، از جمله کودکان، تخصص دارند. هدف آن‌ها ارائه بهترین کیفیت ممکن با قیمت‌های مقرون به صرفه است. این برند در بین طبقه کارگر و گروه‌های کم‌درآمد محبوبیت دارد [۱۲].

۱۰. برند *Network*: این برند از بهترین برندهای پوشاک ترکیه است؛ معروف به لباس‌های تجاری، کفش‌ها و کیف‌های ظریف است که یک برند با کیفیت بالا برای افراد تجاری است. این برند دارای مجموعه‌هایی برای مردان و زنان است. با این حال، محصولات متنوع‌تری را برای زنان ارائه می‌دهد. همچنین برند دیوارس^{۲۲} را ایجاد کرد که یک برند کفش معروف است. دیوارس در بسیاری از دسته محصولات و همچنین کفش‌ها و کیف‌ها برتری دارند [۱۲].

۱۱. ال‌سی‌وایکیکی^{۲۳}: بعنوان تولیدکننده البسه مقرون به صرفه برای اقشار مختلف مردم شناخته شده است. فلسفه این برند این است که همه حق دارند لباس خوب بپوشند. ال‌سی‌وایکیکی یک برند مد اقتصادی بسیار محبوب در ترکیه است. هولدینگ ترکی *Tema Textile* این شرکت فرانسوی را در سال ۱۹۹۷ خریداری کرد. برند ال‌سی‌وایکیکی به سرعت در حال رشد بوده و این شرکت قصد دارد تا سال ۲۰۲۳ یکی از سه برند برتر پوشاک اروپا باشد. وب‌سایت این برند از زبان انگلیسی پشتیبانی می‌کند، اما وقتی زبان را تغییر می‌دهید، قیمت‌ها و مکان تغییر می‌کند [۱۲].

^{۲۰} Koton
^{۲۱} Defacto
^{۲۲} Divarese
^{۲۳} LcWaikiki

۱۲. سارار^{۲۴}: معروف به تولید البسه با کیفیت بالا برای افراد تجاری و همچنین تولیدکننده منسوجات خانگی می باشد. سارار به عنوان یکی از گران ترین برندهای پوشاک لوکس در ترکیه شناخته می شود. سارار اخیراً اقدام به تولید منسوجات و دکورهای خانگی باکیفیت کرده است. سارار مجموعه های زیادی به نام های سارار، سارار کادین^{۲۵}، سارار اینترویو^{۲۶}، سی سی اس^{۲۷}، سارار اسارپ، سارو و سارتوریا سارار است. با وجود اینکه سارار به عنوان برند مطرح مد لوکس شناخته می شود، توانسته در بین تمام اقشار جامعه ترکیه محبوب باشد. سارار یکی از برترین تولیدکنندگان نساجی در ترکیه است و این برند با ۵ کارخانه نساجی و بیش از ۵۰۰۰ کارگر مشغول به فعالیت است. سارار بیش از ۱۸۰ فروشگاه خرده فروشی و ۸۰۰ مرکز خرده-فروشی در ترکیه دارد. این برند همچنین دارای ۸۵ فروشگاه خرده فروشی در خارج از کشور ترکیه است که بیشتر آن ها در اروپا و ایالات متحده آمریکا مستقر هستند.

SARAR

۱۳. دامات توئین^{۲۸}: به تولید کت و شلوارها و اکسسوری های باکیفیت مردانه معروف است. وبسایت فروش این برند از زبان انگلیسی پشتیبانی نمی کند. این برند فقط در زمینه پوشاک مردانه تخصص داشته و یکی از محبوب ترین برندهای مد مردانه ترکیه است. برند دامات توین البسه مردانه را با هر بودجه ای عرضه می کند. این برند مد مجموعه خوبی از البسه و اکسسوری های درجه یک و همچنین البسه مقرون به صرفه دارد. از معروف ترین مشتریان دامات توئین می توان به مایکل جکسون، برد پیت و مربی معروف فوتبال پرتغال، خوزه مورینیو اشاره کرد.

DAMAT TWEEN

۱۴. دریمود^{۲۹}: این برند معروف به تولید کیف، کفش، چکمه های چرمی و سایر محصولات چرمی می باشد. وبسایت این برند از زبان انگلیسی پشتیبانی می کند. ترکیه یکی از به نام ترین تولیدکنندگان مد چرم در جهان است. افزایش تعداد گردشگرانی که از کشورهای سردسیر می آیند نیز به این امر کمک کرده است. به همین دلیل، فروشگاه های لباس چرم زیادی در نزدیکی جاذبه های گردشگری وجود دارد. دریمود یک برند مد لوکس بوده که محصولات و کفش های چرمی باکیفیتی را ارائه

^{۲۴} Sarar

^{۲۵} Sarar Kadın

^{۲۶} Interview Sarar

^{۲۷} CCS

^{۲۸} Damat Tween

^{۲۹} Derimod

می‌دهد. این برند با ۱۱۰ فروشگاه خرده‌فروشی در ترکیه، شناخته‌شده‌ترین برند عرضه‌کننده محصولات چرمی در ترکیه است [۱۲].

DERIMOD

۱۵. دسا^{۳۰}: برای لباس‌های چرمی، کفش‌ها و طرح‌های زیبا شناخته شده است. یک برند ترکی است که عمدتاً با محصولات پوشاکی و کفش‌های چرمی شناخته شده است. دسا همچنین دارای طیف گسترده‌ای از منسوجات خانگی و همچنین انواع پوشاک است. دسا در پوشاک چرمی مانند دریمود برتری دارد. در مجموعه‌های دسا، می‌توانید انواع دیگری از لباس‌های باکیفیت مانند پیراهن‌های نخی را نیز بیابید. دسا بیش از ۱۰۰ فروشگاه خرده‌فروشی در ترکیه و ۲ فروشگاه در لندن دارد [۱۲].

DESA®

۱۶. برندهای بیمن^{۳۱} و کیگیلی^{۳۲} نیز از دیگر برندهای مطرح و محبوب مد به ترتیب در زمینه‌های تولید کفش و اکسسوری و پوشاک مردانه هستند.

^{۳۰} Desa

^{۳۱} Beymen

^{۳۲} Kigili

۱. <https://www.statista.com>
۲. <https://tradingeconomics.com>
۳. <https://www.focus-economics.com/>
۴. <https://www.worlddata.info>
۵. <https://data.worldbank.org/>
۶. <https://ourworldindata.org/>
۷. <https://versus.com>
۸. https://fa.wikipedia.org/wiki/%D8%B4%D8%A7%D8%AE%D8%B5_%DA%A9%DB%8C%D9%81%DB%AC%D8%AA_%D8%B2%D9%A6%D8%AF%DA%AF%DB%AC
۹. "The Textile and Apparel Industry in Turkey: A Key Contributor to the Economy", *Sourcing Turkey, 2023*
۱۰. CLOTHING INDUSTRY, Republic of Türkiye – Ministry of Trade, 2022
 ۱۱. "سند سیاستی توسعه صنعت نساجی و پوشاک تا افق ۱۴۰۴ با رویکرد زنجیره ارزش"، بسته سیاستی توسعه صنعت نساجی و پوشاک وزارت صنعت، معدن و تجارت، تیرماه ۱۴۰۰
۱۲. *17 Famous Turkish Fashion Brands That You Can Shop Online, 2023*,
<https://visitlocalturkey.com/turkish-fashion-brands/>
 ۱۳. بهاره نظری، "روایت بانک مرکزی از صادرات نفتی و غیرنفتی: حساب تجاری ایران رشد کرد اما به برجام نرسید"، ۱۴۰۲،
<http://ecoiran.com/>
۱۴. <https://www.taadolnewspaper.ir/fa/tiny/news-209530>
۱۵. *Turkey: Cotton and Products Annual, https://www.fas.usda.gov/ March 31, 2023*
۱۶. Yağmur Melis Şimşek, *Turkish textile industry disappoints with exports in the first quarter of the year, textilegence, 25 April 2023*
۱۷. *The World's Best Import Markets for Cotton Yarn, IndexBox Market Intelligence Platform, July 7th, 2023*,
<https://www.globaltrademag.com/the-worlds-best-import-markets-for-cotton-yarn/>
۱۸. ۲۰۲۲ machinery shipments only increase for spinnin, ITMF, ۲۰۲۳,
<https://www.textiletechnology.net/technology/news/itm-f-2022-textile-machinery-shipments-only-increase-for-spinning-34311>